

AASTARAAMAT 2008

ALKOHOL

TURG, TARBIMINE
JA KAHJUD EESTIS

EESTI KONJUNKTUURIINSTITUUT

Alkoholi turg, tarbimine ja kahjud Eestis

Aastaraamat 2008

**Alcohol market, consumption
and harms in Estonia**

Yearbook 2008

Tallinn, veebruar 2008

Eesti Konjunkturiinstituut
Estonian Institute of Economic Research

Koostajad: Piret Hein, Evelin Ahermaa, Kiira Martens, Indrek Saar, Marje Josing, Pille Liivaauk
Kujundaja: Mati Reiman

Rävala 6
19080 Tallinn
Tel: (+372) 6681242
Faks: (+372) 6681240
eki@ki.ee
www.ki.ee

Copyright © Eesti Konjunkturiinstituut

Eessõna

Alkohol on vastuoluline toode. Ühelt poolt loob alkoholitööstus ja kaubandus riigis töökohti, aitab suurendada lisandväärtust ning eksporti. Alkoholi käibe- ja aktsiisimaks täidavad riigi eelarvet. Alkohoolsete jookide tarbimine kuulub paljudes riikides peotraditsioonide hulka ja pakub osale kodanikele rõõmu ning lõõgastust. Teiselt poolt põhjustab alkoholi liigtarbimine ühiskonnale suuri kahjusid: peame rääkima kaotatud tööajast, suurtest ravikuludest, õnnetustes kaotatud eludest, purunenud perekondadest.

Kui tubakatoodete osas on Euroopa riigid teinud viimastel aastatel kindlaid samme reklaami, müügi ja tarbimise piiramise suunas, siis alkoholitööstuste ja põllumeeste-viinamarjakasvatavate huvigruppide surve on olnud tugev ning tugevate huvigruppidega riikides on alkoholipoliitika olnud aastaid väga liberaalne. Samas on sotsiaalne surve aasta-aastalt tugevnenud nõudmaks rangemaid müügi, reklaami ja tarbimise piiranguid. Muret tekitavateks probleemideks kogu Euroopas on alkoholi tarbimisest põhjustatud haigused, liiklusõnnetused, noorte liigne alkoholi tarbimine ja sellega seostuv kuritegevus jne.

Põhjamaade riiklik alkoholipoliitika on aastakümnete vältel olnud suhteliselt range. Ühiskonna tervise ja turvalisuse probleemid on sealsete valitsuste alkoholipoliitikas enamasti prevaleerinud ärihuvide üle. Põhjamaades on alkoholi jaemüük suuresti riiklik monopol, omatakse väga head statistikat ja ülevaadet tarbimistrendidest.

Eesti riigi alkoholipoliitika on suhteliselt liberaalne – tootmise ja turustamispiiranguid on vähe, alkohol on suhteliselt odav ja väga hästi kättesaadav. Pole põhjust imestada, et sellistes tingimustes on Eesti elanike alkoholi tarbimine aasta-aastalt suurenenud ja jõudnud maailma võrdluses väga kõrgete näitajateni.

Avaliku arvamuse uuringutest on selgunud elanike tahe, et riik peaks oma alkoholipoliitikat muutma. Eesmärgiks peaks olema Eesti elanike alkoholi tarbimise ja selle tagajärjel tekitatud kahjude vähendamine. Hea ülevaade olukorrast ja trendidest aitab tarku otsuseid langetada.

Eesti Konjunktuuriinstituut (EKI) on viimase 10 aasta jooksul analüüsinud alkoholiturgu (nii legaalset kui illegaalset) ja uurinud ka elanike hinnanguid alkoholi tarbimise ning alkoholipoliitika kohta. Alkoholituru uuringutes on EKI kasutanud elanike küsitluste, Statistikaameti (ESA) ja ka EKI enda poolt otse alkoholitootjatelt ning turustajatelt kogutud andmeid. Uuringute tellijateks on olnud Põllumajandusministeerium ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium. Käesolev aastaraamat on valminud Tervise Arengu Instituudi ja Sotsiaalministeeriumi tellimusel.

Alkoholi aastaraamat 2008 tegemisel oli eesmärgiks koondada ühte väljaandesse kokku viimase kümne aasta statistika alkoholi tootmise, müügi, hindade, tarbimise ja kahjude kohta. Aastaraamatust leiab ka sotsioloogiliste uuringute tulemused elanike hinnangutest riikliku alkoholipoliitika kohta ja valiku Põhjamaade alkoholistatistikat.

Aastaraamat võimaldab jälgida alkoholiga seotud trende Eestis ja on abiks avalikkusele ja otsustajatele alkoholipoliitikaalaste otsuste tegemisel. Põhjamaades on alkoholi aastaraamatute koostamine juba aastatepikkune traditsioon. Loodame, et ka Eestis kujuneb sellisest ülevaate koostamisest hea traditsioon ja nii saab olema lihtsam minna targalt edasi alkoholiprobleeme puudutava ühiskondliku diskussiooni ning riiklike otsustega.

Marje Josing

Eesti Konjunktuuriinstituudi direktor

Foreword

Alcohol is a controversial product. On the one hand, alcohol industry and commerce offers employment in the country and increases value added and exports. Excise duty on alcohol and value added tax fill the state budget. Consumption of alcoholic beverages is a part of tradition in celebrations and provides enjoyment and recreation for some people. On the other hand, excessive consumption of alcohol causes harm to society – we have to talk about lost working time, high treatment costs, lives that are lost in accidents and broken families.

Steps are taken to restrict advertising, sales and consumption of tobacco products in Europe. Yet, the pressure by interest groups of alcohol industry and grape farmers has been strong and in countries where these pressure groups are strong enough, the alcohol policy has been liberal for years. At the same time, social pressure has also grown stronger to push for stricter restrictions on advertising, sales and consumption of alcoholic beverages. The worrisome problems across Europe are alcohol-related diseases, traffic accidents, excessive consumption of alcohol by youth, alcohol-related crimes, etc.

Alcohol policy in Nordic countries has been relatively strict during past decades. The problems concerning health and security of the society have prevailed over the business interests for the governments in the Nordic countries. Alcohol sales are controlled by the state monopoly; there are very good alcohol-related statistics and overview of the consumption habits.

Alcohol policy is relatively liberal in Estonia: there are few restrictions on production and marketing, alcohol is relatively cheap and easily accessible. Hence, it is not surprising that given these circumstances the alcohol consumption by Estonians has increased year-by-year and reached very high levels compared to other countries.

According to the public opinion polls, people think that the government should change alcohol policy. The aim of the policy should be to reduce alcohol consumption by Estonians and harms caused by alcohol. A good overview of the situation and trends would help to make wise decisions. During the past ten years, the Estonian Institute of Economic Research (EKI) has analysed the alcohol market (legal and illegal) and conducted surveys of inhabitants' assessments of their alcohol consumption and opinions about alcohol policy. In the alcohol market studies EKI has used data gathered from opinion polls, statistics collected by Statistics Estonia (ESA) as well as data that have been directly collected by EKI from alcohol producers. The Ministry of Agriculture and Ministry of Economic Affairs and Communications have commissioned these studies. The current Yearbook is commissioned by the National Institute of Health Development and Ministry of Social Affairs.

The aim of the **Yearbook of Alcohol 2008** was to gather available statistics of the past decade on alcohol production, sales, prices, consumption and harms caused by alcohol consumption into one single volume. The Yearbook contains also results of sociological surveys about inhabitants' assessments of government alcohol policy and selected alcohol-related statistics from Nordic countries.

The Yearbook helps to follow the alcohol-related trends in Estonia and is useful for wider public as well as decision makers in designing alcohol policy. In Nordic countries, such a yearbook is a long tradition. We hope that the current Yearbook will become also a good tradition in Estonia and will help to move on with the discussion of alcohol-related problems in society and make wise decisions related to alcohol policy.

Marje Josing

Director of the Estonian Institute of Economic Research

Sisukord

Alkoholi turg, tarbimine ja kahjud Eestis	16
1. Alkoholi turg	25
1.1. Tootmine	25
1.2. Väliskaubandus	28
1.3. Müük siseturul	32
1.4. Jaehinnad	36
1.5. Kodumaiste ja imporditud toodete osakaal ja sortimendi laius alkoholi jaeturul	41
2. Riiklik alkoholituru korraldus	43
3. Tarbimine	49
3.1. Legaalse ja illegaalse alkoholi tarbimine	49
3.2. Turistide alkoholi kaasaostud ja tarbimine Eestis	57
3.3. Elanike hinnangud alkoholi tarbimisele	59
4. Alkoholi tarbimisega seonduvad negatiivsed tagajärjed ühiskonnale	71
5. Suhtumine riigi alkoholipoliitikasse ja muudatustesse alkoholipoliitikas	81
6. Põhjamaade alkoholi statistika ja võrdlus Eestiga	89

Contents

Alcohol market, consumption and harms in Estonia	20
1. Alcohol market	25
1.1. Production	25
1.2. Foreign trade	28
1.3. Sales	32
1.4. Retail prices	36
1.5. Share of domestic and imported alcoholic beverages and number of product names at alcohol retail market	41
2. Alcohol market organisation	43
3. Consumption	49
3.1. Consumption of legal and illegal alcohol	49
3.2. Alcoholic beverages exported and consumed by tourists in Estonia	57
3.3. Inhabitants' estimations of alcohol consumption	59
4. Negative consequences for society related to alcohol consumption	71
5. Attitude towards alcohol policy and towards possible changes in alcohol policy	81
6. Alcohol statistics in Nordic countries and comparison with Estonia	89

Tabelid - Tables

1. Alkoholi turg

Alcohol market

1.1. Tootmine

Production

Tabel 1. Alkoholsete jookide tootmine 1996-2006	25
<i>Production of alcoholic beverages 1996-2006</i>	
mIn liitrit - mn litres	
Tabel 2. Alkoholsete jookide tootmine 1996-2006	26
<i>Production of alcoholic beverages 1996-2006</i>	
mIn liitrit 100% alkoholis - mn litres in 100% alcohol	

1.2. Väliskaubandus

Foreign trade

Tabel 3. Alkoholsete jookide rahaline põhieksport 1996-2006	28
<i>Exports of alcoholic beverages 1996-2006</i>	
mIn EEK - mn EEK	
Tabel 4. Alkoholsete jookide koguseline põhieksport 1996-2006	28
<i>Exports of alcoholic beverages 1996-2006</i>	
mIn liitrit - mn litres	
Tabel 5. Alkoholsete jookide koguseline põhieksport 1996-2006	29
<i>Exports of alcoholic beverages 1996-2006</i>	
mIn liitrit 100% alkoholis - mn litres in 100% alcohol	
Tabel 6. Alkoholsete jookide ekspordihinnad 1996-2006	29
<i>Export prices of alcoholic beverages 1996-2006</i>	
EEK/liiter - EEK/litre	
Tabel 7. Alkoholsete jookide rahaline põhiimport 1996-2006	30
<i>Imports of alcoholic beverages 1996-2006</i>	
mIn EEK - mn EEK	
Tabel 8. Alkoholsete jookide koguseline põhiimport 1996-2006	30
<i>Imports of alcoholic beverages 1996-2006</i>	
mIn liitrit - mn litres	
Tabel 9. Alkoholsete jookide koguseline põhiimport 1996-2006	31
<i>Imports of alcoholic beverages 1996-2006</i>	
mIn liitrit 100% alkoholis - mn litres in 100% alcohol	
Tabel 10. Alkoholsete jookide impordihinnad 1996-2006	31
<i>Import prices of alcoholic beverages 1996-2006</i>	
EEK/liiter - EEK/litre	

1.3. Müük siseturul

Sales

Tabel 11. Alkoholsete jookide müük siseturul (sh kõik turistide ostud) 1996-2006	32
<i>Sales of alcoholic beverages in Estonia (including purchases by tourists) 1996-2006</i>	
mIn liitrit - mn litres	
Tabel 12. Alkoholsete jookide müük siseturul (sh kõik turistide ostud) 1996-2006	32
<i>Sales of alcoholic beverages in Estonia (including purchases by tourists) 1996-2006</i>	
mIn liitrit 100% alkoholis - mn litres in 100% alcohol	

Tabel 13. Alkoholsete jookide müük siseturul (sh kõik turistide ostud) 1996-2006	33
<i>Sales of alcoholic beverages in Estonia (including purchases by tourists) 1996-2006</i>	
liitrit elaniku kohta - <i>litres per capita</i>	
Tabel 14. Alkoholsete jookide müük siseturul (sh kõik turistide ostud) 1996-2006	33
<i>Sales of alcoholic beverages in Estonia (including purchases by tourists) 1996-2006</i>	
liitrit elaniku kohta 100% alkohol - <i>litres per capita in 100% alcohol</i>	
Tabel 15. Alkoholi illegaalse kaubanduse maht ja arvestuslik maksutulukaotus 1999-2006	35
<i>Volume of illegal alcohol trade and calculated loss of tax revenue 1999-2006</i>	

1.4. Jaehinnad

Retail prices

Tabel 16. Purgiõlle jaehinnad kauplustes 1996-2007	36
<i>Retail prices of canned beer 1996-2007</i>	
EEK/liiter - <i>EEK/litre</i>	
Tabel 17. Viina jaehinnad kauplustes 1996-2007	36
<i>Retail prices of vodka 1996-2007</i>	
EEK/liiter - <i>EEK/litre</i>	
Tabel 18. Kodumaiste alkoholsete jookide jaehinnad 2002-2007	37
<i>Retail prices of alcohol produced in Estonia 2002-2007</i>	
EEK	
Tabel 19. Legaalse ja illegaalse alkoholi keskmised hinnad 1999-2006	37
<i>Average prices of legal and illegal alcohol 1999-2006</i>	
EEK/liiter - <i>EEK/litre</i>	
Tabel 20. Kodumaiste populaarsemate alkoholsete jookide hinnad elurajoonide supermarketites 2002-2007	38
<i>Retail prices of most popular locally produced alcoholic beverages in supermarkets at residential districts 2002-2007</i>	
EEK (sisaldab käibemaksu ja taara maksumust) - <i>EEK (including VAT and package refund)</i>	

1.5. Kodumaiste ja imporditud toodete osakaal ja sortimendi laius alkoholi jaeturul

Share of domestic and imported alcoholic beverages and number of product names at alcohol retail market

Tabel 21. Kodumaise ja importõlle osakaal kaupluste rahalises käibes 1996-2007	41
<i>Share of domestic and imported beer in the turnover of shops 1996-2007</i>	
%	
Tabel 22. Kodumaise ja importviina osakaal kaupluste rahalises käibes 1996-2007	41
<i>Share of domestic and imported vodka in the turnover of shops 1996-2007</i>	
%	
Tabel 23. Õlle sortimendi laius kauplustes 1996-2007	42
<i>Assortment of beer in shops 1996-2007</i>	
nimetuste arv keskmiselt kaupluses - <i>number of product names on average in a shop</i>	
Tabel 24. Viina sortimendi laius kauplustes 1996-2007	42
<i>Assortment of vodka in shops 1996-2007</i>	
nimetuste arv keskmiselt kaupluses - <i>number of product names on average in a shop</i>	

2. Riiklik alkoholituru korraldus

Alcohol market organisation

Tabel 25. Alkoholi aktsiisimäärad Eestis ja EL aktsiisi alammäärad	43
<i>Alcohol excise duty rates in Estonia and EU minimum excise levels</i>	
EEK	

Tabel 26. Riigieelarvesse laekunud alkoholiaktsiis 1996-2007	43
<i>Alcohol excise revenue 1996-2007</i>	
mln EEK - mn EEK	
Tabel 27. Kohalikes omavalitsustes väljastatud alkoholimüügi litsentside arv	44
<i>Number of issued alcohol sales licences by local municipalities</i>	
Tabel 28. Alkoholimüügi litsentside arv võrrelduna elanike arvuga	45
<i>Number of alcohol sales licences compared to the population</i>	
Tabel 29. Alkoholimüügi litsentside arv 10 km² kohta	46
<i>Number of alcohol sales licences per 10 km²</i>	
Tabel 30. Enamlevinud alkohoolsete jookide jaemüügiajad (kauplustes ja tanklates) kohalike omavalitsuste territooriumil	48
<i>Most common opening and closing hours of alcohol retail sales (shops and petrol stations)</i> <i>at territories of local municipalities</i>	
% vastanud omavalitsustest - % of responded local municipalities	

3. Tarbimine

Consumption

3.1. Legaalse ja illegaalse alkoholi tarbimine

Consumption of legal and illegal alcohol

Tabel 31. Alkoholi tarbimine 1996-2006	49
<i>Consumption of alcohol 1996-2006</i>	
mln liitrit 100% alkoholis - mn litres in 100% alcohol	
Tabel 32. Alkoholi tarbimine 1996-2006	49
<i>Consumption of alcohol 1996-2006</i>	
liitrit elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita in 100% alcohol	
Tabel 33. Legaalsete alkohoolsete jookide tarbimine 1996-2006	50
<i>Consumption of legal alcoholic beverages 1996-2006</i>	
mln liitrit - mn litres	
Tabel 34. Legaalsete alkohoolsete jookide tarbimine 1996-2006	50
<i>Consumption of legal alcoholic beverages 1996-2006</i>	
liitrit elaniku kohta - litres per capita	
Tabel 35. Legaalsete alkohoolsete jookide tarbimine 1996-2006	51
<i>Consumption of legal alcoholic beverages 1996-2006</i>	
liitrit elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita in 100% alcohol	
Tabel 36. Alkohoolsete jookide tarbimine 2006	53
<i>Consumption of alcoholic beverages 2006</i>	
liitrit elaniku kohta - litres per capita	
Tabel 37. Alkohoolsete jookide tarbimine 2006	54
<i>Consumption of alcoholic beverages 2006</i>	
liitrit elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita in 100% alcohol	
Tabel 38. Legaalse ja illegaalse alkoholi vahel valiku tegemine 1998-2006	55
<i>Choice between legal and illegal alcohol 1998-2006</i>	
% täiskasvanud alkoholi tarbijatest - % of adult alcohol consumers	
Tabel 39. Illegaalse alkoholi ostmine 1998-2006	55
<i>Purchasing of illegal alcohol 1998-2006</i>	
% täiskasvanud alkoholi tarbijatest - % of adult alcohol consumers	
Tabel 40. Illegaalse alkoholi ostukohad 2001-2006	55
<i>Purchasing places of illegal alcohol 2001-2006</i>	
% illegaalse alkoholi ostjatest - % of buyers of illegal alcohol	

Tabel 41. Legaalise alkoholi eelistamise põhjused 2003-2006	56
<i>Reasons to prefer legal alcohol 2003-2006</i>	
% leegaalse alkoholi eelistajatest, kelle jaoks põhjus on väga või mõnevõrra oluline	
<i>% of consumers who prefer legal alcohol and for whom the reason is very or somewhat important</i>	
Tabel 42. Illegaalse alkoholi kättesaadavuse muutumine 1998-2006	56
<i>Availability of illegal alcohol 1998-2006</i>	
% illegaalse alkoholi ostjatest - % of buyers of illegal alcohol	

3.2. Turistide alkoholi kaasaostud ja tarbimine Eestis

Alcoholic beverages exported and consumed by tourists in Estonia

Tabel 43. Turistide poolt kaasaostetud alkoholsete jookide kogused 2003-2006	57
<i>Alcoholic beverages exported by tourists 2003-2006</i>	
mln liitrit - <i>mn litres</i>	
Tabel 44. Turistide poolt kaasaostetud alkoholsete jookide kogused 2003-2006	58
<i>Alcoholic beverages exported by tourists 2003-2006</i>	
mln liitrit 100% alkoholis - <i>mn litres in 100% alcohol</i>	
Tabel 45. Turistide poolt kaasaostetud alkoholi kogus ja tarbimine Eestis 2003-2006	58
<i>Alcoholic beverages exported and consumed by tourists in Estonia 2003-2006</i>	
100% alkoholis - <i>in 100% alcohol</i>	

3.3. Elanike hinnangud alkoholi tarbimisele

Inhabitants' estimations of alcohol consumption

Tabel 46. Elanike hinnang isiklikule alkoholi tarbimisele 1998-2007	59
<i>Inhabitants' estimation of their own consumption 1998-2007</i>	
% vastanutest - % of respondents	
Tabel 47. Alkoholi tarbimise põhjused 2004-2007	60
<i>Reasons of alcohol consumption 2004-2007</i>	
% täiskasvanud alkoholi tarbijatest - % of adult alcohol consumers	
Tabel 48. Alkoholi tarbimise põhjused 2004-2007	61
<i>Reasons of alcohol consumption 2004-2007</i>	
% täiskasvanud alkoholi tarbijatest, kes vastasid oluline või väga oluline	
<i>% of adult alcohol consumers who thought that reasons were important or very important</i>	
Tabel 49. Alkoholsete jookide tarbimissagedused 2007	61
<i>Frequency of consumption of alcoholic beverages 2007</i>	
% täiskasvanud alkoholi tarbijatest - % of adult alcohol consumers	
Tabel 50. Alkoholsete jookide tarbimissagedus soo järgi 2004-2007	62
<i>Frequency of consumption of alcoholic beverages by gender 2004-2007</i>	
% täiskasvanud alkoholi tarbijatest - % of adult alcohol consumers	
Tabel 51. Alkoholsete jookide tarbimissagedus vanuse lõikes 2004-2007	63
<i>Frequency of consumption of alcoholic beverages by age 2004-2007</i>	
% täiskasvanud alkoholi tarbijatest - % of adult alcohol consumers	
Tabel 52. Alkoholsete jookide tarbimissagedus regioonide lõikes 2007	65
<i>Frequency of consumption of alcoholic beverages by regions 2007</i>	
% täiskasvanud alkoholi tarbijatest - % of adult alcohol consumers	
Tabel 53. Alkoholsete jookide tarbimissagedus kuu netosissetuleku järgi pereliikme kohta 2007	67
<i>Frequency of consumption of alcoholic beverages by disposable income per household member in a month 2007</i>	
% täiskasvanud alkoholi tarbijatest - % of adult alcohol consumers	
Tabel 54. Alkoholsete jookide tarbimissagedus sõltuvalt haridusest 2007	68
<i>Frequency of consumption of alcoholic beverages by education 2007</i>	
% täiskasvanud alkoholi tarbijatest - % of adult alcohol consumers	

Tabel 55. Alkoholsete jookide tarbimissagedus sõltuvalt rahvusest 2007	69
<i>Frequency of consumption of alcoholic beverages by nationality 2007</i>	
% täiskasvanud alkoholi tarbijatest - % of adult alcohol consumers	
Tabel 56. Elanike hinnang alkoholi kättesaadavusele 1998-2005	69
<i>Inhabitants' assessment about the accessibility of alcohol 1998-2005</i>	
% täiskasvanud alkoholi tarbijatest - % of adult alcohol consumers	
Tabel 57. Alkoholi lähima müügikoha kaugus elukohast 2005-2007	70
<i>Distance to the closest alcohol sales point from living place 2005-2007</i>	
% vastanutest - % of respondents	
Tabel 58. Elanike hinnang alkoholist tulenevate probleemide tõsidusele Eestis 2003-2007	70
<i>Inhabitants' estimation about how serious are the problems related to consumption of alcoholic beverages in Estonia 2003-2007</i>	
% vastanutest, kes arvas, et probleem on tõsine või väga tõsine	
% of respondents who thought that problem was serious or very serious	

4. Alkoholi tarbimisega seonduvad negatiivsed tagajärjed ühiskonnale *Negative consequences for society related to alcohol consumption*

Tabel 59. Mootorsõiduki juhtimine joobeseisundis 1996-2006	71
<i>Drink driving 1996-2006</i>	
Tabel 60. Joobes mootorsõidukijuhi osalusel toimunud liiklusõnnetused 1996-2006	71
<i>Traffic accidents involving drunken motorvehicle drivers 1996-2006</i>	
Tabel 61. Alkoholijoobes toime pandud kuritegude osakaal 1997-2006	72
<i>Share of crimes committed under influence of alcohol 1997-2006</i>	
% avastatud kuritegudest - % of discovered crimes	
Tabel 62. Väärteod 2003-2006	72
<i>Misdemeanours 2003-2006</i>	
Tabel 63. Alkoholiseaduse rikkumised 2003-2006	72
<i>Offences under Alcohol Act 2003-2006</i>	
Tabel 64. Tollis registreeritud rikkumised 2001-2006	73
<i>Offences recorded by customs authorities 2001-2006</i>	
tuh liitrit - th litres	
Tabel 65. Haigestumus alkoholiga seotud haigustesse aastatel 2004-2006	73
<i>Alcohol-related diseases 2004-2006</i>	
eriarsti poole pöördunud isikute arv - patients treated by specialists	
Tabel 66. Haigestumus alkoholiga osaliselt seotud haigustesse aastatel 2004-2006	73
<i>Diseases partly related to alcohol 2004-2006</i>	
eriarsti poole pöördunud isikute arv - patients treated by specialists	
Tabel 67. Alkoholijoobes toimunud vigastuste, mürgistuste ja teatavate muude välispõhjuste toime tagajärgede osakaal kõikidest juhtumitest 2002-2004	74
<i>Proportion of consequences of external causes in which victims were under influence of alcohol 2002-2004</i>	
%	
Tabel 68. Haigestumus välispõhjuste tagajärjel aastatel 2004-2006	74
<i>Incidence of diseases from external causes 2004-2006</i>	
eriarsti poole pöördunud isikute arv - patients treated by specialists	
Tabel 69. Alkoholiga seotud haiguste ravikulud 2004-2006	75
<i>Treatment costs of alcohol-related diseases 2004-2006</i>	
mln EEK - mn EEK	
Tabel 70. Osaliselt alkoholiga seotud haiguste ravikulud 2004-2006	75
<i>Treatment costs of diseases partly related to alcohol 2004-2006</i>	
mln EEK - mn EEK	

Tabel 71. Välispõhjustest tingitud haigusseisundite ravikulud 2004-2006	76
<i>Treatment costs of consequences of external causes 2004-2006</i>	
<i>mIn EEK - mn EEK</i>	
Tabel 72. Alkoholiga seotud haiguste põhjustatud surmad 2001-2006	76
<i>Deaths caused by alcohol related diseases 2001-2006</i>	
Tabel 73. Osaliselt alkoholiga seotud haiguste põhjustatud surmad 2001-2006	77
<i>Deaths caused by diseases partly related to alcohol 2001-2006</i>	
Tabel 74. Välispõhjustest tingitud surmad 2001-2006	78
<i>Deaths caused by external causes 2001-2006</i>	
Tabel 75. Alkoholisisaldus veres liiklusõnnetustes hukkunutel 2000-2002	79
<i>Alcohol concentration in blood among those who were killed in traffic accidents 2000-2002</i>	
Tabel 76. Alkoholisisaldus veres liiklusõnnetustes hukkunud juhtide hulgas 2000-2002	79
<i>Alcohol concentration in blood among drivers who were killed in traffic accidents 2000-2002</i>	
Tabel 77. Alkoholisisaldus veres liiklusõnnetustes hukkunud jalakäijate hulgas 2000-2002	79
<i>Alcohol concentration in blood among pedestrians who were killed in traffic accidents 2000-2002</i>	
Tabel 78. Alkoholisisaldus veres hukkunud juhtide hulgas vanusegruppide lõikes 2000-2002	80
<i>Alcohol concentration in blood among drivers who were killed in traffic accidents by age groups 2000-2002</i>	
Tabel 79. Alkoholisisaldus veres hukkunud jalakäijate hulgas vanusegruppide lõikes 2000-2002	80
<i>Alcohol concentration in blood among pedestrians who were killed in traffic accidents by age groups 2000-2002</i>	

5. Suhtumine riigi alkoholipoliitikasse ja muudatustesse alkoholipoliitikas

Attitude towards alcohol policy and towards possible changes in alcohol policy

Tabel 80. Hinnang, milline peaks olema Eesti riigi alkoholipoliitika 2007	81
<i>Assessment of how Estonian alcohol policy should be designed 2007</i>	
<i>% vastanutest - % of respondents</i>	
Tabel 81. Suhtumine alkoholi müüki bensiinijaamades 2007	82
<i>Attitude towards alcohol sales in petrol stations 2007</i>	
<i>% vastanutest - % of respondents</i>	
Tabel 82. Suhtumine alkoholi müüki spordivõistlustel 2007	83
<i>Attitude towards alcohol sales at sports contests 2007</i>	
<i>% vastanutest - % of respondents</i>	
Tabel 83. Suhtumine alkoholi müüki kontsertidel ja kultuuriüritustel 2007	84
<i>Attitude towards alcohol sales at concerts or other cultural events 2007</i>	
<i>% vastanutest - % of respondents</i>	
Tabel 84. Suhtumine alkoholi müüki elumajades asuvates kauplustes 2007	85
<i>Attitude towards alcohol sales at shops located in dwelling-houses 2007</i>	
<i>% vastanutest - % of respondents</i>	
Tabel 85. Suhtumine alkoholi jaemüüki öisel ajal 2007	86
<i>Attitude towards alcohol retail sales during night time 2007</i>	
<i>% vastanutest - % of respondents</i>	
Tabel 86. Suhtumine alkoholi reklaami 2004 ja 2007	87
<i>Attitude towards advertising alcohol 2004 and 2007</i>	
<i>% vastanutest - % of respondents</i>	

Tabel 87. Alkoholi roll erinevate õigusrikkumiste ja õnnetuste tekkimisel 2007	87
<i>Role of alcohol in different accidents and offences 2007</i>	
politsei- ja omavalitsusametnike hinnangute jaotus, % vastanutest <i>distribution of estimations by police officers and officials of local municipalities, % of respondents</i>	
Tabel 88. Meetmete efektiivsus piiramaks alkoholi liigset tarbimist 2007	88
<i>Efficiency of measures to limit excessive consumption of alcohol 2007</i>	
politseiametnike hinnangute jaotus, % vastanutest <i>distribution of estimations by police officers, % of respondents</i>	
Tabel 89. Tõhusaim alkoholsete jookide jaemüügi piirangute vorm 2007	88
<i>The most effective measure to limit retail sales of alcohol 2007</i>	
politseiametnike hinnangute jaotus, % vastanutest <i>distribution of estimations by police officers, % of respondents</i>	

6. Põhjamaade alkoholi statistika ja võrdlus Eestiga

Alcohol statistics in Nordic countries and comparison with Estonia

Tabel 90. Alkoholi tarbimine 2006	89
<i>Alcohol consumption 2006</i>	
liitrit elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita in 100% alcohol	
Tabel 91. Riigi tulud alkoholist	90
<i>State revenue from alcohol</i>	
Tabel 92. Alkoholi jaemüügikohtade arv	92
<i>Number of alcohol retail shops</i>	
Tabel 93. Alkoholsete jookide aktsiisimaks ja käibemaks	93
<i>Excise duty on alcoholic beverages and value-added tax (VAT)</i>	
EUR liitri 100% alkoholi kohta - EUR per litre of 100% alcohol	
Tabel 94. Alkoholsete jookide aktsiisimaksud Euroopa riikides	94
<i>Alcohol excise duties in Europe</i>	
aktsiisimaks alkoholsetele jookidele liitri 100% alkoholi kohta, EUR <i>excise duty on alcoholic beverages, EUR per litre of 100% alcohol</i>	
Tabel 95. Reisidelt kaasa toodud alkoholised joogid	95
<i>Alcoholic beverages imported by travellers</i>	
100 % alkoholis - in 100% alcohol	
Tabel 96. Alkoholsete jookide müük aastas	95
<i>Annual sales of alcoholic beverages</i>	
liitrit 15-aastase ja vanema elaniku kohta - litres per inhabitant aged 15 years and over	
Tabel 97. Alkoholsete jookide müük aastas	96
<i>Annual sales of alcoholic beverages</i>	
liitrit 15-aastase ja vanema elaniku kohta 100% alkoholis <i>litres per inhabitant aged 15 years and over in 100% alcohol</i>	
Tabel 98. Alkoholipoodide lahtiolekuajad	97
<i>Opening hours of the alcohol shops</i>	
Tabel 99. Vanusepiirang alkoholsete jookide jaemüügil	97
<i>Age limits of selling alcoholic beverages</i>	
Tabel 100. Litsentsitud alkoholi müügikohtade arv	97
<i>Number of establishments licenced to sell alcohol</i>	
Tabel 101. Alkoholijoobes vahistatute arv	98
<i>Number of cases taken in custody for drunkenness</i>	
Tabel 102. Joobes juhtimiste arv	99
<i>Cases of drink driving</i>	
Tabel 103. Surmade arv alkoholist põhjustatud haiguste tagajärjel	100
<i>Number of deaths from alcohol related illnesses</i>	

Joonised - Figures

Joonis 1. Erinevate alkoholsete jookide osakaal tootmises 1996-2006, 100% alkohol	27
<i>Share of different alcoholic beverages in production 1996-2006, in 100% alcohol</i>	
Joonis 2. Alkoholsete jookide tootmine 1996-2006, 100% alkohol	27
<i>Production of alcoholic beverages in 1996-2006, in 100% alcohol</i>	
Joonis 3. Alkoholsete jookide jaekäive kehtivates hindades 2003-2007 (kvartaalselt)	34
<i>Retail sales of alcoholic beverages in current prices 2003-2007(quarterly)</i>	
Joonis 4. Alkoholsete jookide müük siseturul elaniku kohta (sh kõik turistide ostud) 1996-2006	34
<i>Sales of alcoholic beverages per capita in Estonia (including purchases by tourists) 1996-2006</i>	
Joonis 5. Alkoholsete jookide tarbijahinnaindeks 1998-2007 (1997=1)	39
<i>Consumer price index of alcoholic beverages 1998-2007 (1997=1)</i>	
Joonis 6. Alkoholsete jookide tarbijahinnaindeksi aastakasv 1999-2007	39
<i>Annual growth of consumer price index of alcoholic beverages 1999-2007</i>	
<i>kasv võrreldes eelmise aasta sama kuuga, % - growth compared to the same period last year, %</i>	
Joonis 7. Õlle või viina kogused, mida tinglikult saaks osta keskmise netokuupalga eest 2000-2006	40
<i>Quantities of beer or vodka one can possibly buy for average net monthly wage 2002-2006</i>	
<i>keskmine kuupalk jagatud 1 liitri viina või õlle jaehinnaga</i>	
<i>average monthly wage divided by retail price of 1 litre of beer or vodka</i>	
Joonis 8. Alkoholi jaemüügilitsentside arv maakondades 1000 elaniku kohta	47
<i>Number of alcohol retail sales licences in counties per 1000 inhabitants</i>	
<i>seisuga 15.11.2007 - as of 15.11.2007</i>	
Joonis 9. Toitlustusasutuse alkoholimüügi litsentside arv maakondades 1000 elaniku kohta	47
<i>Number of alcohol sales licences for restaurants, pubs, cafés etc. in counties per 1000 inhabitants</i>	
<i>seisuga 15.11.2007 - as of 15.11.2007</i>	
Joonis 10. Alkoholimüügi litsentside arv maakondades 10 km² kohta	48
<i>Number of alcohol sales licences in counties per 10 km²</i>	
<i>seisuga 15.11.2007 - as of 15.11.2007</i>	
Joonis 11. Legaalsete alkoholsete jookide tarbimine 1996-2006	51
<i>Consumption of legal alcoholic beverages 1996-2006</i>	
<i>liitrit elaniku kohta - litres per capita</i>	
Joonis 12. Legaalsete alkoholsete jookide tarbimine 1996-2006	52
<i>Consumption of legal alcoholic beverages 1996-2006</i>	
<i>liitrit elaniku kohta 100% alkohol - litres per capita in 100% alcohol</i>	
Joonis 13. Legaalsete alkoholsete jookide tarbimine 1996-2006	52
<i>Consumption of legal alcoholic beverages 1996-2006</i>	
<i>liitrit elaniku kohta 100% alkohol - litres per capita in 100% alcohol</i>	
Joonis 14. Alkoholsete jookide tarbimine 2006	54
<i>Consumption of alcoholic beverages 2006</i>	
<i>liitrit elaniku kohta 100% alkohol - litres per capita in 100% alcohol</i>	
Joonis 15. Alkoholi registreeritud tarbimine 2006	89
<i>Recorded alcohol consumption 2006</i>	
<i>liitrit elaniku kohta 100% alkohol - litres per capita in 100% alcohol</i>	
Joonis 16. Riigi kogutulu alkoholist elaniku kohta	90
<i>Total state alcohol revenue per capita</i>	
Joonis 17. Alkoholist saadud tulu osakaal riigi kogutuludes	91
<i>Share of alcohol revenue in total state revenue</i>	
Joonis 18. Alkoholi jaemüügikohtade arv 100 000 elaniku kohta	92
<i>Number of alcohol retail shops per 100 000 inhabitants</i>	
<i>seisuga 31.12.2006 - as of 31.12.2006</i>	

Joonis 19. Alkoholsete jookide müük aastas	95
<i>Annual sales of alcoholic beverages</i>	
<i>liitrit 15-aastase ja vanema elaniku kohta - litres per inhabitant aged 15 years and over</i>	
Joonis 20. Alkoholsete jookide müük aastas	96
<i>Annual sales of alcoholic beverages</i>	
<i>liitrit 15-aastase ja vanema elaniku kohta 100% alkoholis</i>	
<i>litres per inhabitant aged 15 years and over in 100% alcohol</i>	
Joonis 21. Joobes juhtimiste arv 2005	99
<i>Number of cases of drink driving 2005</i>	
<i>1000 15-aastase ja vanema elaniku kohta - per 1000 inhabitants aged 15 years and over</i>	
Joonis 22. Surmade arv alkoholist põhjustatud haiguste tagajärjel	100
<i>Number of deaths from alcohol related illnesses</i>	
<i>100 000 15-aastase ja vanema elaniku kohta - per 100 000 inhabitants aged 15 years and over</i>	

Alkoholi turg, tarbimine ja kahjud Eestis

Tootmine ja väliskaubandus

Alkoholi tootmine on viimase kümne aastaga Eestis tugevasti kasvanud. Arvestatuna 100%-lises alkoholis, ulatus kasv viimase kümne aastaga 70%-ni. Peamisteks Eestis toodetavateks alkoholseteks jookideks on kanged alkohoolsed joogid (eelkõige viin), õlu ning rektifitseeritud etanool¹. Arvestatuna 100%-lises alkoholis on õlle osakaal kümne aastaga kõige enam kasvanud (20%-lt 35%-ni). Kangete alkoholsete jookide osakaal alkoholitootmises ulatus 2003-2004 isegi kuni 40%-ni, viimasel kahel aastal on osakaal aga langenud 30%-ni. Siidri ning segatud piiritusjookide tootmine on kümne aastaga kiiresti kasvanud, kuid nende osakaal kogu alkoholitootmises arvestatuna 100%-lisse alkoholi on väike (alla 10%).

Alkoholsete jookide eksport on viimasel kümnel aastal oluliselt suurenenud nii rahalise käibe kui ka mahu poolest. Eesti alkoholitööstuse peamisteks eksporditüüpideks on viimase kümne aasta jooksul olnud kanged alkohoolsed joogid ning õlu. 1990ndate lõpus ületas õlle rahaline ekspordikäive kangete alkoholsete jookide käibe 2-3 korda. Alates 2002. aastast on aga kangete alkoholsete jookide ekspordikäive järjest suurenenud, ületades 2006. aastal õlle ekspordikäibe 1,6 korda. Viimasel kahel aastal on järsult suurenenud siidri, segatud piiritusjookide ning muude kääritatud jookide eksport, mis kokku ületas 2006. aastal õlle ekspordikäibe.

Impordikäibes domineerivad samuti kanged alkohoolsed joogid ning viinamarjavein, mida Eestis ei toodeta. Viimasel kolmel aastal on hüppeliselt kasvanud ka siidri ja segatud piiritusjookide import. Õlle import pole märkimisväärselt suurenenud.

Jaehinnad ja kaupluste sortiment

Suur osa Eesti turust on Eesti tootjate käes. Kodumaine õlu moodustas 2007. aastal 89% ja importõlu 11% kaupluste õllekäibest. Sama proportsioon on püsinud viimased neli aastat. 2000ndate aastate alguses ületas kodumaise õlle osakaal kaupluste käibes isegi 90%. Samasugused proportsioonid valitsevad ka kodumaise ja importviina osakaaludes kaupluste rahalises käibes.

Kodumaise õlle sortiment on aasta-aastalt laienenud. Kui 1996. aastal oli kauplustes müügil 15 kodumaist toodet, siis 2007. aastaks oli sortiment kasvanud keskmiselt 42 nimetuseni kaupluses. Viina sortiment on samuti laienenud – 1996. aastal oli kauplustes müügil 14 kodumaist toodet, 2007. aastaks oli sortiment kasvanud keskmiselt 36 nimetuseni kaupluses.

¹ Aastaraamatus on lähtutud “Alkoholiseaduse” paragrahvis 2 ning “Alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse” paragrahvis 12 defineeritud mõistetest. Lühidalt:

Alkoholne jook on õlu etanoolisisaldusega üle 0,5 mahuprotsendi ja muu joomiseks mõeldud vedelik etanoolisisaldusega üle 1,2 mahuprotsendi.

Õlu on linnastest või linnastest ja linnastamata materjalist, humalatest ja veest pärmil abil kääritamise teel valmistatud jook, mis võib olla pastöriseeritud.

Vein on viinamarjadest toodetud ainult kääritamise teel saadud üle 1,2 mahuprotsendilise kuni 15 (kaasa arvatud) mahuprotsendilise etanoolisisaldusega toode.

Kääritatud jook on õllest ja veinist erinev üle 1,2 mahuprotsendilise kuni 10 (kaasa arvatud) mahuprotsendilise etanoolisisaldusega toode.

Vahetoode on eespool nimetatud toode, mille etanoolisisaldus on üle 1,2 mahuprotsendi kuni 22 (kaasa arvatud) mahuprotsenti.

Kange alkoholne jook on alkoholne jook etanoolisisaldusega üle 22 mahuprotsendi.

Lahja alkoholne jook on alkoholne jook etanoolisisaldusega kuni 22 (kaasa arvatud) mahuprotsenti.

Rektifitseeritud etanool e etüülalkohol etanoolisisaldusega üle 80%.

Kodumaise õlle hinnad on viimase kaheteistkümne aastaga kasvanud 35%, keskmiselt 17 kroonilt 23 kroonini liitri kohta. Kodumaise viina hinnatõus on samal perioodil olnud kiirem (50%). Alkoholi hinnatõus on olnud aga aeglasem kui tarbijahinnaindeksi kasv ning jäänud alla sissetulekute tõusule, mis tõenäoliselt on ka kaasa aidanud tarbimise kasvule.

Alkoholiaktsiis ja selle osakaal riigieelarves

2007. aastal laekus alkoholiaktsiisi riigieelarvesse 2,3 miljardit krooni. Alkoholiaktsiis moodustab riigieelarvesse laekuvatest aktsiisituludest 28%, viimase kümne aastaga on selle osakaal vähenenud ligikaudu kümne protsendipunkti võrra. 2007. aastal moodustas kogu maksulaekumisest alkoholiaktsiisi laekumine 3,4%, 1990ndate lõpus oli see 6-7%. 2008. aasta 1. jaanuarist tõsteti alkoholi aktsiisimäärasid 10% (kuni 6%-lise kangusega vein ning kääritatud jook, õlu, vahetoode ja kange alkohol) ning 1.07.2008 tõusevad alkoholi aktsiisimäärad veel 20%. Nii kange kui lahja alkoholi aktsiisimäärad on Eestis kõrgemad kui minimaalselt lubatud aktsiisimaksimummäärad Euroopa Liidus, kuid oluliselt madalamad näiteks Põhjamaadega võrreldes.

Müük ja tarbimine

2006. aastal müüdi Eestis (legaalset) alkoholi 14,2 liitrit elaniku kohta arvestatuna 100%-lises alkoholis. Turistide kaasaostud moodustasid sellest 2,8 liitrit, mis on viimase kolme aasta jooksul olnud suhteliselt stabiilne. Illegaalse alkoholi müük moodustas 2006. aastal 0,6 liitrit elaniku kohta, illegaalse alkoholi müük on viimastel aastatel järjest vähenenud. 2006. aastal hinnati esmakordselt ka turistide alkoholi tarbimist Eestis kohapeal, mis ulatus 0,6 liitrini elaniku kohta. Eesti elanike alkoholsete jookide tarbimine 100%-lises alkoholis ulatus 2006. aastal seega 11,4 liitrini elaniku kohta.

Alkoholi tarbimine elaniku kohta on Eestis aasta-aastalt suurenenud. Arvestatuna 100%-lises alkoholis on kõige enam kasvanud õlle tarbimine. Õlut tarbiti 1996. aastal 2 liitrit 100%-lise alkoholina elaniku kohta, 2006. aastal tarbiti õlut 4,8 liitrit 100%-lise alkoholina elaniku kohta. Kange alkoholina tarbiti 1996. aastal 2,9 liitrit 100%-list alkoholi elaniku kohta, 2006. aastal juba 4,7 liitrit. Kasvanud on ka veini ning muude lahjade alkoholsete jookide tarbimine, kuid võrreldes õlle ja kange alkoholiga tarbiti 2006. aastal neid oluliselt vähem.

Illegaalne alkohol

EKI uuringute kohaselt on illegaalse alkoholi ostjate osakaal viimase kümne aastaga oluliselt vähenenud: kui 1990ndate lõpus ostis 1/3 alkoholi tarbijatest lisaks legaalsele ka illegaalset alkoholi, siis 2006. aastal oli illegaalse alkoholi ostjaid vaid 5%. Tarbijad eelistavad legaalset alkoholi, sest nende hinnangul on salaalkohol tervisele ohtlik, ollakse põhimõtteliselt salaalkoholi ostmise vastu või arvatakse, et salaalkoholi kvaliteet on halb.

Illegaalse alkoholina tarbitakse põhiliselt viina. Illegaalne alkohol moodustas 2006. aastal 15-20% viina siseturumahust. Illegaalse alkoholi turuosa on aasta-aastalt vähenenud. 1999. aastal ulatus illegaalse alkoholi turuosa koguni 44%-ni viina siseturumahust. Illegaalse alkoholi turuosa järjepidevale vähenemisele on kaasa aidanud elanike ostujõu suurenemine, madalama hinnaklassi viinamarkide müügil tulek ning alates 2006. aastast aitab turu legaliseerumisele kaasa ka kange alkoholi maksumärgistamine.

Riigile põhjustab illegaalne kaubandus läbi saamata jääva aktsiisi- ja käibemaksu olulise maksutulukaotuse. Kui illegaalselt müüdud alkoholilt oleks tasutud vastavad maksud, siis oleks 2006. aasta riigieelarvesse täiendavalt laekunud 138 miljonit krooni. Võrdluseks – kangelts alkoholilt laekus 2006. aastal riigieelarvesse aktsiisi 1,44 miljardit krooni.

Turistide ostud ja tarbimine

EKI arvutuste kohaselt jõid turistid 2006. aastal Eestis olles kokku 0,8 miljonit liitrit alkohoolseid jooke 100%-lises alkoholis väljendatuna. Eesti siseturult välisküllastajate poolt kauplustest ja laevadelt ostetud alkohoolsete jookide kogus arvestatuna 100%-lises alkoholis oli 2006. aastal 3,7 miljonit liitrit. Seega moodustas turistide kaasaostetud kogus ning kohapeal tarbimine kokku 4,5 miljonit liitrit, ehk 3,4 liitrit elaniku kohta 100%-lises alkoholis. Peamiselt ostavad turistid Eestist kaasa õlut, likööri ja viina.

Tarbimisharjumused

EKI poolt läbi viidud uuringud näitavad, et elanike hinnangud oma alkoholi tarbimisele ei ole aastate jooksul kuigi palju muutunud. 70% vastanutest hindab, et nad tarbivad alkoholi vähe või üldse mitte ning umbes veerand vastanutest hindab oma tarbimist mõõdukaks. Alkoholi tarbijate osakaal on suurem noorema elanikkonna seas. Peamiste alkoholi tarbimise põhjustena tuuakse välja traditsiooni tähtpäevade tähistamisel, tarbimist seltskonna mõttes ning lõõgastuseks, aga ka maitseelamuse saamiseks.

Eesti elanikud tarbivad sagedamini lahjasid kui kangeid alkohoolseid jooke, kõige sagedamini juuakse veini ja õlut. 55% veini tarbijatest joovad veini paar korda kuus, õlut joob 17% alkoholi tarbijatest paar korda nädalas ning 7% iga päev. 6% alkoholi tarbijatest joob viina paar korda nädalas.

Alkoholi tarbimissagedused on erinevad ka sotsiaal-demograafiliste gruppide lõikes. Viina tarbivad keskmisest sagedamini mehed ning piirkondlikult Kirde-Eesti elanikud, hariduse järgi on tarbijaid enim alg- ja põhiharidusega inimeste hulgas. Viski, konjak jt kanged alkohoolsed joogid on samuti meeste seas populaarsemad. Nende jookide tarbijaid on enim kõrgharidusega ning kõrgema sissetulekuga inimeste hulgas. Veini tarbijateks on sagedamini naised, tallinlased ning kõrgema sissetulekuga inimesed, samuti on vein populaarsem kõrgema haridustasemega inimeste seas. Õlut eelistavad juua mehed. Siidrit, long drinke ning kokteile eelistavad tarbida nooremad elanikud.

Elanike hinnangul on Eestis kõige tõsisemaks alkoholist tulenevaks probleemiks alkoholijoores sõiduki juhtimine (98% vastanutest). Järgnevad laste ja noorte alkoholi tarbimine (96%), alkoholist soodustatud isikuvastased kuriteod (92%), alkoholist põhjustatud kodune vägivald (88%) ning liigtarbimisest tulenevad terviseprobleemid (89%).

Alkoholi tarbimisega seonduvad negatiivsed tagajärjed ühiskonnale

Alkoholi tarbimisega seonduv hulk negatiivseid tagajärgi ühiskonnale, millest käesolevasse aastaraamatusse on koondatud statistika alkoholi tarbimisega kaasnevate kahjude kohta. Liiklusõnnetused joores juhtide osavõtul on viimase kümne aasta jooksul kasvanud. Viimaste aastatega on kasvanud ka hukkunute ja vigastatute arv. Joores juhi osalusel toimunud liiklusõnnetustes suri 2006. aastal 53 inimest ja vigastada sai 777 inimest. Joores juhi osalusel toimunud liiklusõnnetused moodustavad 20% kõikidest liiklusõnnetustest.

Avastatud kuritegudest moodustasid alkoholijoores toime pandud kuriteod 2006. aastal 22%, seejuures avastatud liikluskuritegudest pandi alkoholijoores toime 91%. 2006. aastal pandi toime 35 tuhat alkoholiseaduse rikkumist, millest 8 tuhat oli alkohoolsete jookide tarbimine või ostmise alaealiste poolt ning 26 tuhat alkohoolsete jookide tarbimine avalikus kohas või avalikku kohta joores olekus ilmumine.

Haigestumine alkoholiga otseselt seotud haigustesse ja sellega seotud ravikulud tulenevad eelkõige kahest haigusest – alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäiretest ja maksa alkoholitõvest. 2006. aastal ulatusid nimetatud haiguste ravikulud üle 20 miljoni krooni. Alkoholiga

seostatakse ka mitmesuguseid veresoone- ja seedeelundkonnahaiguseid, pahaloomulisi kasvajaid ja välispõhjustest tingitud haigusseisundeid. Nendest suurima kuluallikana saab esile tuua südameisheemiatõve, mille ravikulud ulatusid 2006. aastal ligi poole miljardi kroonini.

Alkoholi tarbimisega seotud haigustesse sureb igal aastal 600-700 inimest, sealjuures üle 500 neist on mehed. Ligi kolmandiku surmadest põhjustab maksa alkoholitõbi, millele järgnevad alkoholimürgistus, alkoholist tingitud psüühika- ja käitumishäired ning alkohoolne kardiomüopaatia. Osaliselt alkoholiga seotud haiguste tagajärjel sureb igal aastal 9–10 tuhat inimest, üle poole neist on naised. Nende haiguste hulgas on esikohal südame isheemiatõved ning peajuveresoonte haigused.

Elanike suhtumine alkoholipoliitikasse

EKI poolt läbi viidud uuringute kohaselt peaks Eesti elanike arvates riik rakendama piirangutega alkoholipoliitikat. Rangete piirangute pooldajaid oli 2007. aastal küsitletute hulgas 48% ning väheste piirangutega alkoholipoliitika pooldajaid 39%. Võimalikult liberaalse poliitika pooldajaid oli vaid 3%. Üldjuhul on vanemad elanikud ning naised rangemate piirangute poolt ning nooremad inimesed ning mehed liberaalsema hoiakuga.

Uuringute andmetel on elanikud suhteliselt kriitiliselt meelestatud alkoholi reklaamimise suhtes. Kõige kriitilisemad ollakse tänaval asuvate suurte väliplakatite suhtes, elanike arvates tuleks neil reklaampindadel alkoholi reklaam keelustada. Raadio ja televisiooni kasutamine alkoholi reklaamimisel on elanike hinnangul samuti taunitav. Kõige sobivamaks alkoholi reklaamikanaliks pidasid inimesed alkoholi müügikohti, iga teise vastanu arvates võiks alkoholi müügikohtades olla reklaam lubatud ilma piiranguteta.

Elanike arvates ei peaks alkohoolseid jooke müüma spordivõistlustel ning negatiivselt suhtutakse alkoholi müüki ka bensiinijaamades ja elumajades asuvates kauplustes. Mõnevõrra vähem taunitakse alkoholi müüki kontsertidel ja muudel kultuuriüritustel. Eesti elanikke häirib eestimaalaste suur alkoholitarbimine ning soovitakse näha rangemat riiklikku alkoholipoliitikat.

Alkohol on Eestis üldiselt kergesti kättesaadav. Neljandiku elanike arvates on alkohol liiga kättesaadav ning 70% arvab, et see on normaalselt kättesaadav. Viiendiku tarbijate jaoks asub lähim alkoholi müügikoht nende elumajas või naabermajas ning 68% elanikel kulub elukohast lähima alkoholi müügikohani jõudmiseks kuni 10 minutit. Kui võrrelda alkoholi kättesaadavust elanike elukoha lõikes ja regiooniti, siis järeldub, et Tallinnas ja teistes suurtes linnades saab iga kolmas elanik osta nii kanget kui lahjat alkoholi oma elumajas või naabermajas asuvast müügikohast. Maa-asulates ei ole alkoholi jaemüügivõrk nii tihe kui linnades, kuid ka 2/3 maainimestest ei pea ostusoovi korral kulutama lähimasse alkoholi müügikohta jõudmiseks üle 10 minuti.

Regioonidest on peale Harjumaa alkohol kõige kergemini kättesaadav Ida-Virumaal, mida lisaks elanike küsitlusele näitab ka väljastatud alkoholimüügi litsentside arv. Kui vaadata litsentside arvu 10 km² kohta, siis see on kõrgeim Tallinnas ja Tartus, Pärnus ja Viljandis ning madalaim Rapla-, Järva- ning Jõgevamaal. Alkoholi jaemüügilitsentside arv 1000 elaniku kohta on aga suurim Valga- ja Võrumaal ning saartel. Kõige vähem on alkoholi jaemüügilitsentse 1000 elaniku kohta Tallinnas, Harju- ja Tartumaal.

Alcohol market, consumption and harms in Estonia

Production and foreign trade

Alcohol production has increased significantly in Estonia during past ten years. Over the last ten years alcohol production increased 70% calculated in pure alcohol. The main alcoholic beverages produced in Estonia are strong alcoholic beverages (primarily vodka), beer and ethyl alcohol². The share of beer in production of alcoholic beverages (measured in pure alcohol) has increased the most during past ten years (from 20% to 35%). The share of strong alcoholic beverages in alcohol production reached to 40% in 2003-2004, but during last two years their share has decreased to 30%. Production of ciders and light spirit beverages has also significantly increased during past ten years; however, their share in total alcohol production (calculated in pure alcohol) is rather small (below 10%).

Export of alcoholic beverages has significantly increased both in turnover and in volume during past ten years. The main exports of Estonian alcohol industry are strong alcoholic beverages and beer. In the end of 1990s, the exports of beer exceeded two to three times the exports of strong alcoholic beverages by turnover. Starting from 2002 the exports of strong alcoholic beverages has gradually increased and in 2006 the exports turnover of strong alcoholic beverages exceeded the exports of beer 1,6 times. During last two years exports of ciders, light spirit beverages and other fermented alcoholic beverages has rapidly increased. In 2006 their exports turnover exceeded that of beer.

The main imports are also strong alcoholic beverages and wines, which are not produced in Estonia. During last three years the imports of ciders and light spirit beverages have increased very rapidly. The imports of beer has not increased significantly.

Retail prices and number of product names of alcoholic beverages at shops

Estonian producers retain a large share of the Estonian alcohol market. Domestic beer accounted for 89% of the turnover of the shops in 2007, whereas imported beer 11%. These proportions have persisted during past four years. In the beginning of 2000, the share of domestic beer in turnover of shops exceeded even 90%. Similar proportions also dominate between domestic and imported vodka.

The number of product names of domestically produced beer has increased year-by-year. In 1996, there were 15 domestic product names of beer available on average in a shop; by 2007, the number has increased to 42. The assortment of vodka has also expanded – in 1996, the number of domestic product names available on average in a shop was 14, and by 2007 the number has increased to 36.

² The definitions of alcoholic beverages used in the Yearbook correspond to those defined in “Alcohol Act” paragraph 2 and “Alcohol, Tobacco and Fuel Excise Tax Act” paragraph 12. Briefly:

Alcoholic beverage is beer with actual alcohol strength by volume exceeding 0,5% and other beverages with actual alcohol strength by volume exceeding 1,2%.

Beer is fermented alcoholic beverage brewed from malt, flavoured with hops and could be pasteurised.

Wine is alcoholic beverage made of the fermented juice of any of various kind of grapes, with actual alcohol strength by volume exceeding 1,2%, but not exceeding 15%.

Fermented beverage is alcoholic beverage that is not beer or wine with actual alcohol strength by volume exceeding 1,2%, but not exceeding 10%.

Intermediate product is alcoholic beverage that is not mentioned above with actual alcohol strength by volume exceeding 1,2%, but not exceeding 22%.

Strong alcoholic beverage is alcoholic beverage with actual alcohol strength by volume exceeding 22%.

Light alcoholic beverage is alcoholic beverage with actual alcohol strength by volume below or equal to 22%.

Ethyl alcohol with actual alcohol strength by volume exceeding 80%.

The prices of domestically produced beer have increased during the past 12 years by 35%, from 17 EEK to 23 EEK per litre. The price increase of domestically produced vodka has been faster during the same period (increased by 50%). However, the average price increase of alcoholic beverages has been slower than the increase of consumer price index, as well as slower than the increase of inhabitants' incomes, which most likely has also contributed to the increase of consumption of alcoholic beverages.

Alcohol excise duty and its share in state budget

In 2007, alcohol excise revenue amounted to 2,3 billion kroons. The share of alcohol excise revenue in total state revenue from excise duties was 28%. During last ten years the share has decreased about ten percentage points. From the total tax revenue, the alcohol excise revenue amounted to 3,4%, in the end of 1990s the share was 6-7%. From 1st January 2008 the excise duties for alcoholic beverages were increased by 10% (wines and fermented alcoholic beverages with alcohol strength up to 6%, beer, intermediate products and strong alcoholic beverages). From 1st July 2008 the excise duties will be increased further by 20%. In Estonia, excise duties for both strong and light alcoholic beverages are higher than minimum levels required in the EU, but significantly below the levels levied in Nordic States.

Sales and consumption

In 2006, the (legal) sales of alcoholic beverages in Estonia amounted to 14,2 litres per capita in pure alcohol. Exports by tourists accounted for 2,8 litres from the latter, which has been quite stable during past three years. Sales of illegal alcohol amounted to 0,6 litres per capita in 2006, during past few years it has decreased year-by-year. In 2006, for the first time estimations were made about the quantity of alcoholic beverages that tourists consume in Estonia, which amounted to 0,6 litres of pure alcohol. Hence, the consumption of alcoholic beverages by Estonian inhabitants amounted to 11,4 litres per capita in 2006.

Alcohol consumption per capita has increased in Estonia year-by-year. In pure alcohol, the consumption of beer has increased the most. In 1996, per capita consumption of beer amounted to 2 litres of pure alcohol, by 2006, the consumption has increased to 4,8 litres. Consumption of strong alcoholic beverages accounted for 2,9 litres of pure alcohol in 1996, by 2006 it has increased to 4,2 litres. Consumption of wine and other light alcoholic beverages has increased as well, however, compared to the consumption of beer and strong alcoholic beverages their consumption was significantly lower.

Illegal alcohol

The proportion of buyers of illegal alcohol has decreased significantly during past ten years. According to surveys conducted by EKI, in the end of 1990s one third of alcohol consumers bought in addition to legal also illegal alcohol. By 2006, the share of buyers of illegal alcohol has decreased to 5%. Consumers prefer legal alcohol, because in their opinion illegal alcohol is harmful for health, consumers are in principle not buying illegal alcohol or they think the quality of illegal alcohol is bad.

Vodka is mostly consumed as illegal alcohol. In 2006, the share of illegal alcohol amounted to 15-20% of vodka market in Estonia. The market share of illegal alcohol has decreased year-by-year. In 1999, the market share of illegal alcohol amounted even to 44%. Increasing purchasing power of inhabitants, introduction of lower price category vodka brands and introduction of tax stamps on strong alcoholic beverages in 2006 has contributed to the continuous decrease of illegal alcohol market share.

Illegal alcohol commerce causes significant tax revenue loss for the government due to the loss of excise and value added tax (VAT) revenue. If the taxes had been paid on illegal alcohol, the state revenue would have been 138 million kroons higher. For comparison – the excise tax revenue from strong alcoholic beverages was 1,44 billion in 2006.

Purchases and consumption by tourists

In 2006, according to the calculations made by EKI, tourists consumed 0,8 million litres of alcoholic beverages in pure alcohol in Estonia. Purchases of alcoholic beverages from shops and ferries by tourists amounted to 3,7 million litres in pure alcohol in 2006. Hence, the tourists' alcohol consumption in Estonia and their purchases from shops and ferries together amounted to 4,5 million litres of pure alcohol, or 3,4 litres per capita. Beer, liqueurs and vodka were the main alcoholic beverages that were purchased by tourists.

Consumption habits

According to surveys conducted by EKI, inhabitants' assessment of their own alcohol consumption has not changed much over the years. 70% of respondents think that their alcohol consumption is small or that they do not consume alcohol. A quarter of the respondents assess their consumption as moderate. The share of alcohol consumers is higher among the younger population. The main reasons for alcohol consumption according to the consumers' opinion are: tradition in celebrating; consumption of alcohol in a sense of keeping company; for relaxing and reducing stress and also because of taste.

Estonians drink light alcoholic beverages more often than strong alcoholic beverages – wine and beer are consumed the most often. 55% of alcohol consumers consume wine couple of times a month, 17% of alcohol consumers drink beer couple of times a week and 7% every day. 6% of alcohol consumers drink vodka couple of times a week.

Drinking habits differ also according to socio-demographic groups. Vodka consumption is higher than average among men, North-East Estonian inhabitants and among those with elementary or primary education. Whiskey, brandy and other strong alcoholic beverages are more popular among men and among those with higher education and higher income. Wine consumers are more often women, people living in Tallinn and those with higher income and higher education. Beer is preferred by men. Ciders, long drinks and cocktails are preferred by younger consumers.

According to inhabitants' opinion the most serious problem related to alcohol is drink driving (98% of the respondents), followed by alcohol consumption by children and youth (96%), criminal assault (92%), alcohol-related home violence (88%) and health problems related to excessive alcohol consumption (89%).

Harms caused by alcohol consumption for society

Alcohol consumption is related to a number of negative consequences for society of which the current Yearbook contains statistics related to harms. Traffic accidents involving drunken motor vehicle drivers have increased during past ten years, resulting in an increase of the number of injured and killed persons. In 2006, 53 persons were killed and 777 injured in accidents involving drunken motor vehicle drivers. The share of accidents involving drunken motor vehicle drivers from all traffic accidents was 20%.

From discovered crimes those that were committed under influence of alcohol accounted for 22%. The share of traffic crimes involving drunken motor vehicle drivers accounted for 91% of all discovered traffic crimes. In 2006, 35 thousand violations of Alcohol Act were registered, of which 8 thousand were alcohol consumption or purchase by underage, 26 thousand cases of consumption of alcoholic beverages in public place or appearance in public places while intoxicated.

The treatment costs concerning alcohol-related diseases arise mainly from two diseases – mental and behavioural disorder due to use of alcohol and alcoholic liver disease. In 2006, the treatment costs of these diseases exceeded 20 million kroons. Alcohol is associated also with miscellaneous vascular and digestive diseases, malignant neoplasms and incidences of diseases from external cause. The highest treatment costs are related to ischaemic heart disease that amounted to half a billion kroons in 2006.

Each year 600-700 people die due to diseases related to alcohol consumption, of which more than 500 are men. One third of the deaths are caused by alcoholic liver disease, followed by accidental poisoning by and exposure to alcohol; mental and behavioural disorder due to use of alcohol and alcoholic cardiomyopathy. Each year 9-10 thousand people die due to diseases partly related to alcohol, more than half of these are women. Most frequent among these diseases are ischaemic heart diseases and cerebrovascular diseases.

Attitudes towards alcohol policy

According to surveys conducted by EKI, Estonian inhabitants think that Government should implement alcohol policy, which contains restrictions. In 2007, 48% of respondents were in favour of strict restrictions and 39% were in favour of limited restrictions. The policy should be as liberal as possible according to only 3% of respondents. In general, older inhabitants and women were more in favour of strict restrictions; younger people and men had more liberal attitude.

According to the surveys, inhabitants are quite critically disposed to advertising alcohol. The most critical are people towards large outdoor posters and think that these should be banned. Using TV and radio is also disapproved among inhabitants. The most appropriate would be to use alcohol advertising at the sales points – according to the opinion of every second respondent, alcohol advertising could be allowed there without restrictions.

According to people's assessment alcohol sales should not be allowed at sports contests and negative attitude prevails also towards alcohol sales at petrol stations and shops situated at dwelling-houses. Somewhat less disapproved are alcohol sales at concerts and other cultural events. Estonian inhabitants are disturbed by large alcohol consumption of people and they would like to see stricter alcohol policy.

Alcohol is in general easily accessible in Estonia. One fourth of inhabitants find that alcohol is too easily accessible and 70% think that it is normally accessible. For one fifth of consumers the closest alcohol sales point is located in their dwelling-house or neighbouring building and 68% of the consumers would need up to 10 minutes for reaching the closest alcohol sales point. In Tallinn and other larger towns every third inhabitant is able to buy alcohol in their dwelling-house or in the neighbouring building. In the rural settlements the alcohol retail network is not as dense as in towns, but also 2/3 of the people in rural areas do not need to spend more than ten minutes to reach the closest alcohol sales point.

The number of issued alcohol sales licenses also shows that alcohol is most easily accessible in Tallinn, Harju county and North-Estonia. Number of licenses per 10 km² is highest in Tallinn and Harju county, the lowest number of licenses per 10 km² are in Rapla, Järva and Jõgeva county. The number of alcohol retail sales licenses per 1000 inhabitants is the highest in Valga and Võru counties and on islands. The smallest number of licenses per 1000 inhabitants is in Tallinn, Harju and Tartu county.

1. Alkoholi turg

Alcohol market

1.1. Tootmine

Production

Tabel 1. Alkohoolsete jookide tootmine 1996-2006
Production of alcoholic beverages 1996-2006
mln liitrit - mn litres

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006*	
Kanged alkohoolsed joogid	9,6	10,9	10,2	6,6	8,4	11,5	14,3	16,6	18,7	15,7	16,6	Strong alcoholic beverages
viin	9,1	12,1	14,2	15,3	12,4	13,5	vodka
liköör	1,5	1,6	1,5	2,5	2,6	2,8	liqueur
muud	0,9	0,6	0,9	0,8	0,7	0,3	other
Õlu**	45,9	54,3	74,4	95,7	95,1	101,5	102,6	103,7	109,7	135,2	141,8	Beer**
lahja õlu	72,1	79,0	70,5	76,8	96,0	107,8	light beer
kange õlu	29,4	23,6	33,2	32,9	39,2	34,0	strong beer
Lahjad alkohoolsed joogid***	2,8	6,3	7,1	6,5	5,3	9,3	9,0	13,5	20,8	32,5	41,5	Light alcoholic beverages***
siider	3,2	3,4	5,6	5,9	9,3	15,6	cider
segatud piiritusjoogid	0,6	4,4	4,0	4,1	3,1	3,1	3,4	5,1	9,2	14,0	18,0	spirit beverages
puuvilja- ja marjaveinid (ESA)	2,2	1,9	3,1	2,4	2,2	3,0	2,2	2,8	3,5	4,3	3,2	fruit and berry wines (ESA)
puuvilja- ja marjaveinid (EKI)	5,7	9,2	7,9	fruit and berry wines (EKI)
Rektifitseeritud etanool	7,5	7,3	5,6	3,0	2,1	2,4	3,2	3,5	4,0	3,7	6,1	Ethyl alcohol

... andmeid ei kogutud - not available

* esialgsed andmed - preliminary data

** lahja õlu ≤6%, kange õlu >6% - light beer ≤6%, strong beer >6%

*** aastatel 2004-2006 on lahja alkoholi summa arvatud EKI puuvilja- ja marjaveinide andmetega
in 2004-2006, the sum of light alcoholic beverages takes into account fruit and berry wines estimated by EKI

Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut, Statistikaamet

Sources: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research, Statistics Estonia

Tabel 2. **Alkoholsete jookide tootmine 1996-2006**
Production of alcoholic beverages 1996-2006
 mln liitrit 100% alkoholis - mn litres in 100% alcohol

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006*	
Kanged alkoholised joogid	3,65	4,14	3,88	2,51	3,18	4,38	5,44	6,30	7,10	5,97	6,31	Strong alcoholic beverages
viin	3,46	4,60	5,40	5,81	4,71	5,13	vodka
liköör	0,57	0,60	0,57	0,97	0,98	1,06	liqueur
muud	0,35	0,24	0,34	0,32	0,28	0,11	other
Õlu**	2,57	3,04	4,17	5,36	5,32	5,69	5,75	5,81	6,14	7,57	7,94	Beer**
lahja õlu	3,46	3,79	3,38	3,69	4,61	5,17	light beer
kange õlu	1,70	1,37	1,92	1,91	2,27	1,97	strong beer
Lahjad alkoholised joogid***	0,30	0,48	0,60	0,52	0,44	0,69	0,62	0,89	1,48	2,33	2,68	Light alcoholic beverages***
siider	0,15	0,16	0,26	0,27	0,43	0,72	cider
segatud piiritusjoogid	0,04	0,25	0,23	0,23	0,17	0,17	0,19	0,29	0,52	0,78	1,01	spirit beverages
puuvilja- ja marjaveinid (ESA)	0,27	0,23	0,38	0,29	0,27	0,37	0,27	0,34	0,42	0,53	0,39	fruit and berry wines (ESA)
puuvilja- ja marjaveinid (EKI)	0,70	1,12	0,96	fruit and berry wines (EKI)
Rektifitseeritud etanool	7,50	7,29	5,57	3,03	2,10	2,41	3,24	3,45	4,00	3,67	6,14	Ethyl alcohol

... andmeid ei kogutud - *not available*

* esialgsed andmed - *preliminary data*

** Lahja ja kange õlle summa ei võrdu õlle kogusummaga, sest viimase arvutustes on kasutatud õlle keskmist etanoolisisalduse koefitsienti. Lahja õlu ≤6%, kange õlu >6%

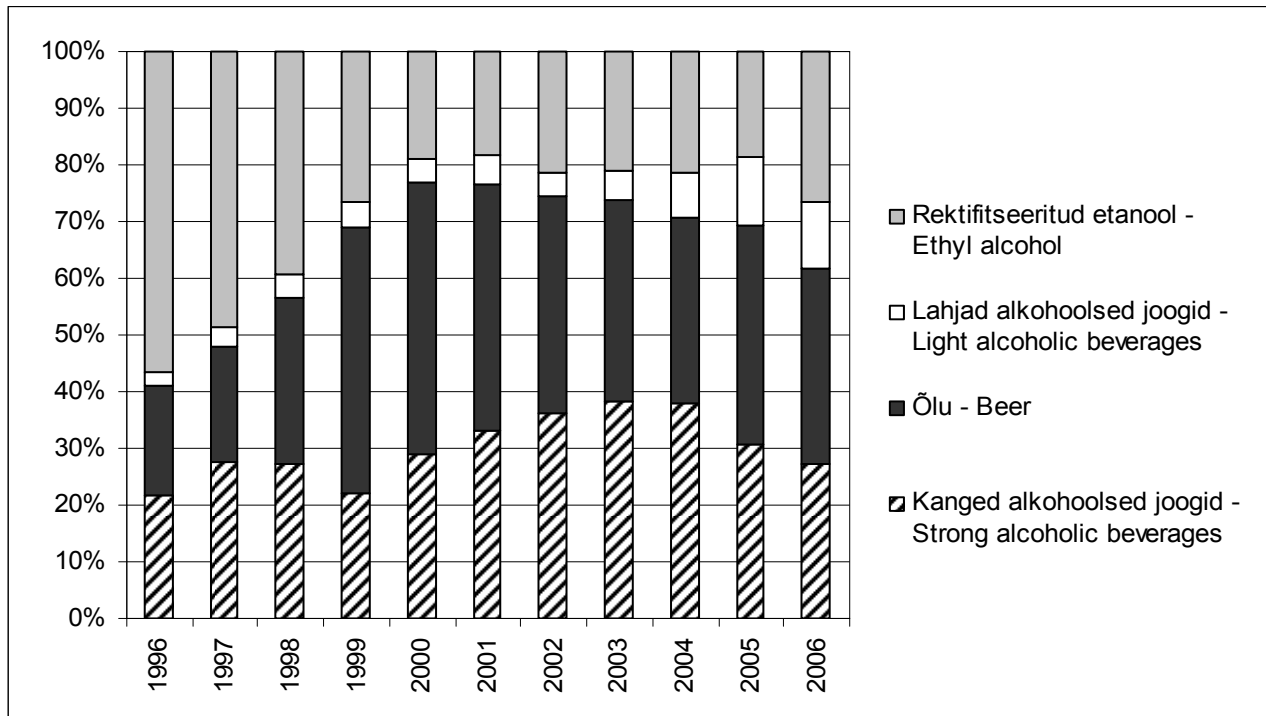
The sum of light and strong beer does not equal to beer total because average coefficient of ethyl alcohol is used to calculate total beer. Light beer ≤6%, strong beer >6%

*** aastatel 2004-2006 on lahja alkoholi summa arvatud EKI puuvilja- ja marjaveinide andmetega
in 2004-2006, the sum of light alcoholic beverages takes into account fruit and berry wines estimated by EKI

Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut, Statistikaamet

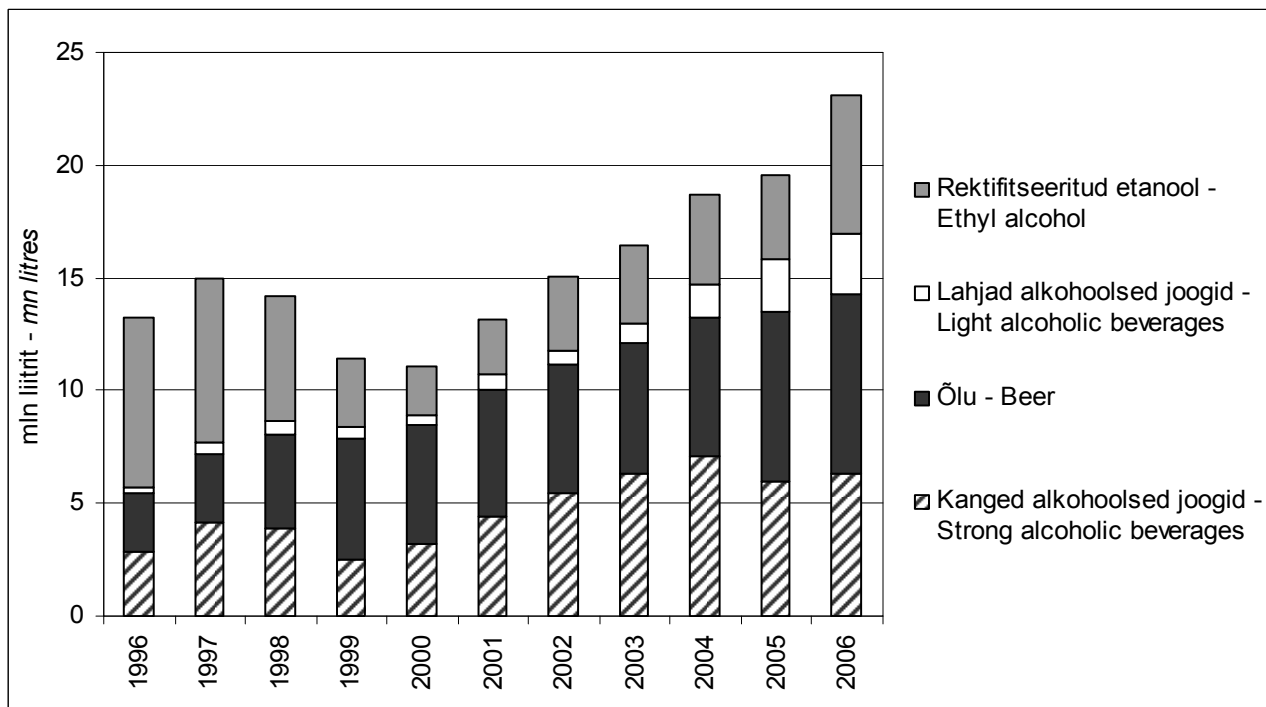
Sources: *Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research, Statistics Estonia*

Joonis 1. **Erinevate alkoholsete jookide osakaal tootmises 1996-2006, 100% alkoholis**
Share of different alcoholic beverages in production 1996-2006, in 100% alcohol

Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut. Statistikaamet
 Sources: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research. Statistics Estonia

Joonis 2. **Alkoholsete jookide tootmine 1996-2006, 100% alkoholis**
Production of alcoholic beverages in 1996-2006, in 100% alcohol

Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut. Statistikaamet
 Sources: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research. Statistics Estonia

1.2. Väliskaubandus

Foreign trade

Tabel 3. **Alkoholsete jookide rahaline põhieksport 1996-2006**
Exports of alcoholic beverages 1996-2006
 mln EEK - mn EEK

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006*	
Kanged alkohoolsed joogid <80%	9,6	16,2	23,7	24,8	35,2	62,2	101,1	136,8	362,3	218,9	196,5	Strong alcoholic beverages <80%
Õlu	3,2	9,0	79,4	63,7	59,9	64,3	58,1	98,9	126,4	131,5	122,6	Beer
Viinamarjavein	0,0	0,1	0,3	0,2	0,1	0,4	0,5	0,3	26,7	60,8	52,2	Wine
Vermut	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,2	1,2	1,3	Vermuth
Lahjad alkohoolsed joogid	4,2	2,5	0,7	13,7	16,1	21,5	40,4	96,9	132,2	Light alcoholic beverages
siider	7,8	10,1	14,2	39,5	65,0	cider
segatud piiritusjoogid	5,2	7,1	9,0	22,3	40,1	45,2	spirit beverages
muud kääritatud joogid	1,2	2,4	3,9	17,3	22,0	other fermented beverages
Etüülalkohol kangusega ≥80%	45,9	23,0	25,8	0,2	0,9	6,7	13,2	16,8	18,6	14,6	35,1	Ethyl alcohol ≥80%

... andmeid ei kogutud - *not available*

* esialgsed andmed - *preliminary data*

Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut. Statistikaamet

Sources: *Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research. Statistics Estonia*

Tabel 4. **Alkoholsete jookide koguseline põhieksport 1996-2006**
Exports of alcoholic beverages 1996-2006
 mln liitrit - mn litres

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006*	
Kanged alkohoolsed joogid <80%	0,5	0,5	0,7	0,7	1,7	3,2	3,9	5,1	5,5	4,1	3,5	Strong alcoholic beverages <80%
Õlu	0,3	1,1	14,3	17,4	16,1	16,9	14,6	23,5	26,9	23,1	21,0	Beer
Viinamarjavein	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	1,3	1,4	Wine
Vermut	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	Vermuth
Lahjad alkohoolsed joogid	0,7**	0,3**	1,0	0,5	0,1	1,2	1,5	2,4	6,6	16,5	18,9	Light alcoholic beverages
siider	0,9	1,4	1,9	5,5	8,6	cider
segatud piiritusjoogid	0,3	0,5	0,8	4,7	8,0	5,3	spirit beverages
muud kääritatud joogid	0,1	0,2	0,0	3,0	5,0	other fermented beverages
Etüülalkohol kangusega ≥80%	3,9	2,0	2,3	0,0	0,2	1,0	1,3	1,6	1,9	1,6	3,5	Ethyl alcohol ≥80%

... andmeid ei kogutud - *not available*

* esialgsed andmed - *preliminary data*

** ESA andmed üldeksport - *Statistics Estonia, general export*

Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut. Statistikaamet

Sources: *Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research. Statistics Estonia*

Tabel 5. Alkohoolsete jookide koguseline põhieksport 1996-2006

Exports of alcoholic beverages 1996-2006

mln liitrit 100% alkoholis - mn litres in 100% alcohol

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006*	
Kanged alkohoolsed joogid <80%	0,18	0,20	0,26	0,28	0,64	1,20	1,47	1,93	2,07	1,55	1,33	Strong alcoholic beverages <80%
Õlu	0,02	0,06	0,80	0,97	0,90	0,95	0,82	1,32	1,51	1,30	1,18	Beer
Viinamarjavein	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,06	0,16	0,17	Wine
Vermut	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,01	Vermuth
Lahjad alkohoolsed joogid	0,08	0,13	0,35	1,07	1,30	Light alcoholic beverages
siider	0,04	0,06	0,09	0,25	0,40	cider
segatud piiritusjoogid	0,02	0,03	0,05	0,26	0,45	0,30	spirit beverages
muud kääritatud joogid	0,01	0,02	0,00	0,37	0,61	other fermented beverages
Etüülalkohol kangusega ≥80%	3,92	2,03	2,33	0,00	0,15	1,00	1,27	1,56	1,90	1,60	3,45	Ethyl alcohol ≥80%

... andmeid ei kogutud - not available

* esialgsed andmed - preliminary data

Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut. Statistikaamet

Sources: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research. Statistics Estonia

Tabel 6. Alkohoolsete jookide ekspordihinnad 1996-2006

Export prices of alcoholic beverages 1996-2006

EEK/liiter - EEK/litre

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006*	
Kanged alkohoolsed joogid <80%	20.49	31.15	34.39	33.47	20.83	19.68	26.19	26.93	66.36	53.64	56.30	Strong alcoholic beverages <80%
Õlu	9.41	8.08	5.56	3.66	3.73	3.80	3.97	4.20	4.69	5.68	5.83	Beer
Viinamarjavein	0.00	0.00	0.00	17.70	0.00	0.00	20.91	11.67	52.05	46.77	36.50	Wine
Vermut	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	30.00	19.18	25.20	Vermuth
Lahjad alkohoolsed joogid	4.37	5.28	13.80	11.38	11.10	9.00	6.10	5.88	6.99	Light alcoholic beverages
siider	8.89	7.33	7.47	7.22	7.54	cider
segatud piiritusjoogid	15.26	14.12	11.10	4.73	5.01	8.54	spirit beverages
muud kääritatud joogid	17.41	12.00	...	5.73	4.40	other fermented beverages
Etüülalkohol kangusega ≥80%	11.71	11.33	11.07	0.00	5.67	6.66	10.39	10.76	9.79	9.13	10.17	Ethyl alcohol ≥80%

... andmeid ei kogutud - not available

* esialgsed andmed - preliminary data

Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut. Statistikaamet

Sources: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research. Statistics Estonia

Tabel 7. Alkohoolsete jookide rahaline põhiimport 1996-2006

Imports of alcoholic beverages 1996-2006

mln EEK - mn EEK

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006*	
Kanged alkohoolsed joogid <80%	115,4	114,3	252,2	163,7	186,7	168,9	178,5	175,5	380,5	617,0	538,8	Strong alcoholic beverages <80%
Õlu	38,0	59,8	80,9	60,1	60,1	65,9	83,8	105,0	195,5	114,2	113,1	Beer
Viinamarjavein	74,1	103,0	174,5	170,5	189,8	198,2	218,5	230,0	333,6	420,4	440,4	Wine
Vermut	8,4	15,4	24,5	16,4	18,7	12,0	11,9	10,5	15,3	15,6	19,9	Vermuth
Lahjad alkohoolsed joogid	44,4	89,3	95,2	120,4	134,0	119,8	209,5	242,7	265,8	Light alcoholic beverages
siider	15,9	6,8	41,9	44,1	41,6	cider
segatud piiritusjoogid	25,7	34,9	44,8	94,1	135,5	162,3	spirit beverages
muud kääritatud joogid	83,2	68,2	73,5	63,1	61,9	other fermented beverages
Etüülalkohol kangusega ≥80%	1,0	8,9	12,4	5,8	13,5	27,2	41,8	52,6	46,2	27,9	27,6	Ethyl alcohol ≥80%

... andmeid ei kogutud - not available

* esialgsed andmed - preliminary data

Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut. Statistikaamet

Sources: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research. Statistics Estonia

Tabel 8. Alkohoolsete jookide koguseline põhiimport 1996-2006

Imports of alcoholic beverages 1996-2006

mln liitrit - mn litres

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006*	
Kanged alkohoolsed joogid <80%	2,0	2,1	4,5	2,6	2,9	2,9	2,9	3,2	10,4	12,5	16,3	Strong alcoholic beverages <80%
Õlu	3,8	5,7	8,6	7,1	7,0	7,1	10,4	15,8	27,0	13,5	13,6	Beer
Viinamarjavein	3,6	4,4	6,8	6,5	6,8	6,6	7,1	7,6	10,8	13,0	13,3	Wine
Vermut	0,4	0,7	1,1	0,7	0,9	0,5	0,4	0,4	0,5	0,5	0,7	Vermuth
Lahjad alkohoolsed joogid	1,0**	1,3**	3,3	7,2	7,8	9,0	8,8	7,1	27,6	22,1	22,5	Light alcoholic beverages
siider	1,6	0,6	3,4	3,5	3,4	cider
segatud piiritusjoogid	0,7	0,9	1,1	18,2	13,7	14,4	spirit beverages
muud kääritatud joogid	6,4	5,4	6,0	5,0	4,7	other fermented beverages
Etüülalkohol kangusega ≥80%	0,1	1,3	1,5	0,5	1,6	3,0	4,3	5,7	5,1	3,0	3,2	Ethyl alcohol ≥80%

... andmeid ei kogutud - not available

* esialgsed andmed - preliminary data

** ESA andmed, üldimport - Statistics Estonia, general import

Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut. Statistikaamet

Sources: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research. Statistics Estonia

Tabel 9. Alkohoolsete jookide koguseline põhiimport 1996-2006

Imports of alcoholic beverages 1996-2006

mln liitrit 100% alkoholis - mn litres in 100% alcohol

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006*	
Kanged alkohoolsed joogid <80%	0,77	0,80	1,69	1,00	1,00	1,10	1,11	1,21	3,95	4,74	6,21	Strong alcoholic beverages <80%
Õlu	0,21	0,32	0,48	0,40	0,39	0,40	0,58	0,88	1,51	0,76	0,76	Beer
Viinamarjavein	0,44	0,54	0,83	0,79	0,83	0,81	0,87	0,93	1,32	1,59	1,62	Wine
Vermut	0,05	0,08	0,13	0,09	0,11	0,05	0,05	0,04	0,06	0,06	0,09	Vermuth
Lahjad alkohoolsed joogid	0,51	0,90	0,75	1,91	1,53	1,53	Light alcoholic beverages
siider	0,07	0,03	0,16	0,16	0,16	cider
segatud piiritusjoogid	0,04	0,05	0,06	1,02	0,77	0,81	spirit beverages
muud kääritatud joogid	0,78	0,66	0,73	0,61	0,57	other fermented beverages
Etüülalkohol kangusega ≥80%	0,09	1,25	1,46	0,52	1,56	2,95	4,25	5,70	5,13	3,00	3,20	Ethyl alcohol ≥80%

... andmeid ei kogutud - not available

* esialgsed andmed - preliminary data

Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut. Statistikaamet

Sources: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research. Statistics Estonia

Tabel 10. Alkohoolsete jookide impordihinnad 1996-2006

Import prices of alcoholic beverages 1996-2006

EEK/liiter - EEK/litre

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006*	
Kanged alkohoolsed joogid <80%	57.13	54.16	56.67	62.24	64.37	58.26	61.35	55.19	36.59	49.44	32.97	Strong alcoholic beverages <80%
Õlu	9.92	10.59	9.43	8.44	8.58	9.28	8.06	6.65	7.24	8.44	8.29	Beer
Viinamarjavein	20.70	23.36	25.55	26.30	28.00	29.95	30.77	30.30	30.89	32.34	33.19	Wine
Vermut	21.00	23.35	22.69	23.02	20.61	26.76	26.98	29.08	30.60	31.22	27.57	Vermuth
Lahjad alkohoolsed joogid	13.40	12.44	12.19	13.33	15.19	16.80	7.59	10.97	11.83	Light alcoholic beverages
siider	10.13	11.93	12.22	12.75	12.27	cider
segatud piiritusjoogid	37.19	41.06	39.65	5.17	9.91	11.29	spirit beverages
muud kääritatud joogid	13.00	12.56	12.29	12.62	13.20	other fermented beverages
Etüülalkohol kangusega ≥80%	10.67	7.08	8.50	11.12	8.68	9.21	9.84	9.22	9.01	9.30	8.63	Ethyl alcohol ≥80%

... andmeid ei kogutud - not available

* esialgsed andmed - preliminary data

Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut. Statistikaamet

Sources: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research. Statistics Estonia

1.3. Müük siseturul

Sales

Tabel 11. **Alkoholsete jookide müük siseturul (sh kõik turistide ostud) 1996-2006**
Sales of alcoholic beverages in Estonia (including purchases by tourists) 1996-2006
 mln liitrit - mn litres

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006*	
Kanged alkohoolsed joogid	9,2	10,3	11,9	7,1	9,1	11,1	13,4	14,7	18,7	18,8	20,3	Strong alcoholic beverages
viin	6,5	7,2	7,8	4,5	6,1	8,2	9,1	10,4	12,8	11,3	13,5	vodka
muud	2,7	3,1	4,0	2,5	3,0	2,9	4,3	4,3	5,9	7,5	6,8	other
Õlu	47,3	56,7	63,5	79,2	82,2	86,9	98,4	96,0	109,8	125,6	134,4	Beer
Viinamarjavein ja vermut	5,9	6,9	10,2	8,8	9,5	8,9	7,5	7,9	10,8	12,2	12,5	Wine and vermuth
Lahjad alkohoolsed joogid	...	5,9	9,9	11,7	11,9	16,5	16,4	18,2	31,8	27,1	33,3	Light alcoholic beverages
siider	4,1	4,8	7,4	7,2	10,4	cider
segatud piiritusjoogid	3,8	5,5	22,7	13,4	20,0	spirit beverages
muud kääritatud joogid	8,6	8,0	9,4	6,5	2,9	other fermented beverages

... andmeid ei kogutud - not available

* esialgsed andmed - preliminary data

Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut. Statistikaamet

Sources: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research. Statistics Estonia

Tabel 12. **Alkoholsete jookide müük siseturul (sh kõik turistide ostud) 1996-2006**
Sales of alcoholic beverages in Estonia (including purchases by tourists) 1996-2006
 mln liitrit 100% alkoholis - mn litres in 100% alcohol

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006*	
Kanged alkohoolsed joogid	3,49	3,92	4,51	2,68	3,44	4,21	5,10	5,59	7,11	7,14	7,71	Strong alcoholic beverages
viin	2,48	2,74	2,98	1,72	2,31	3,11	3,47	3,95	4,86	4,29	5,13	vodka
muud	1,01	1,17	1,53	0,97	1,14	1,09	1,63	1,63	2,24	2,85	2,58	other
Õlu	2,65	3,17	3,56	4,43	4,60	4,87	5,51	5,38	6,15	7,03	7,53	Beer
Viinamarjavein ja vermut	0,72	0,84	1,24	1,08	1,16	1,08	0,92	0,96	1,32	1,49	1,53	Wine and vermuth
Lahjad alkohoolsed joogid	1,44	1,50	2,76	1,87	1,95	Light alcoholic beverages
siider	0,19	0,22	0,34	0,33	0,48	cider
segatud piiritusjoogid	0,21	0,31	1,27	0,75	1,12	spirit beverages
muud kääritatud joogid	1,05	0,97	1,15	0,79	0,35	other fermented beverages

... andmeid ei kogutud - not available

* esialgsed andmed - preliminary data

Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut. Statistikaamet

Sources: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research. Statistics Estonia

Tabel 13. Alkohoolsete jookide müük siseturul (sh kõik turistide ostud) 1996-2006
Sales of alcoholic beverages in Estonia (including purchases by tourists) 1996-2006
 liitrit elaniku kohta - litres per capita

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006*	
Kanged alkohoolsed joogid	6,4	7,3	8,5	5,1	6,6	8,1	9,9	10,8	13,8	13,9	15,1	Strong alcoholic beverages
viin	4,6	5,1	5,6	3,3	4,4	6,0	6,7	7,7	9,5	8,8	10,0	vodka
muud	1,9	2,2	2,9	1,8	2,2	2,1	3,2	3,1	4,3	5,2	5,1	other
Õlu	33,2	40,3	45,6	57,4	59,9	63,6	72,3	70,8	81,2	93,2	100,0	Beer
Viinamarjavein ja vermut	4,1	4,9	7,3	6,4	6,9	6,5	5,5	5,6	8,0	9,0	8,8	Wine and vermuth
Lahjad alkohoolsed joogid	...	0,0	4,3	7,2	8,5	8,7	12,1	13,5	29,3	24,7	30,0	Light alcoholic beverages
siider	3,0	3,5	5,5	5,4	7,8	cider
segatud piiritusjoogid	2,8	4,0	16,8	14,5	20,1	spirit beverages
muud kääritatud joogid	6,4	5,9	7,0	4,8	2,1	other fermented beverages

... andmeid ei kogutud - not available

* esialgsed andmed - preliminary data

Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut. Statistikaamet

Sources: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research. Statistics Estonia

Tabel 14. Alkohoolsete jookide müük siseturul (sh kõik turistide ostud) 1996-2006
Sales of alcoholic beverages in Estonia (including purchases by tourists) 1996-2006
 liitrit elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita in 100% alcohol

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006*	
Kanged alkohoolsed joogid	2,45	2,79	3,24	1,95	2,51	3,08	3,74	4,10	5,24	5,29	5,74	Strong alcoholic beverages
viin	1,74	1,95	2,14	1,25	1,68	2,28	2,55	2,93	3,61	3,33	3,80	vodka
muud	0,71	0,84	1,10	0,70	0,83	0,80	1,20	1,18	1,63	1,96	1,94	other
Õlu	1,86	2,26	2,55	3,21	3,35	3,56	4,05	3,96	4,55	5,22	5,60	Beer
Viinamarjavein ja vermut	0,50	0,60	0,89	0,78	0,84	0,79	0,67	0,68	0,97	1,10	1,07	Wine and vermuth
Lahjad alkohoolsed joogid	1,07	1,11	2,04	1,64	1,75	Light alcoholic beverages
siider	0,14	0,16	0,25	0,25	0,36	cider
segatud piiritusjoogid	0,15	0,23	0,93	0,81	1,13	spirit beverages
muud kääritatud joogid	0,78	0,72	0,85	0,58	0,26	other fermented beverages

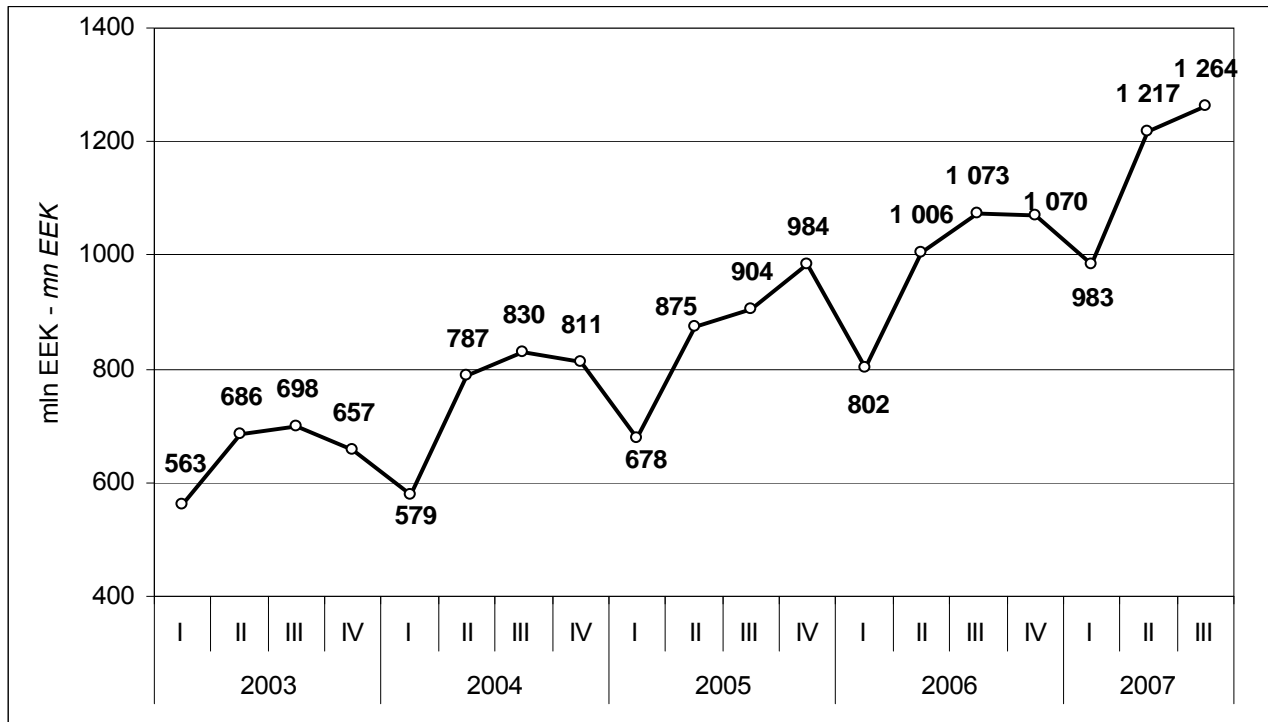
... andmeid ei kogutud - not available

* esialgsed andmed - preliminary data

Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut. Statistikaamet

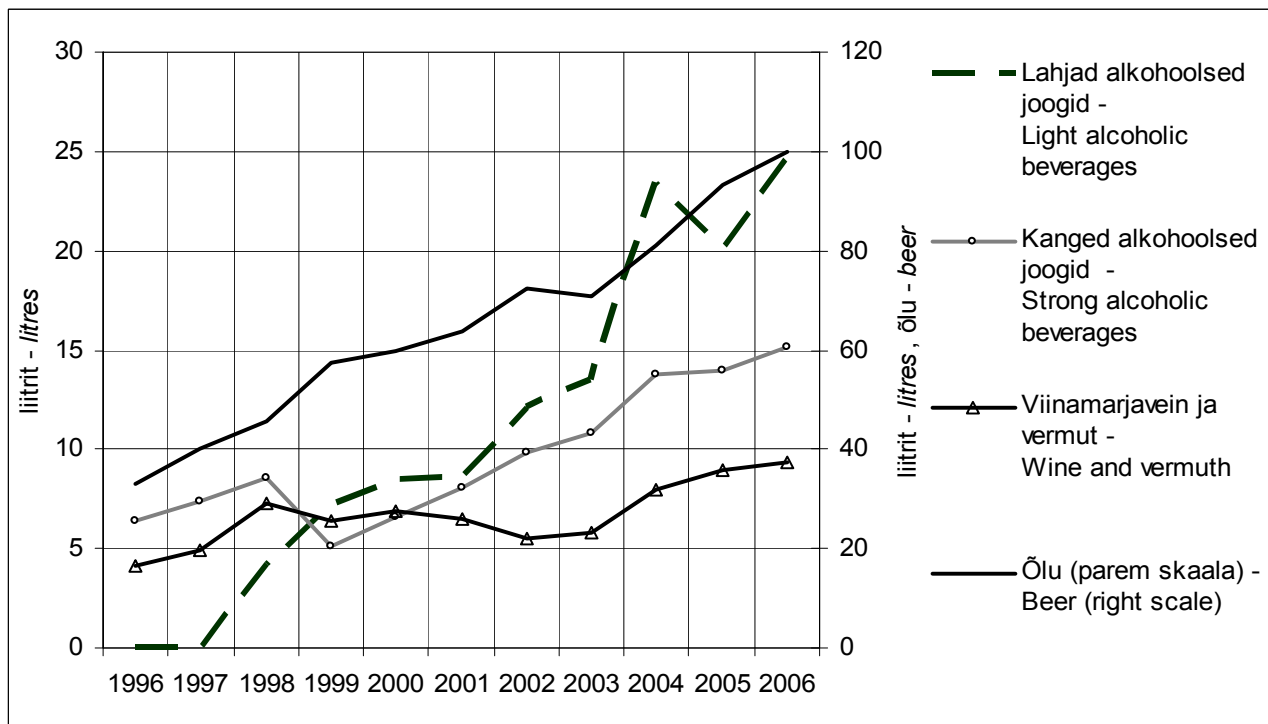
Sources: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research. Statistics Estonia

Joonis 3. Alkohoolsete jookide jaekäive kehtivates hindades 2003-2007 (kvartaalselt)
Retail sales of alcoholic beverages in current prices 2003-2007(quarterly)

Allikas: Statistikaamet
Source: Statistics Estonia

Joonis 4. Alkohoolsete jookide müük siseturul elaniku kohta (sh kõik turistide ostud) 1996-2006
Sales of alcoholic beverages per capita in Estonia (including purchases by tourists) 1996-2006

Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut. Statistikaamet
Sources: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research. Statistics Estonia

Tabel 15. **Alkoholi illegaalse kaubanduse maht ja arvestuslik maksutulukaotus 1999-2006**
Volume of illegal alcohol trade and calculated loss of tax revenue 1999-2006

		1999*	2000*	2001	2002	2003	2004	2005	2006	
Illegaalse kaubanduse osakaal siseturul**	%	44	38	30-35	25-30	25-30	20-25	20-25	15-20	Share of illegal trade in internal alcohol market of Estonia**
Illegaalse kaubanduse keskmine maht	mln l mn l	3,74	3,49	2,88	2,98	3,49	2,6	2,41	1,65-2,34	Average volume of illegal alcohol trade
Illegaalse kaubanduse keskmine maht	mln EEK mn EEK	191	166	154	189	210	188	159	109-154	Average volume of illegal alcohol trade
Riigieelarvesse laekumata aktsiis	mln EEK mn EEK	217	202	149	152	178	151	126	100	Loss of excise revenue
Riigieelarvesse laekumata käibemaks	mln EEK mn EEK	73	66	51	57	65	61	47	38	Loss of VAT revenue

* Eestis legaalselt soetatud ja reisijate poolt riigist välja viidud alkoholi statistika puudumise tõttu võivad illegaalse turu maht ja maksutulukaotused olla ülehinnatud välismaaga seotud ostude osakaalu võrra legaalsest alkoholiturust
volume of illegal trade and loss of tax revenue might be overestimated by the amount of tourists' legal purchases because the statistics concerning the tourists exports of legally purchased alcohol is missing

** illegaalse alkoholi turuosa on väljendatud viinaturu suhtes
market share of illegal alcohol is calculated with respect to vodka market

Allikas: Illegaalse alkoholi tarbimine ja kaubandus Eestis (elanike hinnangute alusel), Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: *Consumption and Trade of Illegal Alcohol in Estonia (based on inhabitants' estimation), Estonian Institute of Economic Research*

1.4. Jaehinnad

Retail prices

Tabel 16. Purgiõlle jaehinnad kauplustes 1996-2007*

*Retail prices of canned beer 1996-2007**

EEK/liiter - EEK/litre

	1996**	1997**	1998**	1999**	2000**	2001**	2002	2003	2004	2005	2006	2007	
Eesti													Estonia
kodumaine	17.00	17.60	18.40	18.20	19.30	19.30	20.90	21.76	22.17	21.55	21.79	23.15	domestic
import	33.70	27.90	30.70	31.50	30.80	29.80	26.01	25.33	25.24	25.43	27.14	28.43	imported
Tallinn													Tallinn
kodumaine	19.50	18.90	19.80	19.20	20.00	20.10	21.54	21.95	22.56	22.13	23.53	24.17	domestic
import	31.40	30.30	32.70	33.40	33.90	32.40	27.39	25.88	25.63	25.83	27.30	28.08	imported
Muud linnad													Other towns
kodumaine	16.60	17.50	18.00	18.00	19.10	19.40	21.08	21.09	22.36	21.65	21.38	22.61	domestic
import	34.90	26.50	29.70	29.30	27.40	26.80	25.68	25.32	25.28	25.32	27.44	29.13	imported
Maa-piirkond													Rural areas
kodumaine	16.20	17.00	17.90	17.70	19.00	18.60	19.85	22.86	21.27	19.72	21.18	23.67	domestic
import	34.10	25.00	26.40	30.60	27.90	24.80	24.16	24.01	24.39	23.58	24.44	24.17	imported

* hinnavaatlus mais - prices observed as of May

** kogu sortimendi keskmine hind, sh 0,5 liitrit jt - average price of whole assortment, incl 0,5 litres etc.

Allikas: Eesti toidukaupade positsioon siseturul, Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: Position of Estonian Food Products at Estonian Market, Estonian Institute of Economic Research

Tabel 17. Viina jaehinnad kauplustes 1996-2007*

*Retail prices of vodka 1996-2007**

EEK/liiter - EEK/litre

	1996**	1997**	1998**	1999**	2000**	2001**	2002	2003	2004	2005	2006	2007	
Eesti													Estonia
kodumaine	99.00	110.50	118.30	135.90	136.80	136.80	145.10	142.77	133.70	136.93	141.41	149.11	domestic
import	166.70	196.30	209.50	234.30	251.90	260.20	273.77	284.08	279.96	255.70	259.98	265.38	imported
Tallinn													Tallinn
kodumaine	101.00	114.80	125.70	145.30	144.50	145.90	177.48	163.24	145.95	146.08	147.08	162.90	domestic
import	171.60	214.60	218.20	234.60	249.80	270.30	299.16	306.38	310.04	270.24	275.28	279.08	imported
Muud linnad													Other towns
kodumaine	98.00	109.80	116.90	135.90	135.20	136.40	144.69	140.13	135.80	136.29	143.17	146.51	domestic
import	169.60	186.60	203.10	236.80	255.00	265.00	277.91	275.20	263.25	246.81	252.07	259.49	imported
Maa-piirkond													Rural areas
kodumaine	99.90	108.60	112.00	129.60	134.10	132.60	133.87	138.84	123.85	130.36	133.44	143.97	domestic
import	146.90	199.10	205.70	221.20	244.60	233.80	228.85	264.29	243.71	219.54	205.42	213.14	imported

* 0,7-1,0 liitrised pudelid, hinnavaatlus mais - bottles of 0,7-1,0 litres, prices observed as of May

** kogu sortimendi keskmine hind, sh 0,5 liitrit jt - average price of whole assortment, incl 0,5 litres etc.

Allikas: Eesti toidukaupade positsioon siseturul, Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: Position of Estonian Food Products at Estonian Market, Estonian Institute of Economic Research

Tabel 18. Kodumaiste alkoholsete jookide jaehinnad 2002-2007
Retail prices of alcohol produced in Estonia 2002-2007
 EEK

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	
Viin 40% maitsestatamata, 0,5 l klaaspudel	61.49	61.34	60.57	61.12	61.6	63.93	Vodka 40% not flavoured, 0,5 l glass bottle
viin 40%, madalam hinnaklass	53.61	53.63	55.18	55.17	55.32	54.84	vodka 40%, lower price category
viin 40%, keskmine hinnaklass	69.38	69.05	65.96	67.23	67.87	73.01	vodka 40%, medium price category
Liköör, 0,5 l klaaspudel	75.32	75.29	72.26	72.96	74.06	76.24	Liqueur, 0,5 l glass bottle
marjaliköör 21%	53.69	54.02	50.02	51.46	52.26	53.11	berry liqueur 21%
kange liköör 40-45%	95.21	95.24	91.25	91.94	93.46	97.97	strong liqueur 40-45%
kreemliköör 16-17%	77.05	76.62	75.52	75.48	76.46	77.67	cream liqueur 16-17%
Džinn 38-40%, 0,5 l klaaspudel	73.64	74.81	70.61	71.79	72.72	76.40	Gin 38-40%, 0,5 l glass bottle
Õlu, 0,5 l klaaspudel	9.65	9.75	9.19	9.03	9.09	9.69	Beer, 0,5 l glass bottle
lahja õlu ≤6%	9.52	9.77	9.55	8.92	8.95	9.72	light beer ≤6%
kange õlu >6%	9.78	9.74	8.84	9.14	9.23	9.66	strong beer >6%
Siider, 1,5 l plastpudel	29.04	30.20	30.03	31.23	Cider, 0,5 l plastic bottle
Marjavein 11-14%, 0,5 l klaaspudel	29.09	29.43	28.00	29.61	30.37	32.81	Berry wine 11-14%, 0,5 l glass bottle

... andmeid ei kogutud - *not available*

Allikas: Hinnainfo, Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: Price Information, Estonian Institute of Economic Research

Tabel 19. Legaalse ja illegaalse alkoholi keskmised hinnad 1999-2006*
*Average prices of legal and illegal alcohol 1999-2006**
 EEK/liiter - *EEK/litre*

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	
Legaalne Eesti viin, keskmine hinnaklass	141	136	132	136	137	Legal Estonian vodka, medium price category
Legaalne Eesti viin, madalam hinnaklass	103	107	110	111	111	Legal Estonian vodka, lower price category
Salapiiritus	77	84	84	79	79	81	78	93	Illegal spirits
Salaviin	51	48	53	63	60	72	66	66	Illegal vodka
Puskar	32	31	34	36	42	42	48	48	Homebrew
Aktsiis (viin 40%)	58	58	58	58	58	58	61	61	Excise duty (vodka 40%)

... andmeid ei kogutud - *not available*

* seisuga oktoober/november - *as of October/November*

Allikas: Illegaalse alkoholi tarbimine ja kaubandus Eestis (elanike hinnangute alusel), Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: Consumption and Trade of Illegal Alcohol in Estonia (based on inhabitants' estimation), Estonian Institute of Economic Research

Tabel 20. Kodumaiste populaarsemate alkoholsete jookide hinnad elurajoonide supermarketites 2002-2007

Retail prices of most popular locally produced alcoholic beverages in supermarkets at residential districts 2002-2007

EEK (sisaldab käibemaksu ja taara maksumust) - EEK (including VAT and package refund)

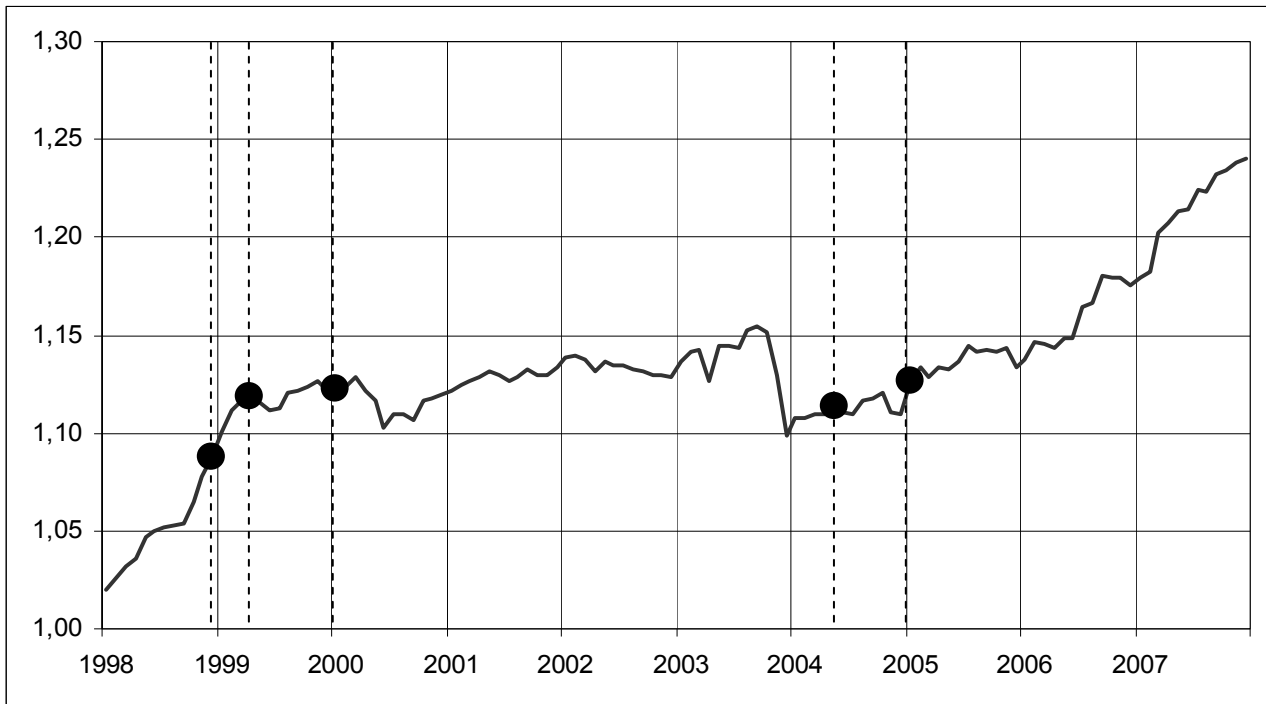
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	
Lahja õlu 4,3-4,7%, 0,5 l üksikus klaaspudel				Light beer 4,3-4,7% in single 0,5 l glass bottle			
Tallinn	9.67	9.50	9.68	9.42	9.66	10.80	Tallinn
Riia	6.67	6.05	6.21	6.15	7.24	8.13	Riga
Vilnius	8.11	7.84	8.05	8.04	7.90	7.66	Vilnius
Varssavi	9.12	7.92	7.08	8.52	8.81	8.63	Warsaw
Praha	4.43	4.29	4.23	5.45	7.45	6.46	Prague
Bratislava	5.69	5.89	5.85	6.44	Bratislava
Budapest	7.36	6.36	7.44	Budapest
Helsingi	27.02	27.60	25.78	25.73	26.04	27.80	Helsinki
Berliin	...	10.12	10.25	10.21	10.40	10.80	Berlin
Amsterdam	9.61	10.94	10.91	10.43	10.95	10.46	Amsterdam
Stockholm	18.83	17.01	16.95	15.34	15.01	14.92	Stockholm
Viin 38-40%, 0,7-0,75 l klaaspudel				Vodka 38-40% in 0,7-0,75 l glass bottle			
Tallinn	79.03	82.95	85.49	90.24	88.41	89.95	Tallinn
Riia	81.03	78.66	61.45	52.86	53.65	56.94	Riga
Vilnius	71.05	71.07	78.58	79.68	78.23	81.44	Vilnius
Varssavi	133.06	99.46	86.09	101.02	96.82	104.12	Warsaw
Praha	57.00	67.19	84.55	93.40	100.07	92.85	Prague
Bratislava	61.59	61.08	68.81	78.06	Bratislava
Budapest	95.91	106.69	121.40	Budapest
Helsingi	324.67	319.86	226.05	224.06	232.51	217.25	Helsinki
Berliin	71.53	72.46	76.12	Berlin
Amsterdam	193.01	219.05	234.54	239.91	242.52	242.52	Amsterdam
Stockholm	337.52	336.00	333.89	321.40	324.75	324.75	Stockholm
Absolut vodka 40% (maitsestatamata), 0,7 l klaaspudel				Absolute vodka 40% (not flavoured) in 0,7 l glass bottle			
Tallinn	238.17	239.67	236.67	234.83	Tallinn
Riia	214.85	203.16	206.27	270.39	Riga
Vilnius	225.19	184.18	183.69	186.69	Vilnius
Varssavi	181.23	Warsaw
Praha	160.00	200.85	198.03	198.11	Prague
Bratislava	169.10	178.97	187.55	204.90	Bratislava
Budapest	Budapest
Helsingi	282.23	252.73	256.40	253.01	Helsinki
Berliin	195.43	199.34	191.51	199.08	Berlin
Amsterdam	234.54	265.84	250.19	250.19	Amsterdam
Stockholm	...	400.30	395.85	383.72	389.02	388.03	Stockholm

... andmeid ei kogutud - not available

Allikas: Hinnainfo, Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: Price Information, Estonian Institute of Economic Research

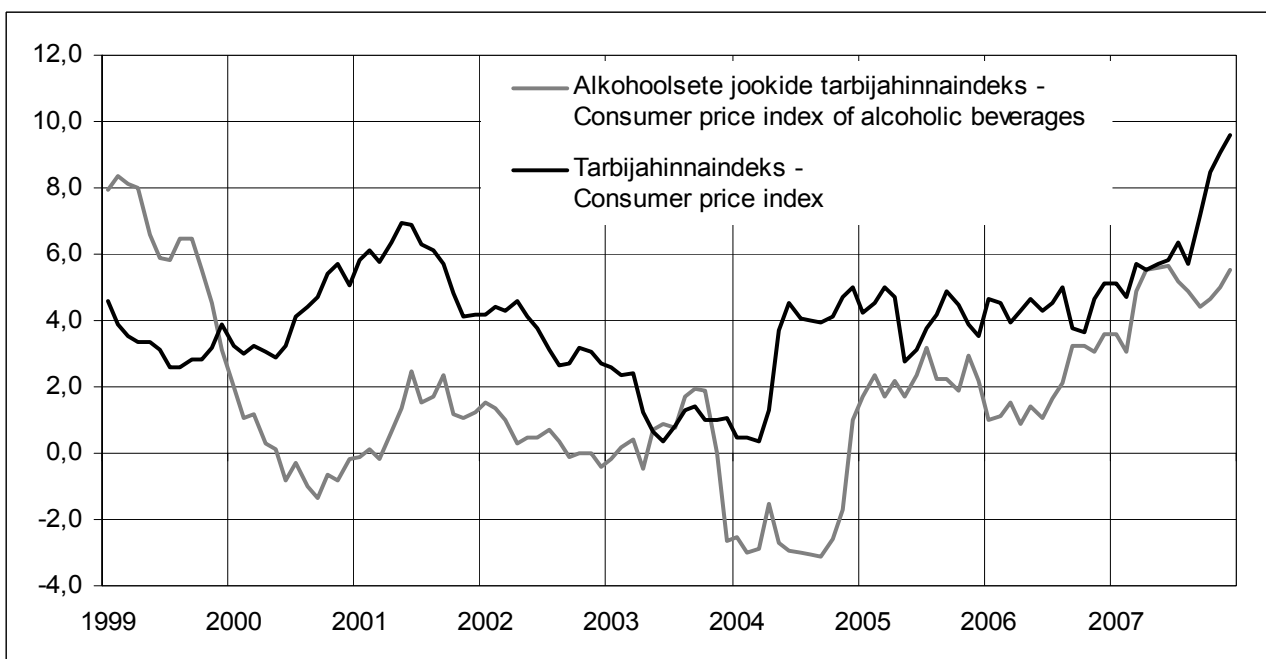
Joonis 5. **Alkoholsete jookide tarbijahinnaindeks 1998-2007 (1997=1)**
Consumer price index of alcoholic beverages 1998-2007 (1997=1)

jooned tähistavad aktsiisimuutusi, aktsiisimäärade kohta vaata tabelist 25
lines refer to changes in excise duties, for the rates see table 25

Allikas: Statistikaamet
 Source: Statistics Estonia

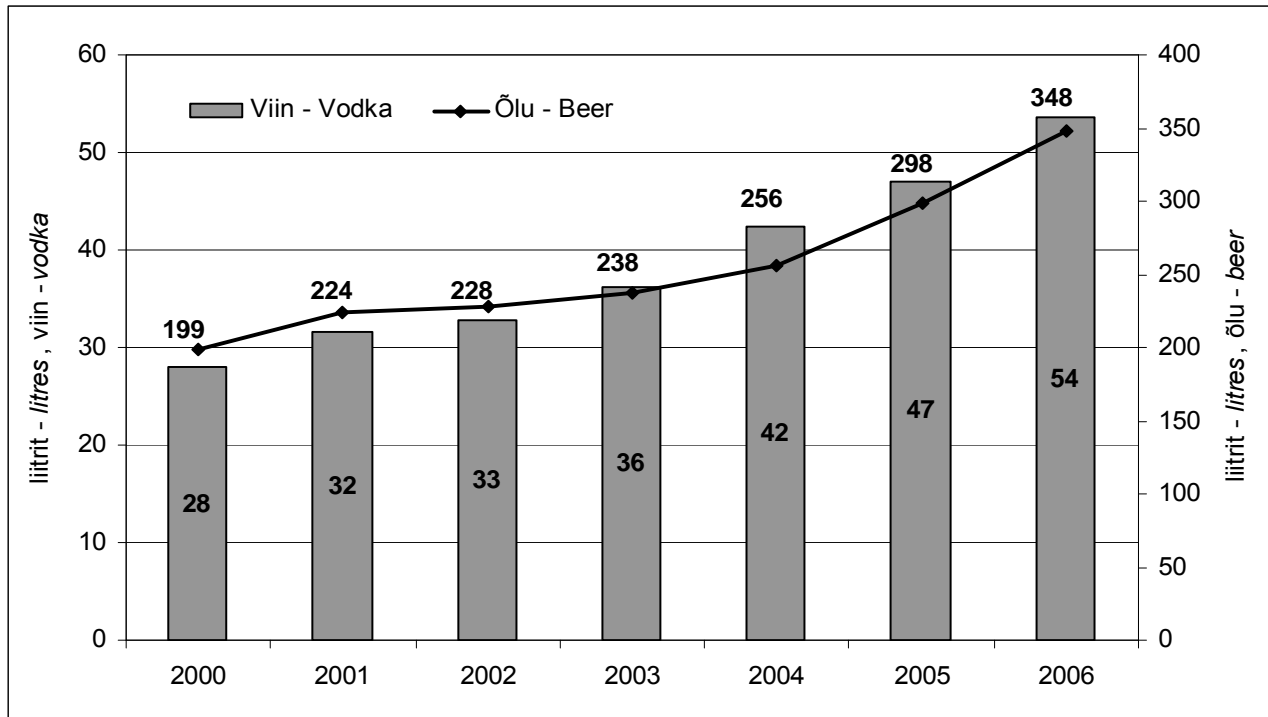
Joonis 6. **Alkoholsete jookide tarbijahinnaindeksi aastakasv 1999-2007**
Annual growth of consumer price index of alcoholic beverages 1999-2007
 kasv võrreldes eelmise aasta sama kuuga, % - *growth compared to the same period last year, %*

Allikas: Statistikaamet
 Source: Statistics Estonia

Joonis 7. **Õlle või viina kogused, mida tinglikult saaks osta keskmise netokuupalga eest 2000-2006***Quantities of beer or vodka one can possibly buy for average net monthly wage 2002-2006*

keskmise kuupalk jagatud 1 liitri viina või õlle jaehinnaga*

*average monthly wage divided by retail price of 1 litre of beer or vodka**

* Eesti keskmine kodumaise viina ja õlle jaehind mai seisuga
average price of domestic vodka and beer in Estonia as of May

Allikad: Hinnainfo, Eesti Konjunkturiinstituut. Statistikaamet

Sources: Price Information, Estonian Institute of Economic Research. Statistics Estonia

1.5. Kodumaiste ja imporditud toodete osakaal ja sortimendi laius alkoholi jaeturul

Share of domestic and imported alcoholic beverages and number of product names at alcohol retail market

Tabel 21. **Kodumaise ja importõlle osakaal kaupluste rahalises käibes 1996-2007***
*Share of domestic and imported beer in the turnover of shops 1996-2007**
 %

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	
Eesti													Estonia
kodumaine	88	90	87	89	93	93	93	92	88	88	88	89	domestic
import	12	10	13	11	7	7	7	8	12	12	12	11	imported
Tallinn													Tallinn
kodumaine	77	82	72	73	83	83	87	86	83	70	80	76	domestic
import	23	18	28	27	17	7	13	14	17	30	20	24	imported
Muud linnad													Other towns
kodumaine	87	90	89	91	93	92	93	92	91	90	89	90	domestic
import	13	10	11	9	7	8	7	8	9	10	11	10	imported
Maa-piirkond													Rural areas
kodumaine	93	94	91	93	96	97	95	94	87	94	91	93	domestic
import	7	6	9	8	5	3	5	6	13	6	9	7	imported

* mai seisuga - as of May

Allikas: Eesti toidukaupade positsioon siseturul, Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: Position of Estonian Food Products at Estonian Market, Estonian Institute of Economic Research

Tabel 22. **Kodumaise ja importviina osakaal kaupluste rahalises käibes 1996-2007***
*Share of domestic and imported vodka in the turnover of shops 1996-2007**
 %

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	
Eesti													Estonia
kodumaine	84	87	91	92	92	91	91	92	93	89	89	87	domestic
import	16	13	9	8	8	9	9	8	7	11	11	13	imported
Tallinn													Tallinn
kodumaine	69	81	68	74	84	82	87	84	87	67	79	71	domestic
import	31	19	32	26	16	18	13	16	13	33	21	29	imported
Muud linnad													Other towns
kodumaine	80	83	92	93	92	94	91	90	93	91	87	88	domestic
import	20	17	8	7	8	6	9	10	7	9	13	12	imported
Maa-piirkond													Rural areas
kodumaine	96	95	99	97	96	90	92	97	95	97	95	92	domestic
import	4	5	2	3	4	10	8	3	5	3	5	8	imported

* mai seisuga - as of May

Allikas: Eesti toidukaupade positsioon siseturul, Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: Position of Estonian Food Products at Estonian Market, Estonian Institute of Economic Research

Tabel 23. Õlle sortimendi laius kauplustes 1996-2007*

*Assortment of beer in shops 1996-2007**nimetuste arv keskmiselt kauplustes - *number of product names on average in a shop*

	1996**	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	
Eesti													Estonia
kodumaine	15	15	17	19	22	25	29	27	36	36	42	42	domestic
import	6	4	8	13	9	10	11	14	18	26	26	29	imported
Tallinn													Tallinn
kodumaine	21	21	27	30	33	38	37	34	42	43	46	53	domestic
import	15	14	27	48	37	43	33	46	53	82	92	94	imported
Muud linnad													Other towns
kodumaine	16	25	15	16	22	23	29	28	38	39	46	43	domestic
import	5	4	7	8	6	6	9	10	17	23	23	27	imported
Maa-piirkond													Rural areas
kodumaine	10	12	15	20	19	23	24	22	29	27	33	36	domestic
import	2	2	3	6	4	3	6	6	6	3	4	4	imported

* mai seisuga - *as of May*** novembri seisuga - *as of November*

Allikas: Eesti toidukaupade positsioon siseturul, Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Position of Estonian Food Products at Estonian Market, Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 24. Viina sortimendi laius kauplustes 1996-2007*

*Assortment of vodka in shops 1996-2007**nimetuste arv keskmiselt kauplustes - *number of product names on average in a shop*

	1996**	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	
Eesti													Estonia
kodumaine	14	20	32	39	41	49	44	42	43	40	38	36	domestic
import	8	7	9	12	11	12	13	12	14	18	16	18	imported
Tallinn													Tallinn
kodumaine	20	29	60	58	63	61	52	49	44	50	45	49	domestic
import	17	17	28	32	31	30	29	29	32	46	52	56	imported
Muud linnad													Other towns
kodumaine	16	22	34	37	40	46	43	46	46	42	42	39	domestic
import	8	9	9	12	11	11	13	13	15	18	15	15	imported
Maa-piirkond													Rural areas
kodumaine	7	14	17	34	32	49	42	33	39	30	31	26	domestic
import	3	2	1	4	4	8	6	2	5	3	3	5	imported

* mai seisuga - *as of May*** novembri seisuga - *as of November*

Allikas: Eesti toidukaupade positsioon siseturul, Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Position of Estonian Food Products at Estonian Market, Estonian Institute of Economic Research*

2. Riiklik alkoholituru korraldus

Alcohol market organisation

Tabel 25. **Alkoholi aktsiisimäärad Eestis ja EL aktsiisi alammäärad**
Alcohol excise duty rates in Estonia and EU minimum excise levels
 EEK

	Ühik <i>Unit</i>		Eesti aktsiisimäärad <i>Excise duty rates in Estonia</i>					EL aktsiisi alammäär <i>EU minimum excise duty</i>
			01.01.2000	01.05.2004	01.01.2005	01.01.2008	01.07.2008	
Vein <i>Wine</i>	100 liitrit <i>100 litres</i>	≤6%	1 040	325	341	376	451	0
		>6%	1 040	1 040	1 040	1 040	1 040	
Kääritatud joogid <i>Fermented alcoholic beverages</i>	100 liitrit <i>100 litres</i>	≤6%	325	325	341	376	451	0
		>6%	650	1 040	1 040	1 040	1 040	
Õlu <i>Beer</i>	etanol 1 mahuprotsendi kohta 100 liitris <i>per 1% of ethyl alcohol by volume in 100 litres</i>		55.00	55.00	58.00	64.00	77.00	29.30
				27.50*	29.00*	32.00*	38.50*	
Vahetoode <i>Intermediate product</i>	100 liitrit <i>100 litres</i>		1 600	1 600	1 680	1 852	2 222	704
Muu alcohol <i>Other alcohol</i>	100 liitri 100% alkoholi kohta <i>per 100 litres of 100% alcohol</i>		14 500	14 500	15 200	16 800	20 200	8 607

* tootmismahu kuni 300 000 liitri korral aastas - *in case production remains below 300 000 litres per year*

Allikas: Rahandusministeerium
 Source: Ministry of Finance

Tabel 26. **Riigieelarvesse laekunud alkoholiaktsiis 1996-2007**
Alcohol excise revenue 1996-2007
 mln EEK - *mn EEK*

	Maksud kokku	Aktsiisid	Alkoholi- aktsiis	Alkoholiaktsiisi osakaal aktsiisilaekumises, %	Alkoholiaktsiisi osakaal kogu maksulaekumises, %	Alkoholiaktsiisi osakaal riigi tuludes, %	Alkoholiaktsiisi laekumine elaniku kohta, EEK
	<i>Total tax revenue</i>	<i>Excise revenue</i>	<i>Alcohol excise revenue</i>	<i>Share of alcohol excise in excise revenue, %</i>	<i>Share of alcohol excise in total tax revenue, %</i>	<i>Share of alcohol excise in total state revenue, %</i>	<i>Alcohol excise revenue per capita, EEK</i>
1996	12 293	1 735	752	43,3	6,1	3,9	528
1997	12 720	2 395	918	38,3	7,2	4,4	653
1998	13 974	2 785	935	33,6	6,7	4,0	671
1999	13 706	2 685	853	31,8	6,2	3,7	618
2000	25 282	2 819	1 013	35,9	4,0	3,8	738
2001	27 690	3 434	1 003	29,2	3,6	3,5	734
2002	31 935	3 938	1 218	30,9	3,8	3,7	895
2003	35 897	4 162	1 294	31,1	3,6	3,4	954
2004	39 256	5 244	1 690	32,2	4,3	4,1	1 251
2005	45 896	6 524	1 937	29,7	4,2	4,1	1 438
2006	55 209	7 030	2 090	29,7	3,8	3,6	1 554
2007	67 719	8 195	2 314	28,2	3,4	2,8	1 724

Allikad: Rahandusministeerium, Statistikaamet
 Sources: Ministry of Finance, Statistics Estonia

Tabel 27. Kohalikes omavalitsustes väljastatud alkoholimüügi litsentside arv*
 Number of issued alcohol sales licences by local municipalities*

	Alkoholimüügi litsentside arv kokku <i>Total number of licences</i>	Jaemüügi- litsentsid <i>Retail sales licences</i>	Hulgimüügi- litsentsid <i>Wholesale licences</i>	Toitlustusasutuse litsentsid <i>Licences for restaurants, pubs, cafés etc.</i>	
Harju maakond	2 095	720	219	1 156	Harju county
Tallinn	1 633	469	170	994	Tallinn
Hiiu maakond	78	29	9	40	Hiiu county
Ida-Viru maakond	582	339	17	226	Ida-Viru county
Narva	189	111	10	68	Narva
Kohtla-Järve	93	65	1	27	Kohtla-Järve
Jõgeva maakond	139	101	3	35	Jõgeva county
Järva maakond	128	83	4	41	Järva county
Lääne maakond	143	68	3	72	Lääne county
Lääne-Viru maakond	262	150	11	101	Lääne-Viru county
Põlva maakond	127	94	0	33	Põlva county
Pärnu maakond	482	239	13	230	Pärnu county
Pärnu	268	99	8	161	Pärnu
Rapla maakond**	145	103	3	38	Rapla county**
Saare maakond	231	109	8	114	Saare county
Tartu maakond	446	211	23	212	Tartu county
Tartu	395	205	16	174	Tartu
Valga maakond	176	111	1	64	Valga county
Viljandi maakond**	214	135	8	70	Viljandi county**
Viljandi	83	39	5	39	Viljandi
Võru maakond	182	121	5	56	Võru county
Kokku	5 430	2 613	327	2 488	Total

* seisuga 15.11.2007 - as of 15.11.2007

** lisaks on välja antud ka üks kaubanduse korraldamise litsents - one additional licence for organising commerce

Allikas: Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Majandustegevuse register

Source: Ministry of Economic Affairs and Communications, Register of Economic Activities

Tabel 28. **Alkoholimüügi litsentside arv võrrelduna elanike arvuga***
*Number of alcohol sales licences compared to the population**

	Rahvaarv	Alkoholimüügi litsentside arv 1000 elaniku kohta	Jaemüügilitsentside arv 1000 elaniku kohta	Toitlustusasutuse litsentside arv 1000 elaniku kohta	
	<i>Population</i>	<i>Number of alcohol sales licences per 1000 inhabitants</i>	<i>Number of retail sales licences per 1000 inhabitants</i>	<i>Number of licences for restaurants, pubs, cafés etc. per 1000 inhabitants</i>	
Harju maakond	522 147	4,0	1,4	2,2	<i>Harju county</i>
Tallinn	396 852	4,1	1,2	2,5	<i>Tallinn</i>
Hiiu maakond	10 168	7,7	2,9	3,9	<i>Hiiu county</i>
Ida-Viru maakond	171 748	3,4	2,0	1,3	<i>Ida-Viru county</i>
Narva	66 712	2,8	1,7	1,0	<i>Narva</i>
Kohtla-Järve	45 399	2,0	1,4	0,6	<i>Kohtla-Järve</i>
Jõgeva maakond	37 108	3,7	2,7	0,9	<i>Jõgeva county</i>
Järva maakond	36 328	3,5	2,3	1,1	<i>Järva county</i>
Lääne maakond	27 713	5,2	2,5	2,6	<i>Lääne county</i>
Lääne-Viru maakond	67 560	3,9	2,2	1,5	<i>Lääne-Viru county</i>
Põlva maakond	31 387	4,0	3,0	1,1	<i>Põlva county</i>
Pärnu maakond	88 727	5,4	2,7	2,6	<i>Pärnu county</i>
Pärnu	44 074	6,1	2,2	3,7	<i>Pärnu</i>
Rapla maakond	36 743	3,9	2,8	1,0	<i>Rapla county</i>
Saare maakond	34 978	6,6	3,1	3,3	<i>Saare county</i>
Tartu maakond	149 001	3,0	1,4	1,4	<i>Tartu county</i>
Tartu	101 965	3,9	2,0	1,7	<i>Tartu</i>
Valga maakond	34 455	5,1	3,2	1,9	<i>Valga county</i>
Viljandi maakond	56 075	3,8	2,4	1,2	<i>Viljandi county</i>
Viljandi	20 190	4,1	1,9	1,9	<i>Viljandi</i>
Võru maakond	38 271	4,8	3,2	1,5	<i>Võru county</i>
Kokku	1 342 409	4,0	1,9	1,9	<i>Total</i>

* seisuga 15.11.2007 - as of 15.11.2007

Allikad: Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Majandustegevuse register. Statistikaamet

Sources: Ministry of Economic Affairs and Communications, Register of Economic Activities. Statistics Estonia

Tabel 29. **Alkoholimüügi litsentside arv 10 km² kohta***
*Number of alcohol sales licences per 10 km²**

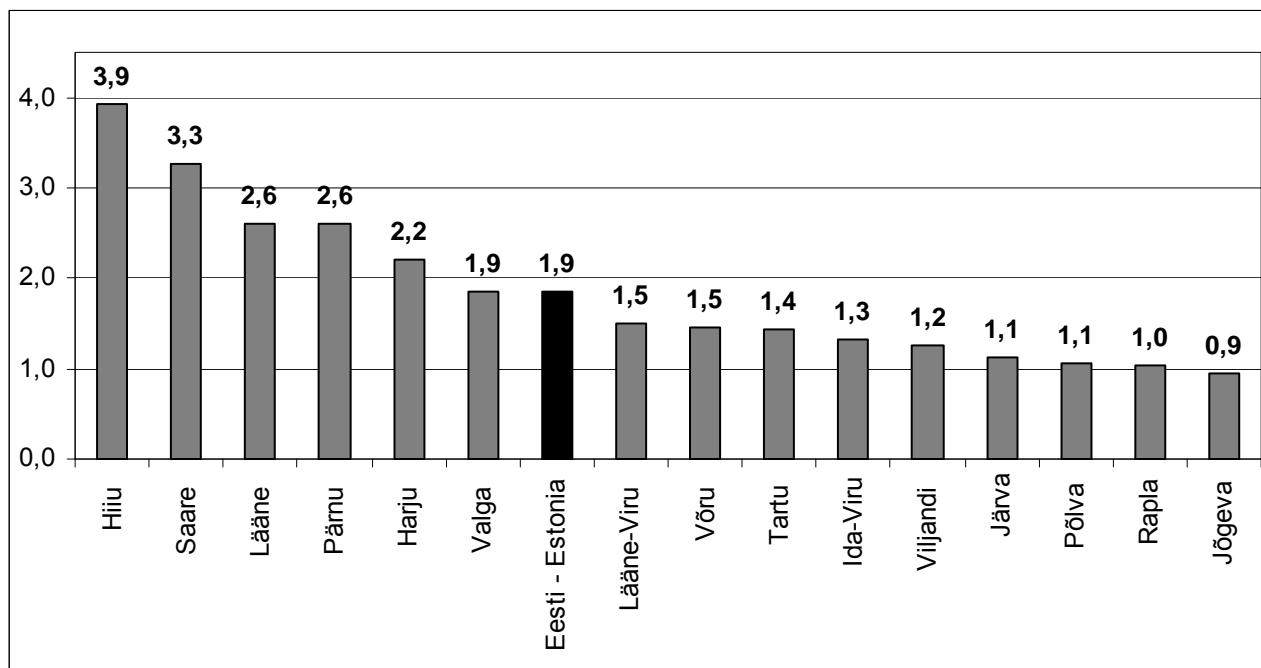
	Pindala km ²	Alkoholimüügi litsentside arv 10 km ² kohta	Jaemüügilitsentside arv 10 km ² kohta	Toitlustusasutuse litsentside arv 10 km ² kohta	
	<i>Area in km²</i>	<i>Number of alcohol sales licences per 10 km²</i>	<i>Number of retail sales licences per 10 km²</i>	<i>Number of licences for restaurants, pubs, cafés etc. per 10 km²</i>	
Harju maakond	4 333	4,8	1,7	2,7	<i>Harju county</i>
Tallinn	158	103,2	29,6	62,8	<i>Tallinn</i>
Hiiu maakond	1 023	0,8	0,3	0,4	<i>Hiiu county</i>
Ida-Viru maakond	3 364	1,7	1,0	0,7	<i>Ida-Viru county</i>
Narva	85	22,2	13,1	8,0	<i>Narva</i>
Kohtla-Järve	42	22,1	15,5	6,4	<i>Kohtla-Järve</i>
Jõgeva maakond	2 604	0,5	0,4	0,1	<i>Jõgeva county</i>
Järva maakond	2 460	0,5	0,3	0,2	<i>Järva county</i>
Lääne maakond	2 383	0,6	0,3	0,3	<i>Lääne county</i>
Lääne-Viru maakond	3 628	0,7	0,4	0,3	<i>Lääne-Viru county</i>
Põlva maakond	2 165	0,6	0,4	0,2	<i>Põlva county</i>
Pärnu maakond	4 807	1,0	0,5	0,5	<i>Pärnu county</i>
Pärnu	32	83,8	30,9	50,3	<i>Pärnu</i>
Rapla maakond	2 980	0,5	0,3	0,1	<i>Rapla county</i>
Saare maakond	2 922	0,8	0,4	0,4	<i>Saare county</i>
Tartu maakond	2 993	1,5	0,7	0,7	<i>Tartu county</i>
Tartu	39	101,3	52,6	44,6	<i>Tartu</i>
Valga maakond	2 044	0,9	0,5	0,3	<i>Valga county</i>
Viljandi maakond	3 422	0,6	0,4	0,2	<i>Viljandi county</i>
Viljandi	15	55,3	26,0	26,0	<i>Viljandi</i>
Võru maakond	2 305	0,8	0,5	0,2	<i>Võru county</i>
Kokku	45 228	1,2	0,6	0,6	<i>Total</i>

* seisuga 15.11.2007 - as of 15.11.2007

Allikad: Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Majandustegevuse register. Statistikaamet

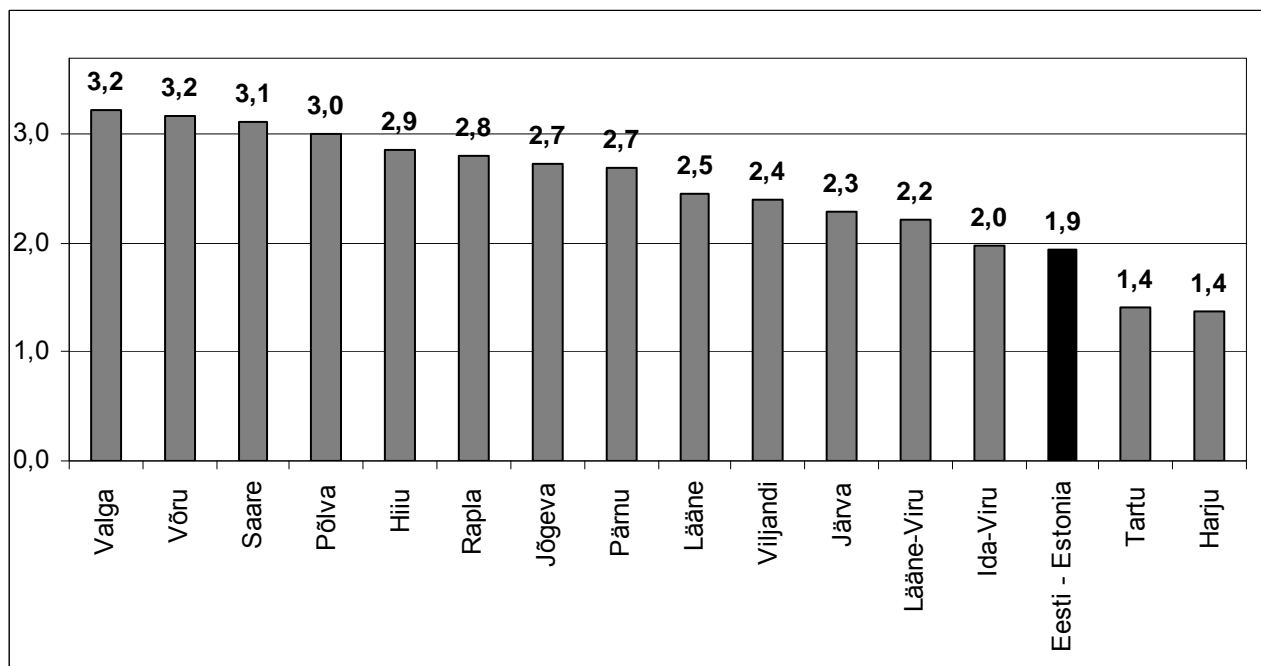
Sources: Ministry of Economic Affairs and Communications, Register of Economic Activities. Statistics Estonia

Joonis 8. **Alkoholi jaemüügilitsentside arv maakondades 1000 elaniku kohta**
Number of alcohol retail sales licences in counties per 1000 inhabitants
 seisuga 15.11.2007 - as of 15.11.2007

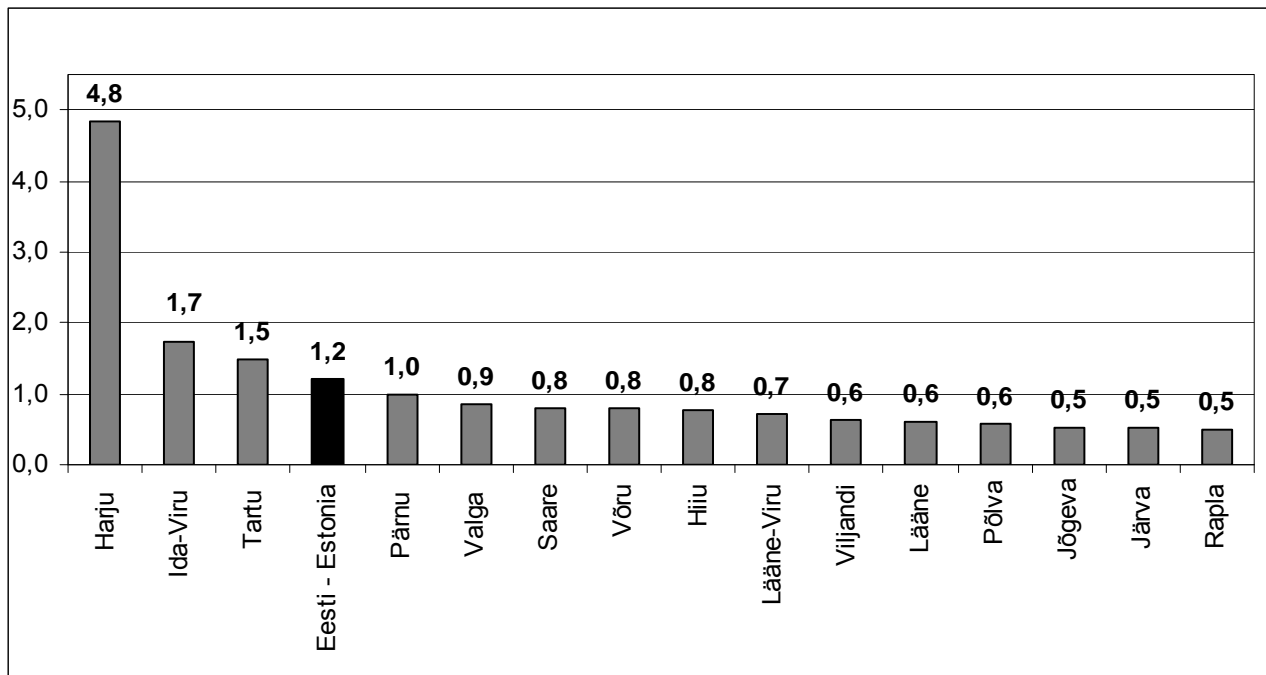
Allikad: Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Majandustegevuse register. Statistikaamet
 Sources: Ministry of Economic Affairs and Communications, Register of Economic Activities. Statistics Estonia

Joonis 9. **Toitlustusasutuse alkoholimüügi litsentside arv maakondades 1000 elaniku kohta**
Number of alcohol sales licences for restaurants, pubs, cafés etc. in counties per 1000 inhabitants
 seisuga 15.11.2007 - as of 15.11.2007

Allikad: Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Majandustegevuse register. Statistikaamet
 Sources: Ministry of Economic Affairs and Communications, Register of Economic Activities. Statistics Estonia

Joonis 10. **Alkoholimüügi litsentside arv maakondades 10 km² kohta**
Number of alcohol sales licences in counties per 10 km²
 seisuga 15.11.2007 - as of 15.11.2007

Allikad: Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Majandustegevuse register. Statistikaamet
 Sources: Ministry of Economic Affairs and Communications, Register of Economic Activities. Statistics Estonia

Tabel 30. **Enamlevinud alkoholsete jookide jaemüügiajad (kauplustes ja tanklates)**
kohalike omavalitsuste territooriumil
Most common opening and closing hours of alcohol retail sales (shops and petrol stations)
at territories of local municipalities
 % vastanud omavalitsustest - % of responded local municipalities

	%
Alkoholi saab osta 24 tundi ööpäevas - possible to buy alcohol for 24 hours	8
Alkoholi ei saa osta 24 tundi ööpäevas - not possible to buy alcohol for 24 hours	92

Alguskellaaeg - Opening hour	%	Lõppkellaaeg - Closing hour	%
06.00	6	15.00	1
06.30	1	17.00	1
07.00	9	17.30	1
07.30	2	18.00	3
08.00	47	19.00	8
08.30	1	19.30	1
09.00	28	20.00	12
09.30	1	20.30	1
09.45	1	21.00	13
10.00	3	22.00	31
11.00	1	22.30	1
		23.00	24
		24.00	2
		02.00	1

Allikas: Eesti omavalitsuste alkoholipoliitika, Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: Alcohol Policy of Local Municipalities in Estonia, Estonian Institute of Economic Research

3. Tarbimine

Consumption

3.1. Legaalse ja illegaalse alkoholi tarbimine

Consumption of legal and illegal alcohol

Tabel 31. Alkoholi tarbimine 1996-2006

Consumption of alcohol 1996-2006
mln liitrit 100% alkoholis - mn litres in 100% alcohol

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006*	
Legaalne müük	7,92	9,18	10,14	9,23	10,37	11,41	12,90	13,39	17,33	17,85	19,10	Legal sales
Turistide kaasaostud	0,82	1,29	3,99	3,89	3,75	Exports by tourists
Illegaalne müük	1,36	1,49	1,08	0,94	0,77	Illegal sales
Tarbimine kokku**	13,50	13,64	14,43	14,90	16,11	Total consumption**
Turistidepoolne tarbimine Eestis	0,81	Consumption by tourists in Estonia

... andmeid ei kogutud - not available

* esialgsed andmed - preliminary data

** tarbimine kokku võrdub legaalne müük miinus turistide kaasaostud pluss illegaalne müük
total consumption equals legal sales minus exports by tourists plus illegal sales

Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research

Tabel 32. Alkoholi tarbimine 1996-2006

Consumption of alcohol 1996-2006
liitrit elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita in 100% alcohol

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006*	
Legaalne müük	5,56	6,53	7,28	6,69	7,56	8,35	9,52	9,91	12,83	13,25	14,20	Legal sales
Turistide kaasaostud	0,60	0,95	2,95	2,89	2,79	Exports by tourists
Illegaalne müük	1,00	1,10	0,80	0,70	0,57	Illegal sales
Tarbimine kokku **	9,92	10,06	10,68	11,06	11,98	Total consumption**
Turistidepoolne tarbimine Eestis	0,60	Consumption by tourists in Estonia

... andmeid ei kogutud - not available

* esialgsed andmed - preliminary data

** tarbimine kokku võrdub legaalne müük miinus turistide kaasaostud pluss illegaalne müük
total consumption equals legal sales minus exports by tourists plus illegal sales

Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research

Tabel 33. **Legaalsete alkoholsete jookide tarbimine 1996-2006****Consumption of legal alcoholic beverages 1996-2006**mln liitrit - *mn litres*

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006**	
Kanged alkohoolsed joogid	9,2	10,3	11,9	7,1	9,1	11,1	11,5	12,8	12,6	13,6	14,9	<i>Strong alcoholic beverages</i>
Õlu	47,3	56,7	63,5	79,2	82,2	86,9	89,4	88,0	84,8	98,9	115,4	<i>Beer</i>
Lahjad alkohoolsed joogid	3,8	5,0	5,9	9,9	11,7	11,9	16,5	18,3	36,0	28,9	34,3	<i>Light alcoholic beverages</i>
Viinamarjavein ja vermut	5,9	6,9	10,2	8,8	9,5	8,9	7,5	6,6	8,1	9,8	10,2	<i>Wine and vermouth</i>

* 1996-2001 ei ole arvestatud illegaalset tarbimist, turistide kaasaostusid ja tarbimist Eestis, alates 2002 on arvestatud illegaalset tarbimist ja turistide kaasaostusid, alates 2006 on arvestatud ka turistidepoolset tarbimist Eestis
1996-2001 illegal consumption, exports and consumption by tourists in Estonia are not taken into account, from 2002 illegal consumption and exports by tourists are taken into account, from 2006 consumption by tourists in Estonia is also taken into account

** esialgsed andmed - *preliminary data*

Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 34. **Legaalsete alkoholsete jookide tarbimine 1996-2006****Consumption of legal alcoholic beverages 1996-2006**liitrit elaniku kohta - *litres per capita*

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006**	
Kanged alkohoolsed joogid	6,4	7,3	8,5	5,1	6,6	8,1	8,5	9,4	9,3	10,1	11,1	<i>Strong alcoholic beverages</i>
Õlu	33,2	40,3	45,6	57,4	59,9	63,6	65,7	64,9	62,7	73,4	85,8	<i>Beer</i>
Lahjad alkohoolsed joogid	2,7	3,6	4,3	7,2	8,5	8,7	12,1	13,5	26,6	21,5	25,5	<i>Light alcoholic beverages</i>
Viinamarjavein ja vermut	4,1	4,9	7,3	6,4	6,9	6,5	5,5	4,8	6,0	7,3	7,6	<i>Wine and vermouth</i>

* 1996-2001 ei ole arvestatud illegaalset tarbimist, turistide kaasaostusid ja tarbimist Eestis, alates 2002 on arvestatud illegaalset tarbimist ja turistide kaasaostusid, alates 2006 on arvestatud ka turistidepoolset tarbimist Eestis
1996-2001 illegal consumption, exports and consumption by tourists in Estonia are not taken into account, from 2002 illegal consumption and exports by tourists are taken into account, from 2006 consumption by tourists in Estonia is also taken into account

** esialgsed andmed - *preliminary data*

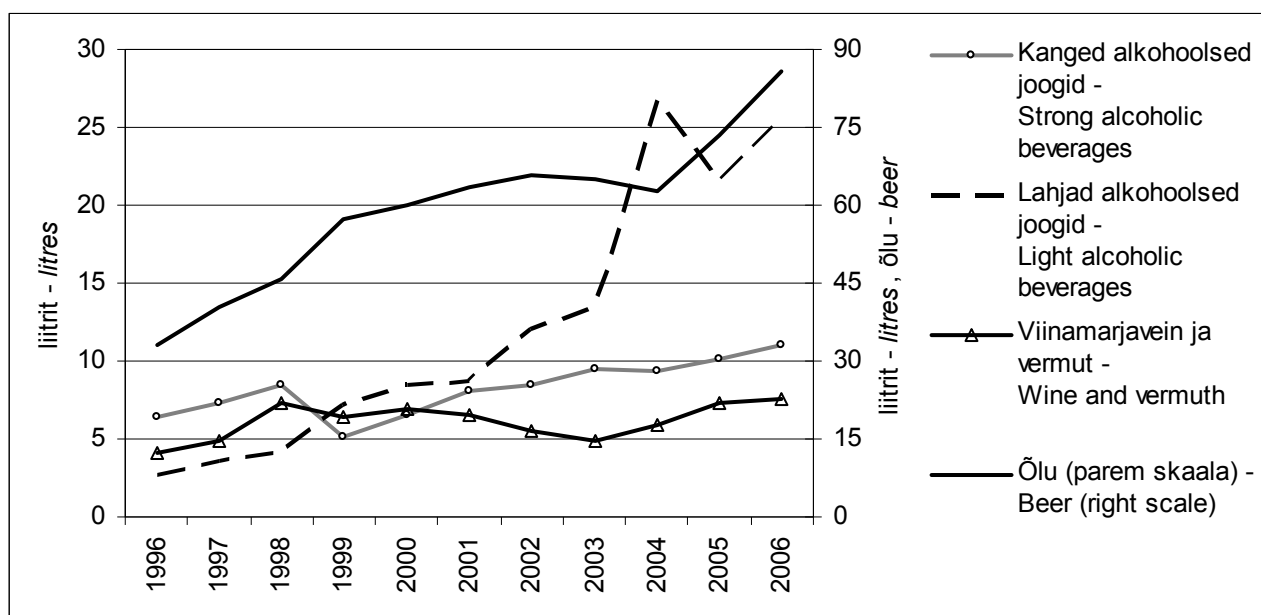
Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research*

Joonis 11. **Legaalsete alkoholsete jookide tarbimine 1996-2006***

Consumption of legal alcoholic beverages 1996-2006*

liitrit elaniku kohta - litres per capita

* 1996-2001 ei ole arvestatud illegaalset tarbimist, turistide kaasaostusid ja tarbimist Eestis, alates 2002 on arvestatud illegaalset tarbimist ja turistide kaasaostusid, alates 2006 on arvestatud ka turistidepoolset tarbimist Eestis
 1996-2001 illegal consumption, exports and consumption by tourists in Estonia are not taken into account, from 2002 illegal consumption and exports by tourists are taken into account, from 2006 consumption by tourists in Estonia is also taken into account

Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research

Tabel 35. **Legaalsete alkoholsete jookide tarbimine 1996-2006***

Consumption of legal alcoholic beverages 1996-2006*

liitrit elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita in 100% alcohol

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006**	
Kanged alkoholised joogid	2,90	3,30	3,41	2,05	2,64	3,24	3,21	3,59	3,54	3,84	4,21	Strong alcoholic beverages
Õlu	1,99	2,42	2,73	3,44	3,59	3,82	3,68	3,63	3,51	4,11	4,81	Beer
Lahjad alkoholised joogid**	0,15	0,20	0,23	0,40	0,47	0,48	0,68	0,75	1,49	1,20	1,43	Light alcoholic beverages***
Viinamarjavein ja vermut	0,52	0,61	0,91	0,80	0,86	0,81	0,67	0,59	0,73	0,89	0,93	Wine and vermouth

* 1996-2001 ei ole arvestatud illegaalset tarbimist, turistide kaasaostusid ja tarbimist Eestis, alates 2002 on arvestatud illegaalset tarbimist ja turistide kaasaostusid, alates 2006 on arvestatud ka turistidepoolset tarbimist Eestis
 1996-2001 illegal consumption, exports and consumption by tourists in Estonia are not taken into account, from 2002 illegal consumption and exports by tourists are taken into account, from 2006 consumption by tourists in Estonia is also taken into account

** esialgsed andmed - preliminary data

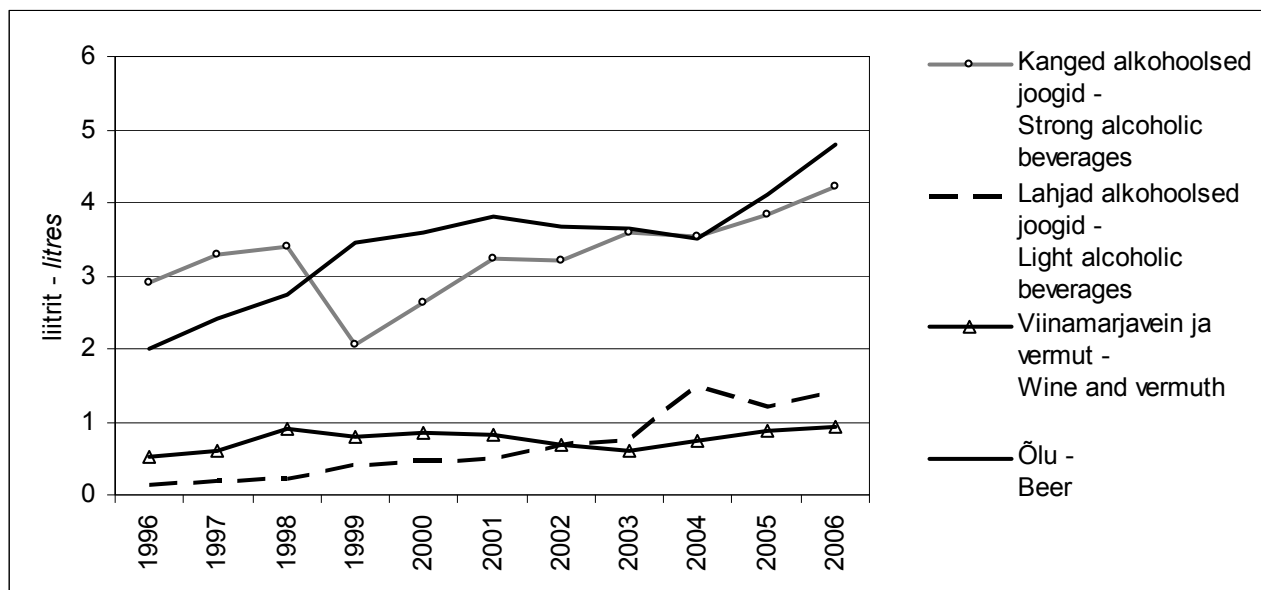
*** lahjad alkoholised joogid kokku on arvestatud lahjade alkoholsete jookide keskmise etanoolisisalduse koefitsiendiga
 light alcoholic beverages are calculated using an average coefficient of ethyl alcohol of light alcoholic beverages

Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research

Joonis 12. **Legaalsete alkoholsete jookide tarbimine 1996-2006***

Consumption of legal alcoholic beverages 1996-2006*

liitrit elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita in 100% alcohol

* 1996-2001 ei ole arvestatud illegaalset tarbimist, turistide kaasaostusid ja tarbimist Eestis, alates 2002 on arvestatud illegaalset tarbimist ja turistide kaasaostusid, alates 2006 on arvestatud ka turistidepoolset tarbimist Eestis

1996-2001 illegal consumption, exports and consumption by tourists in Estonia are not taken into account, from 2002 illegal consumption and exports by tourists are taken into account, from 2006 consumption by tourists in Estonia is also taken into account

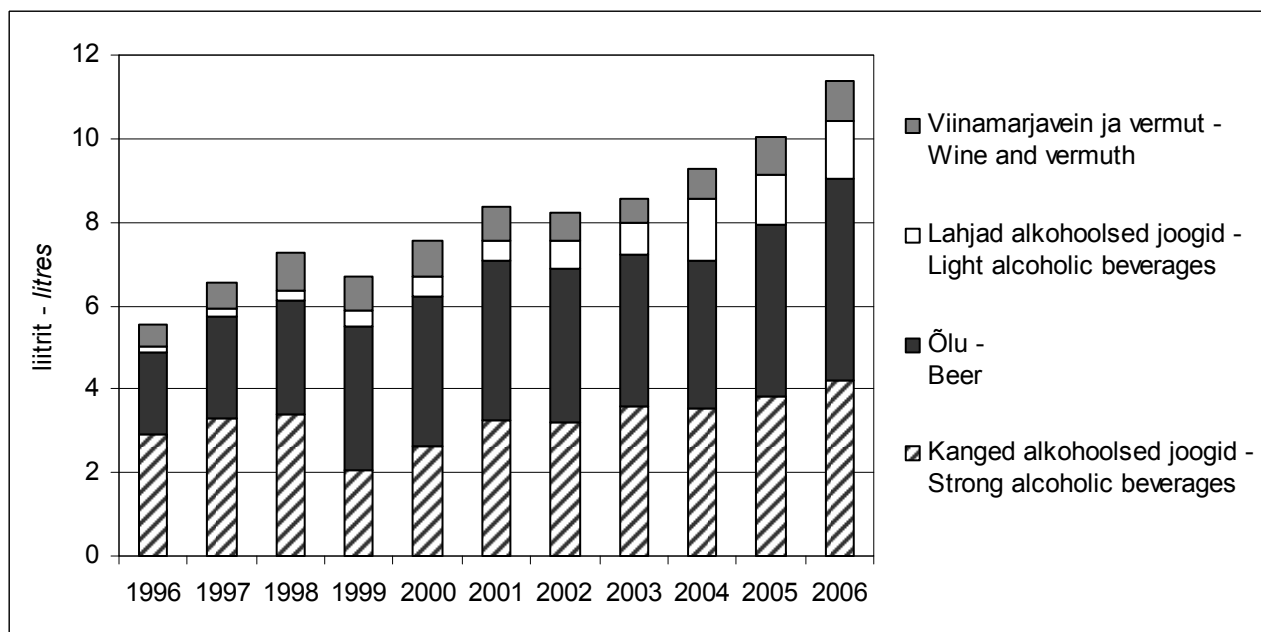
Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research

Joonis 13. **Legaalsete alkoholsete jookide tarbimine 1996-2006***

Consumption of legal alcoholic beverages 1996-2006*

liitrit elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita in 100% alcohol

* 1996-2001 ei ole arvestatud illegaalset tarbimist, turistide kaasaostusid ja tarbimist Eestis, alates 2002 on arvestatud illegaalset tarbimist ja turistide kaasaostusid, alates 2006 on arvestatud ka turistidepoolset tarbimist Eestis

1996-2001 illegal consumption, exports and consumption by tourists in Estonia are not taken into account, from 2002 illegal consumption and exports by tourists are taken into account, from 2006 consumption by tourists in Estonia is also taken into account

Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research

Tabel 36. **Alkoholsete jookide tarbimine 2006***
*Consumption of alcoholic beverages 2006**
 liitrit elaniku kohta - *litres per capita*

	Leaalse alkoholi tarbimine** <i>Consumption of legal alcohol **</i>	Turistidepoolne tarbimine Eestis <i>Consumption by tourists in Estonia</i>	Illegaalse alkoholi tarbimine <i>Consumption of illegal alcohol</i>	Tarbimine kokku*** <i>Total consumption***</i>	
Kanged alkohoolsed joogid	11,1	0,3	1,5	12,3	<i>Strong alcoholic beverages</i>
viin	7,7	0,2	1,5	9,0	<i>vodka</i>
Õlu	85,8	7,5	...	78,3	<i>Beer</i>
Lahjad alkohoolsed joogid	25,5	1,0	...	24,6	<i>Light alcoholic beverages</i>
siider	5,5	0,5	...	5,0	<i>cider</i>
segatud piiritusjoogid	17,8	0,5	...	17,4	<i>spirit beverages</i>
puuvilja- ja marjaveinid	2,2	0,0	...	2,2	<i>fruit and berry wines</i>
Viinamarjavein ja vermut	7,6	0,1	...	7,5	<i>Wine and vermuth</i>

... andmeid ei kogutud - *not available*

* esialgsed andmed - *preliminary data*

** turistide kaasaostud maha arvestatud - *excluding exports by tourists*

*** tarbimine kokku võrdub leaalse alkoholi tarbimine miinus turistidepoolne tarbimine Eestis pluss illegaalse alkoholi tarbimine
total consumption equals consumption of legal alcohol minus consumption by tourists in Estonia plus consumption of illegal alcohol

Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunkturiinstituut

Source: *Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 37. **Alkoholsete jookide tarbimine 2006***

*Consumption of alcoholic beverages 2006**

liitrit elaniku kohta 100% alkoholis - *litres per capita in 100% alcohol*

	Legaalse alkoholi tarbimine** <i>Consumption of legal alcohol **</i>	Turistidepoolne tarbimine Eestis <i>Consumption by tourists in Estonia</i>	Illegaalse alkoholi tarbimine <i>Consumption of illegal alcohol</i>	Tarbimine kokku*** <i>Total consumption***</i>	
Kanged alkohoolsed joogid	4,21	0,11	0,57	4,67	<i>Strong alcoholic beverages</i>
viin	2,91	0,07	0,57	3,42	<i>vodka</i>
Õlu	4,81	0,42	...	4,39	<i>Beer</i>
Lahjad alkohoolsed joogid	1,52	0,05	...	1,47	<i>Light alcoholic beverages</i>
siider	0,25	0,02	...	0,23	<i>cider</i>
segatud piiritusjoogid	1,00	0,03	...	0,97	<i>spirit beverages</i>
puuvilja- ja marjaveinid	0,27	0,00	...	0,27	<i>fruit and berry wines</i>
Viinamarjavein ja vermut	0,93	0,01	...	0,92	<i>Wine and vermouth</i>

... andmeid ei kogutud - *not available*

* esialgsed andmed - *preliminary data*

** turistide kaasaostud maha arvestatud - *excluding exports by tourists*

*** tarbimine kokku võrdub legaalse alkoholi tarbimine miinus turistidepoolne tarbimine Eestis pluss illegaalse alkoholi tarbimine
total consumption equals consumption of legal alcohol minus consumption by tourists in Estonia plus consumption of illegal alcohol

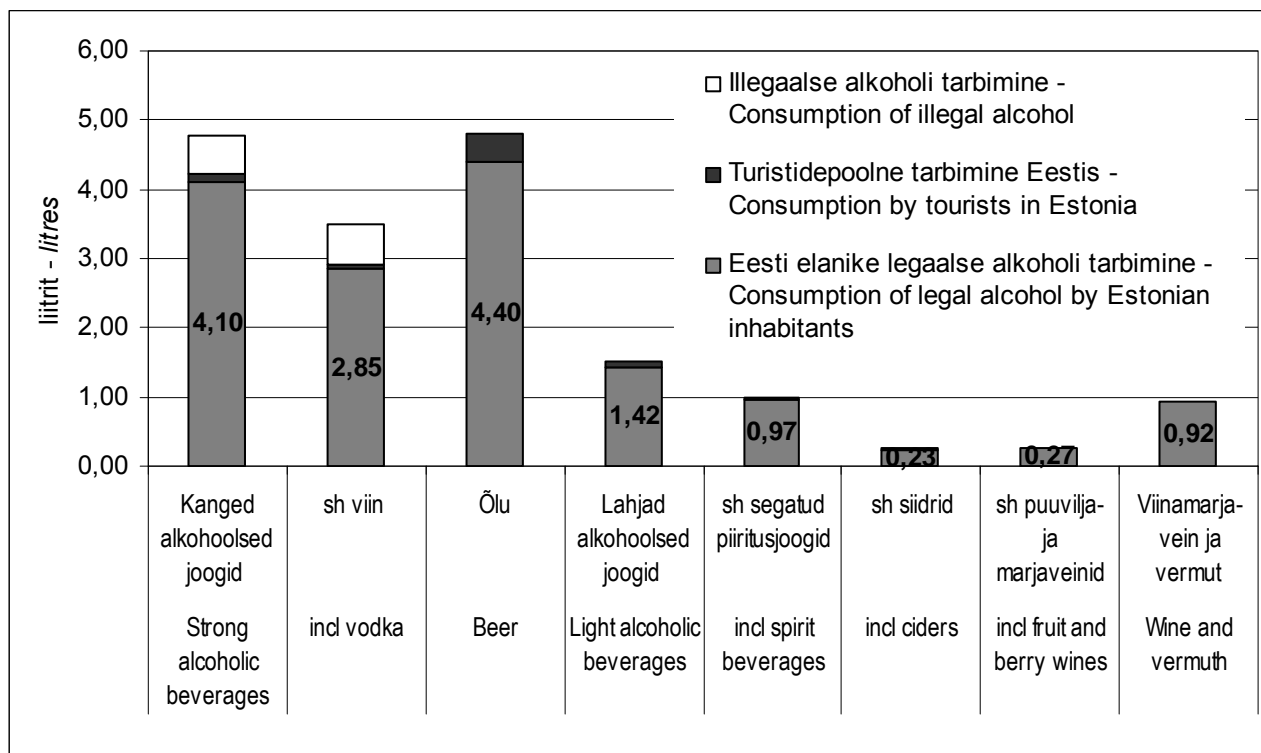
Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research*

Joonis 14. **Alkoholsete jookide tarbimine 2006***

*Consumption of alcoholic beverages 2006**

liitrit elaniku kohta 100% alkoholis - *litres per capita in 100% alcohol*

* turistide kaasaostud maha arvestatud - *excluding exports by tourists*

Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 38. **Legaalset ja illegaalset alkoholi vahel valiku tegemine 1998-2006***Choice between legal and illegal alcohol 1998-2006*

% täiskasvanud alkoholi tarbijatest - % of adult alcohol consumers

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	
Ostab ainult legaalset alkoholi	64	72	82	86	87	87	92	90	95	<i>Purchases only legal alcohol</i>
Ostab leegaalset ja illegaalset alkoholi	36	28	18	14	13	13	8	10	5	<i>Purchases legal and illegal alcohol</i>
Kokku	100	100	100	100	100	100	100	100	100	<i>Total</i>

Allikas: Illegaalse alkoholi tarbimine ja kaubandus Eestis (elanike hinnangute alusel), Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Consumption and Trade of Illegal Alcohol in Estonia (based on inhabitants' estimation), Estonian Institute of Economic Research*Tabel 39. **Illegaalse alkoholi ostmine 1998-2006***Purchasing of illegal alcohol 1998-2006*

% täiskasvanud alkoholi tarbijatest - % of adult alcohol consumers

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	
Ei ostnud	64	72	85	86	87	87	92	90	95	<i>Did not purchase</i>
Ostis väga harva	19	18	9	10	8	7	5	6	3	<i>Seldom</i>
Ostis vahetevahel	12	8	5	3	4	4	2	3	2	<i>Sometimes</i>
Ostis pidevalt	5	2	1	1	1	2	1	1	0	<i>Often</i>
Kokku	100	100	100	100	100	100	100	100	100	<i>Total</i>

Allikas: Illegaalse alkoholi tarbimine ja kaubandus Eestis (elanike hinnangute alusel), Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Consumption and Trade of Illegal Alcohol in Estonia (based on inhabitants' estimation), Estonian Institute of Economic Research*Tabel 40. **Illegaalse alkoholi ostukohad 2001-2006***Purchasing places of illegal alcohol 2001-2006*

% illegaalset alkoholi ostjatest - % of buyers of illegal alcohol

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	
Kauplus, kiosk	15	13	4	7	15	2	<i>Shop, kiosk</i>
Baar, restoran	2	2	4	2	7	4	<i>Bar, restaurant</i>
Turg	12	11	13	5	4	4	<i>Market</i>
Käest kätte (tänaval)	17	20	18	10	22	23	<i>Change hands on the street</i>
Müüja kodu	56	52	55	64	58	49	<i>Seller's home</i>
Muu	5	11	6	14	5	8	<i>Other</i>

Allikas: Illegaalse alkoholi tarbimine ja kaubandus Eestis (elanike hinnangute alusel), Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Consumption and Trade of Illegal Alcohol in Estonia (based on inhabitants' estimation), Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 41. **Legaalise alkoholi eelistamise põhjused 2003-2006***Reasons to prefer legal alcohol 2003-2006*

% legaalse alkoholi eelistajatest, kelle jaoks põhjus on väga või mõnevõrra oluline

% of consumers who prefer legal alcohol and for whom the reason is very or somewhat important

	2003	2004	2005	2006	
Salaalkoholi pole kerge saada	12	16	22	15	<i>Difficult to get illegal alcohol</i>
Sõpruskonna halvustav suhtumine alkoholi	60	59	54	58	<i>Friends disapprove illegal alcohol</i>
Salaalkoholi ostmisega rikutakse seadust	75	69	72	72	<i>Purchase of illegal alcohol is against the law</i>
Salaalkoholi ostmisega toetatakse allilma	73	74	74	72	<i>With purchasing illegal alcohol one supports black economy</i>
Majanduslik olukord võimaldab osta legaalset	60	66	79	75	<i>One can afford buying legal alcohol</i>
Salaalkoholi kvaliteet on halb	84	88	88	87	<i>Quality of illegal alcohol is bad</i>
Salaalkohol on tervisele ohtlik	94	95	93	95	<i>Illegal alcohol is harmful for health</i>
Põhimõtteliselt ei osta salaalkoholi	95	95	95	96	<i>In principle not buying illegal alcohol</i>

Allikas: Illegaalse alkoholi tarbimine ja kaubandus Eestis (elanike hinnangute alusel), Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Consumption and Trade of Illegal Alcohol in Estonia (based on inhabitants' estimation), Estonian Institute of Economic Research*Tabel 42. **Illegaalse alkoholi kättesaadavuse muutumine 1998-2006***Availability of illegal alcohol 1998-2006*

% illegaalse alkoholi ostjatest - % of buyers of illegal alcohol

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	
Muutus kergemaks	10	12	11	14	10	10	12	14	4	<i>Easier than before</i>
Jäi samaks	59	47	51	42	52	68	61	58	73	<i>Remained the same</i>
Muutus raskemaks	15	13	18	32	19	14	5	12	13	<i>More difficult than before</i>
Ei oska öelda	16	28	20	12	19	8	22	16	10	<i>Do not know</i>
Kokku	100	100	100	100	100	100	100	100	100	<i>Total</i>

Allikas: Illegaalse alkoholi tarbimine ja kaubandus Eestis (elanike hinnangute alusel), Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Consumption and Trade of Illegal Alcohol in Estonia (based on inhabitants' estimation), Estonian Institute of Economic Research*

3.2. Turistide alkoholi kaasaostud ja tarbimine Eestis

Alcoholic beverages exported and consumed by tourists in Estonia

Tabel 43. Turistide poolt kaasaostetud alkoholsete jookide kogused 2003-2006
Alcoholic beverages exported by tourists 2003-2006
 mln liitrit - *mn litres*

	2003*	2004	2005	2006	
Kauplustest					<i>Purchases from shops</i>
Õlu	8,0	16,0	14,0	9,0	<i>Beer</i>
Kange alkohol	1,9	4,0	3,5	3,7	<i>Strong alcoholic beverages</i>
viin	1,3	3,1	2,1	2,2	<i>vodka</i>
konjak/brändi/viski	0,2	0,2	0,3	0,3	<i>brandy/whiskey</i>
liköörid	0,4	0,6	0,8	0,8	<i>liqueurs</i>
Vein	1,2	1,8	1,5	1,5	<i>Wine</i>
Lahjad alkohoolsed joogid	...	2,4	2,3	2,9	<i>Light alcoholic beverages</i>
Laevadelt					<i>Purchases from ferries</i>
Õlu	3,7	9,0	9,0	10,0	<i>Beer</i>
Kange alkohol	1,1	2,1	1,7	1,7	<i>Strong alcoholic beverages</i>
viin	0,5	1,5	1,0	1,0	<i>vodka</i>
konjak/brändi/viski	0,2	0,2	0,2	0,2	<i>brandy/whiskey</i>
liköörid	0,3	0,3	0,4	0,4	<i>liqueurs</i>
Vein	0,2	0,9	0,8	0,8	<i>Wine</i>
Lahjad alkohoolsed joogid	...	1,2	2,0	3,2	<i>Light alcoholic beverages</i>
Kokku kauplustest ja laevadelt					<i>Total from shops and ferries</i>
Õlu	11,7	25,0	23,0	19,0	<i>Beer</i>
Kange alkohol	3,0	6,1	5,2	5,4	<i>Strong alcoholic beverages</i>
viin	1,8	4,6	3,1	3,2	<i>vodka</i>
konjak/brändi/viski	0,4	0,4	0,5	0,5	<i>brandy/whiskey</i>
liköörid	0,7	0,9	1,2	1,2	<i>liqueurs</i>
Vein	1,4	2,7	2,3	2,3	<i>Wine</i>
Lahjad alkohoolsed joogid	...	3,6	4,3	6,1	<i>Light alcoholic beverages</i>

... andmeid ei kogutud - *not available*

* laevadelt ostud olid 2003. aastal maksuvabast tsoonist ning need Eesti siseturu müügis ei kajastunud
in 2003 purchases from ferries were in tax-free zone and these figures did not appear in internal sales figures of Estonia

Allikas: Turistide alkoholi ostumahu uuring, Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Study about Alcohol Purchases by Tourists, Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 44. Turistide poolt kaasaostetud alkoholsete jookide kogused 2003-2006

*Alcoholic beverages exported by tourists 2003-2006*mln liitrit 100% alkoholis - *mn litres in 100% alcohol*

	2003*	2004	2005	2006	
Kauplustest	1,29	2,60	2,58	2,26	<i>Purchases from shops</i>
Laevadelt	0,63	1,40	1,32	1,48	<i>Purchases from ferries</i>
Kauplustest ja laevadelt kokku	1,92	3,99	3,89	3,75	<i>Total purchases from shops and ferries</i>

* laevadelt ostud olid 2003. aastal maksuvabast tsoonist ning need Eesti siseturu müügis ei kajastunud
in 2003 purchases from ferries were in tax-free zone and these figures did not appear in internal sales figures of Estonia

Allikas: Turistide alkoholi ostumahu uuring, Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Study about Alcohol Purchases by Tourists, Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 45. Turistide poolt kaasaostetud alkoholi kogus ja tarbimine Eestis 2003-2006

*Alcoholic beverages exported and consumed by tourists in Estonia 2003-2006*100% alkoholis - *in 100% alcohol*

	2003*	2004	2005	2006	
Turistide poolt kaasaostetud kogused					<i>Exports by tourists</i>
mln l	1,29	3,99	3,89	3,75	<i>mn l</i>
liitrit elaniku kohta	0,95	2,95	2,89	2,79	<i>litres per capita</i>
Turistidepoolne tarbimine Eestis					<i>Consumption by tourists in Estonia</i>
mln l	0,81	<i>mn l</i>
liitrit elaniku kohta	0,60	<i>litres per capita</i>

... andmeid ei kogutud - *not available*

* laevadelt ostud olid 2003. aastal maksuvabast tsoonist ning need Eesti siseturu müügis ei kajastunud
in 2003 purchases from ferries were in tax-free zone and these figures did not appear in internal sales figures of Estonia

Allikas: Turistide alkoholi ostumahu uuring, Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Study about Alcohol Purchases by Tourists, Estonian Institute of Economic Research*

3.3. Elanike hinnangud alkoholi tarbimisele

Inhabitants' estimations of alcohol consumption

Tabel 46. **Elanike hinnang isiklikule alkoholi tarbimisele 1998-2007**
Inhabitants' estimation of their own consumption 1998-2007
 % vastanutest - % of respondents

	1998	1999	2000	2001	
Ei tarbi üldse	18	16	16	16	<i>Does not consume</i>
Tarbib üsna vähe	48	56	54	54	<i>Consumes a little</i>
Tarbib keskmisest vähem	19	16	15	15	<i>Consumes less than average</i>
Tarbib keskmiselt	11	10	12	12	<i>Consumes moderately</i>
Tarbib üle keskmise	2	0	1	1	<i>Consumes more than average</i>
Ei oska ise hinnata	2	2	2	2	<i>Cannot assess own consumption</i>
Kokku	100	100	100	100	<i>Total</i>

	2004	2005	2006	2007	
Ei joo üldse	16	18	17	16	<i>Does not drink</i>
Joob vähe	61	50	55	54	<i>Drinks a little</i>
Joob mõõdukalt	21	29	26	27	<i>Drinks moderately</i>
Joob palju	2	3	2	3	<i>Drinks a lot</i>
Kokku	100	100	100	100	<i>Total</i>

Allikas: Alkoholi tarbimine ja alkoholipoliitika (elanike hinnangute alusel), Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Alcohol Consumption and Alcohol Policy (based on inhabitants' estimation), Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 47. **Alkoholi tarbimise põhjused 2004-2007**
Reasons of alcohol consumption 2004-2007
 % täiskasvanud alkoholi tarbijatest - % of adult alcohol consumers

2004	Väga oluline <i>Very important</i>	Oluline <i>Important</i>	Kokku <i>Total</i>	
Odav, võrreldes teiste vaba aja veetmise kulutustega	<i>Cheap compared to other spendings on leisure and entertainment</i>
Kaaslased mõjutavad	<i>Friends influence or insist</i>
Harjumus	2	8	10	<i>Habit</i>
Toitumiskultuuri osa	5	23	28	<i>Part of food culture</i>
Aitab lõõgastuda, pingeid maha võtta	20	46	66	<i>Helps to relax and reduce stress</i>
Maitseb	16	35	51	<i>Because of taste</i>
Seltskonna mõttes	15	58	73	<i>In a sense of keeping company</i>
Traditsioon tähtpäevade tähistamisel	<i>Tradition in celebrating</i>
2005	Väga oluline <i>Very important</i>	Oluline <i>Important</i>	Kokku <i>Total</i>	
Odav, võrreldes teiste vaba aja veetmise kulutustega	<i>Cheap compared to other spendings on leisure and entertainment</i>
Kaaslased mõjutavad	3	13	16	<i>Friends influence or insist</i>
Harjumus	2	14	16	<i>Habit</i>
Toitumiskultuuri osa	4	23	27	<i>Part of food culture</i>
Aitab lõõgastuda, pingeid maha võtta	21	48	69	<i>Helps to relax and reduce stress</i>
Maitseb	28	33	61	<i>Because of taste</i>
Seltskonna mõttes	18	54	72	<i>In a sense of keeping company</i>
Traditsioon tähtpäevade tähistamisel	<i>Tradition in celebrating</i>
2006	Väga oluline <i>Very important</i>	Oluline <i>Important</i>	Kokku <i>Total</i>	
Odav, võrreldes teiste vaba aja veetmise kulutustega	3	5	8	<i>Cheap compared to other spendings on leisure and entertainment</i>
Kaaslased mõjutavad	4	12	16	<i>Friends influence or insist</i>
Harjumus	2	13	15	<i>Habit</i>
Toitumiskultuuri osa	7	29	36	<i>Part of food culture</i>
Aitab lõõgastuda, pingeid maha võtta	18	44	62	<i>Helps to relax and reduce stress</i>
Maitseb	29	31	60	<i>Because of taste</i>
Seltskonna mõttes	19	54	73	<i>In a sense of keeping company</i>
Traditsioon tähtpäevade tähistamisel	33	54	87	<i>Tradition in celebrating</i>
2007	Väga oluline <i>Very important</i>	Oluline <i>Important</i>	Kokku <i>Total</i>	
Odav, võrreldes teiste vaba aja veetmise kulutustega	1	7	8	<i>Cheap compared to other spendings on leisure and entertainment</i>
Kaaslased mõjutavad	2	10	12	<i>Friends influence or insist</i>
Harjumus	3	14	17	<i>Habit</i>
Toitumiskultuuri osa	8	30	38	<i>Part of food culture</i>
Aitab lõõgastuda, pingeid maha võtta	19	46	65	<i>Helps to relax and reduce stress</i>
Maitseb	32	35	67	<i>Because of taste</i>
Seltskonna mõttes	19	51	70	<i>In a sense of keeping company</i>
Traditsioon tähtpäevade tähistamisel	31	54	85	<i>Tradition in celebrating</i>

... andmeid ei kogutud - *not available*

Allikas: Alkoholi tarbimine ja alkoholipoliitika (elanike hinnangute alusel), Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Alcohol Consumption and Alcohol Policy (based on inhabitants' estimation), Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 48. Alkoholi tarbimise põhjused 2004-2007
Reasons of alcohol consumption 2004-2007

% täiskasvanud alkoholi tarbijatest, kes vastasid oluline või väga oluline
 % of adult alcohol consumers who thought that reasons were important or very important

	2004	2005	2006	2007	
Odav, võrreldes teiste vaba aja veetmise kulutustega	8	8	<i>Cheap compared to other spendings on leisure and entertainment</i>
Kaaslased mõjutavad	...	16	16	12	<i>Friends influence or insist</i>
Harjumus	10	16	15	17	<i>Habit</i>
Toitumiskultuuri osa	28	27	36	38	<i>Part of food culture</i>
Aitab lõõgastuda, pingeid maha võtta	66	69	62	65	<i>Helps to relax and reduce stress</i>
Maitseb	51	61	60	67	<i>Because of taste</i>
Seltskonna mõttes	73	72	73	70	<i>In a sense of keeping company</i>
Traditsioon tähtpäevade tähistamisel	87	85	<i>Tradition in celebrating</i>

... andmeid ei kogutud - *not available*

Allikas: Alkoholi tarbimine ja alkoholipoliitika (elanike hinnangute alusel), Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Alcohol Consumption and Alcohol Policy (based on inhabitants' estimation), Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 49. Alkohoolsete jookide tarbimissagedused 2007
Frequency of consumption of alcoholic beverages 2007

% täiskasvanud alkoholi tarbijatest - % of adult alcohol consumers

	Ei joo üldse (või väga harva) <i>Does not drink (or drinks very rarely)</i>	Joob 1-3 korda kuus <i>Drinks 1-3 times a month</i>	Joob 1-2 korda nädalas <i>Drinks 1-2 times a week</i>	Joob peaaegu iga päev <i>Drinks almost every day</i>	
Viin	57	36	6	1	<i>Vodka</i>
Viski, konjak, rumm, džinn, liköör	56	41	3	0	<i>Whiskey, brandy, rum, gin, liqueur</i>
Vein, vahuvein	37	55	8	0	<i>Wine, sparkling wine</i>
Õlu	46	30	17	7	<i>Beer</i>
Siider	82	15	3	0	<i>Cider</i>
Long drink, kokteilid	72	25	3	0	<i>Long drink, cocktails</i>

Allikas: Alkoholi tarbimine ja alkoholipoliitika (elanike hinnangute alusel), Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Alcohol Consumption and Alcohol Policy (based on inhabitants' estimation), Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 50. **Alkoholsete jookide tarbimissagedus soo järgi 2004-2007**
Frequency of consumption of alcoholic beverages by gender 2004-2007
 % täiskasvanud alkoholi tarbijatest - % of adult alcohol consumers

Ei joo üldse (või väga harva)					Does not drink (or drinks very rarely)				
	Mehed - Men				Naised - Women				
	2004	2005	2006	2007	2004	2005	2006	2007	
Viin	42	45	42	43	77	72	76	72	Vodka
Viski, konjak, rumm, džinn, liköör	61	59	54	51	65	63	63	60	Whiskey, brandy, rum, gin, liqueur
Vein, vahuvein	57	49	54	49	33	29	31	25	Wine, sparkling wine
Õlu	19	27	23	25	68	66	69	69	Beer
Siider	84	80	86	83	79	78	80	80	Cider
Long drink, kokteilid	82	76	87	74	78	71	70	71	Long drink, cocktails

Joob 1-3 korda kuus					Drinks 1-3 times a month				
	Mehed - Men				Naised - Women				
	2004	2005	2006	2007	2004	2005	2006	2007	
Viin	48	47	48	46	22	27	23	26	Vodka
Viski, konjak, rumm, džinn, liköör	34	37	42	44	34	35	36	38	Whiskey, brandy, rum, gin, liqueur
Vein, vahuvein	36	42	40	44	62	62	60	66	Wine, sparkling wine
Õlu	46	32	33	37	24	25	22	23	Beer
Siider	9	16	12	13	16	19	16	17	Cider
Long drink, kokteilid	15	19	10	23	20	25	27	26	Long drink, cocktails

Joob 1-2 korda nädalas					Drinks 1-2 times a week				
	Mehed - Men				Naised - Women				
	2004	2005	2006	2007	2004	2005	2006	2007	
Viin	8	7	8	9	1	1	1	2	Vodka
Viski, konjak, rumm, džinn, liköör	4	3	4	4	1	1	1	2	Whiskey, brandy, rum, gin, liqueur
Vein, vahuvein	6	8	6	6	4	8	9	9	Wine, sparkling wine
Õlu	24	29	31	26	6	7	8	7	Beer
Siider	6	2	1	3	4	2	3	3	Cider
Long drink, kokteilid	2	4	3	3	2	3	3	3	Long drink, cocktails

Joob peaaegu iga päev					Drinks almost every day				
	Mehed - Men				Naised - Women				
	2004	2005	2006	2007	2004	2005	2006	2007	
Viin	2	1	2	2	0	0	0	0	Vodka
Viski, konjak, rumm, džinn, liköör	1	1	0	1	0	1	0	0	Whiskey, brandy, rum, gin, liqueur
Vein, vahuvein	1	1	0	1	1	1	0	0	Wine, sparkling wine
Õlu	11	12	13	12	2	2	1	1	Beer
Siider	1	2	1	1	1	1	1	0	Cider
Long drink, kokteilid	1	1	0	0	0	1	0	0	Long drink, cocktails

Allikas: Alkoholi tarbimine ja alkoholipoliitika (elanike hinnangute alusel), Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: Alcohol Consumption and Alcohol Policy (based on inhabitants' estimation), Estonian Institute of Economic Research

Tabel 51. Alkohoolsete jookide tarbimissagedus vanuse lõikes 2004-2007
Frequency of consumption of alcoholic beverages by age 2004-2007
 % täiskasvanud alkoholi tarbijatest - % of adult alcohol consumers

18-29 aastased**18-29 years old**

	Ei joo üldse (või väga harva) <i>Does not drink (or drinks very rarely)</i>				Joo 1-3 korda kuus <i>Drinks 1-3 times a month</i>				
	2004	2005	2006	2007	2004	2005	2006	2007	
Viin	62	63	61	62	35	33	36	34	Vodka
Viski, konjak, rumm, džinn, liköör	61	56	57	56	31	40	41	40	Whiskey, brandy, rum, gin, liqueur
Vein, vahuvein	47	38	41	42	49	53	53	53	Wine, sparkling wine
Õlu	47	46	48	48	34	33	26	30	Beer
Siider	54	62	66	68	34	31	29	26	Cider
Long drink, kokteilid	67	53	69	56	28	39	27	37	Long drink, cocktails

	Joo 1-2 korda nädalas <i>Drinks 1-2 times a week</i>				Joo peaaegu iga päev <i>Drinks almost every day</i>				
	2004	2005	2006	2007	2004	2005	2006	2007	
Viin	3	3	3	4	0	1	0	0	Vodka
Viski, konjak, rumm, džinn, liköör	7	3	2	4	1	1	0	0	Whiskey, brandy, rum, gin, liqueur
Vein, vahuvein	4	8	6	5	0	1	0	0	Wine, sparkling wine
Õlu	15	17	20	17	4	4	6	5	Beer
Siider	12	4	4	6	0	3	1	0	Cider
Long drink, kokteilid	5	5	4	6	0	3	0	1	Long drink, cocktails

30-49 aastased**30-49 years old**

	Ei joo üldse (või väga harva) <i>Does not drink (or drinks very rarely)</i>				Joo 1-3 korda kuus <i>Drinks 1-3 times a month</i>				
	2004	2005	2006	2007	2004	2005	2006	2007	
Viin	65	59	62	56	30	38	32	37	Vodka
Viski, konjak, rumm, džinn, liköör	67	64	63	57	32	35	35	40	Whiskey, brandy, rum, gin, liqueur
Vein, vahuvein	37	32	39	34	56	57	50	55	Wine, sparkling wine
Õlu	49	44	44	43	31	28	30	30	Beer
Siider	85	79	88	87	9	18	10	11	Cider
Long drink, kokteilid	79	74	78	78	19	21	20	21	Long drink, cocktails

	Joo 1-2 korda nädalas <i>Drinks 1-2 times a week</i>				Joo peaaegu iga päev <i>Drinks almost every day</i>				
	2004	2005	2006	2007	2004	2005	2006	2007	
Viin	4	3	5	6	1	0	1	1	Vodka
Viski, konjak, rumm, džinn, liköör	1	1	2	2	0	0	0	1	Whiskey, brandy, rum, gin, liqueur
Vein, vahuvein	5	10	11	10	2	1	0	1	Wine, sparkling wine
Õlu	13	20	18	17	7	8	8	10	Beer
Siider	5	2	1	2	1	1	1	0	Cider
Long drink, kokteilid	1	4	2	1	1	1	0	0	Long drink, cocktails

Tabel 51 järg - Table 51 cont.

50-64 aastased

50-64 years old

	Ei joo üldse (või väga harva) <i>Does not drink (or drinks very rarely)</i>				Joob 1-3 korda kuus <i>Drinks 1-3 times a month</i>				
	2004	2005	2006	2007	2004	2005	2006	2007	
Viin	58	56	60	53	36	37	35	38	Vodka
Viski, konjak, rumm, džinn, liköör	54	63	58	55	44	33	39	43	Whiskey, brandy, rum, gin, liqueur
Vein, vahuvein	47	45	40	35	46	47	52	58	Wine, sparkling wine
Õlu	43	52	53	43	39	26	25	33	Beer
Siider	92	92	89	88	7	7	8	10	Cider
Long drink, kokteilid	86	83	82	77	11	14	15	20	Long drink, cocktails

	Joob 1-2 korda nädalas <i>Drinks 1-2 times a week</i>				Joob peaaegu iga päev <i>Drinks almost every day</i>				
	2004	2005	2006	2007	2004	2005	2006	2007	
Viin	5	6	4	7	1	1	1	2	Vodka
Viski, konjak, rumm, džinn, liköör	1	2	3	2	1	2	0	0	Whiskey, brandy, rum, gin, liqueur
Vein, vahuvein	7	7	7	7	0	1	1	0	Wine, sparkling wine
Õlu	11	15	16	19	7	7	6	5	Beer
Siider	0	0	2	1	1	1	1	1	Cider
Long drink, kokteilid	2	2	3	3	1	1	0	0	Long drink, cocktails

65-74 aastased

65-74 years old

	Ei joo üldse (või väga harva) <i>Does not drink (or drinks very rarely)</i>				Joob 1-3 korda kuus <i>Drinks 1-3 times a month</i>				
	2004	2005	2006	2007	2004	2005	2006	2007	
Viin	65	62	63	56	31	35	31	36	Vodka
Viski, konjak, rumm, džinn, liköör	70	64	59	57	28	35	41	39	Whiskey, brandy, rum, gin, liqueur
Vein, vahuvein	37	46	35	35	62	51	60	60	Wine, sparkling wine
Õlu	59	55	53	54	26	28	27	27	Beer
Siider	97	91	98	96	3	8	2	4	Cider
Long drink, kokteilid	88	92	91	90	10	7	7	9	Long drink, cocktails

	Joob 1-2 korda nädalas <i>Drinks 1-2 times a week</i>				Joob peaaegu iga päev <i>Drinks almost every day</i>				
	2004	2005	2006	2007	2004	2005	2006	2007	
Viin	3	1	4	7	1	2	2	1	Vodka
Viski, konjak, rumm, džinn, liköör	2	1	0	3	0	0	0	1	Whiskey, brandy, rum, gin, liqueur
Vein, vahuvein	1	2	3	5	0	1	2	0	Wine, sparkling wine
Õlu	14	15	18	13	1	2	2	6	Beer
Siider	0	1	0	0	0	0	0	0	Cider
Long drink, kokteilid	2	1	2	1	0	0	0	0	Long drink, cocktails

Allikas: Alkoholi tarbimine ja alkoholipoliitika (elanike hinnangute alusel), Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: Alcohol Consumption and Alcohol Policy (based on inhabitants' estimation), Estonian Institute of Economic Research

Tabel 52. **Alkoholsete jookide tarbimissagedus regioonide lõikes 2007**
Frequency of consumption of alcoholic beverages by regions 2007
 % täiskasvanud alkoholi tarbijatest - % of adult alcohol consumers

	Ei joo üldse (või väga harva)						Does not drink (or drinks very rarely)
	Viin	Viski, konjak, rumm, džinn, liköör	Vein, vahuvein	Õlu	Siider	Long drink, kokteileid	
	Vodka	Whiskey, brandy, rum, gin, liqueur	Wine, sparkling wine	Beer	Cider	Long drink, cocktails	
Põhja-Eesti	58	53	32	43	78	71	North-Estonia
Kesk-Eesti	62	63	27	48	81	71	Central-Estonia
Kirde-Eesti	47	55	54	37	90	78	North-East-Estonia
Lääne-Eesti	66	56	43	54	80	73	West-Estonia
Lõuna-Eesti	56	58	37	50	86	71	South-Estonia
Tallinn	59	53	27	45	75	69	Tallinn
Suured linnad	53	54	45	46	86	71	Large towns
Väikelinnad	58	56	38	54	84	69	Small towns
Maa-asulad	57	61	42	43	85	77	Rural settlements

	Joob 1-3 korda kuus						Drinks 1-3 times a month
	Viin	Viski, konjak, rumm, džinn, liköör	Vein, vahuvein	Õlu	Siider	Long drink, kokteileid	
	Vodka	Whiskey, brandy, rum, gin, liqueur	Wine, sparkling wine	Beer	Cider	Long drink, cocktails	
Põhja-Eesti	36	43	57	33	18	26	North-Estonia
Kesk-Eesti	33	37	67	26	15	29	Central-Estonia
Kirde-Eesti	43	40	41	33	8	19	North-East-Estonia
Lääne-Eesti	29	43	48	22	16	25	West-Estonia
Lõuna-Eesti	38	38	57	31	12	23	South-Estonia
Tallinn	35	43	62	34	20	27	Tallinn
Suured linnad	38	41	47	31	12	24	Large towns
Väikelinnad	37	42	57	28	14	29	Small towns
Maa-asulad	37	38	50	27	12	20	Rural settlements

	Joob 1-2 korda nädalas						Drinks 1-2 times a week
	Viin	Viski, konjak, rumm, džinn, liköör	Vein, vahuvein	Õlu	Siider	Long drink, kokteileid	
	Vodka	Whiskey, brandy, rum, gin, liqueur	Wine, sparkling wine	Beer	Cider	Long drink, cocktails	
Põhja-Eesti	5	3	10	16	3	3	North-Estonia
Kesk-Eesti	5	0	5	21	4	0	Central-Estonia
Kirde-Eesti	9	5	5	21	2	1	North-East-Estonia
Lääne-Eesti	5	1	9	19	4	2	West-Estonia
Lõuna-Eesti	5	3	6	14	2	6	South-Estonia
Tallinn	5	3	10	15	4	4	Tallinn
Suured linnad	8	5	8	16	2	5	Large towns
Väikelinnad	4	2	5	13	2	2	Small towns
Maa-asulad	5	1	7	22	3	2	Rural settlements

Tabel 52 järg - Table 52 cont.

Joob peaaegu iga päev

Drinks almost every day

	Viin Vodka	Viski, konjak, rumm, džinn, liköör Whiskey, brandy, rum, gin, liqueur	Vein, vahuvein Wine, sparkling wine	Õlu Beer	Siider Cider	Long drink, kokteilid Long drink, cocktails	
Põhja-Eesti	1	1	1	8	1	0	North-Estonia
Kesk-Eesti	0	0	1	5	0	0	Central-Estonia
Kirde-Eesti	1	0	0	9	0	2	North-East-Estonia
Lääne-Eesti	0	0	0	5	0	0	West-Estonia
Lõuna-Eesti	1	1	0	5	0	0	South-Estonia
Tallinn	1	1	1	6	1	0	Tallinn
Suured linnad	1	0	0	7	0	0	Large towns
Väikelinnad	1	0	0	5	0	0	Small towns
Maa-asulad	1	0	1	8	0	1	Rural settlements

Allikas: Alkoholi tarbimine ja alkoholipoliitika (elanike hinnangute alusel), Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: Alcohol Consumption and Alcohol Policy (based on inhabitants' estimation), Estonian Institute of Economic Research

Tabel 53. **Alkoholsete jookide tarbimissagedus kuu netosissetuleku järgi pereliikme kohta 2007**
Frequency of consumption of alcoholic beverages by disposable income per household member in a month 2007

% täiskasvanud alkoholi tarbijatest - % of adult alcohol consumers

Ei joo üldse (või väga harva)						Does not drink (or drinks very rarely)
	<2001 EEK	2001- 4000 EEK	4001- 6000 EEK	6001- 8000 EEK	>8000 EEK	
Viin	46	51	62	57	61	Vodka
Viski, konjak, rumm, džinn, liköör	71	63	56	60	45	Whiskey, brandy, rum, gin, liqueur
Vein, vahuvein	64	41	38	32	30	Wine, sparkling wine
Õlu	50	44	51	48	38	Beer
Siider	77	87	81	79	80	Cider
Long drink, kokteilid	80	78	73	67	69	Long drink, cocktails

Joob 1-3 korda kuus						Drinks 1-3 times a month
	<2001 EEK	2001- 4000 EEK	4001- 6000 EEK	6001- 8000 EEK	>8000 EEK	
Viin	51	39	33	35	36	Vodka
Viski, konjak, rumm, džinn, liköör	27	35	40	36	52	Whiskey, brandy, rum, gin, liqueur
Vein, vahuvein	32	56	58	57	53	Wine, sparkling wine
Õlu	23	30	33	29	31	Beer
Siider	16	11	16	19	16	Cider
Long drink, kokteilid	20	19	23	29	28	Long drink, cocktails

Joob 1-2 korda nädalas						Drinks 1-2 times a week
	<2001 EEK	2001- 4000 EEK	4001- 6000 EEK	6001- 8000 EEK	>8000 EEK	
Viin	0	10	4	6	3	Vodka
Viski, konjak, rumm, džinn, liköör	2	2	4	4	2	Whiskey, brandy, rum, gin, liqueur
Vein, vahuvein	4	2	4	9	16	Wine, sparkling wine
Õlu	20	19	10	17	22	Beer
Siider	7	1	3	2	4	Cider
Long drink, kokteilid	0	3	3	4	3	Long drink, cocktails

Joob peaaegu iga päev						Drinks almost every day
	<2001 EEK	2001- 4000 EEK	4001- 6000 EEK	6001- 8000 EEK	>8000 EEK	
Viin	3	0	1	2	0	Vodka
Viski, konjak, rumm, džinn, liköör	0	0	0	0	1	Whiskey, brandy, rum, gin, liqueur
Vein, vahuvein	0	0	0	2	1	Wine, sparkling wine
Õlu	7	7	6	6	9	Beer
Siider	0	1	0	0	0	Cider
Long drink, kokteilid	0	0	1	0	0	Long drink, cocktails

Allikas: Alkoholi tarbimine ja alkoholipoliitika (elanike hinnangute alusel), Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: Alcohol Consumption and Alcohol Policy (based on inhabitants' estimation), Estonian Institute of Economic Research

Tabel 54. Alkohoolsete jookide tarbimissagedus sõltuvalt haridusest 2007
Frequency of consumption of alcoholic beverages by education 2007
 % täiskasvanud alkoholi tarbijatest - % of adult alcohol consumers

Ei joo üldse (või väga harva)				Does not drink (or drinks very rarely)
	Alg-, põhiharidus <i>Primary education</i>	Keskharidus <i>Secondary education</i>	Kõrgharidus <i>Higher education</i>	
Viin	51	55	62	Vodka
Viski, konjak, rumm, džinn, liköör	65	58	51	Whiskey, brandy, rum, gin, liqueur
Vein, vahuvein	69	39	25	Wine, sparkling wine
Õlu	38	47	46	Beer
Siider	71	82	86	Cider
Long drink, kokteilid	68	71	77	Long drink, cocktails
Joob 1-3 korda kuus				Drinks 1-3 times a month
	Alg-, põhiharidus <i>Primary education</i>	Keskharidus <i>Secondary education</i>	Kõrgharidus <i>Higher education</i>	
Viin	47	37	34	Vodka
Viski, konjak, rumm, džinn, liköör	31	39	46	Whiskey, brandy, rum, gin, liqueur
Vein, vahuvein	30	54	62	Wine, sparkling wine
Õlu	28	30	31	Beer
Siider	19	15	14	Cider
Long drink, kokteilid	26	26	21	Long drink, cocktails
Joob 1-2 korda nädalas				Drinks 1-2 times a week
	Alg-, põhiharidus <i>Primary education</i>	Keskharidus <i>Secondary education</i>	Kõrgharidus <i>Higher education</i>	
Viin	2	7	4	Vodka
Viski, konjak, rumm, džinn, liköör	4	3	2	Whiskey, brandy, rum, gin, liqueur
Vein, vahuvein	1	7	11	Wine, sparkling wine
Õlu	24	15	19	Beer
Siider	10	3	0	Cider
Long drink, kokteilid	3	3	2	Long drink, cocktails
Joob peaaegu iga päev				Drinks almost every day
	Alg-, põhiharidus <i>Primary education</i>	Keskharidus <i>Secondary education</i>	Kõrgharidus <i>Higher education</i>	
Viin	0	1	0	Vodka
Viski, konjak, rumm, džinn, liköör	0	0	1	Whiskey, brandy, rum, gin, liqueur
Vein, vahuvein	0	0	2	Wine, sparkling wine
Õlu	10	8	4	Beer
Siider	0	0	0	Cider
Long drink, kokteilid	3	0	0	Long drink, cocktails

Allikas: Alkoholi tarbimine ja alkoholipoliitika (elanike hinnangute alusel), Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Alcohol Consumption and Alcohol Policy (based on inhabitants' estimation), Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 55. Alkohoolsete jookide tarbimissagedus sõltuvalt rahvusest 2007
Frequency of consumption of alcoholic beverages by nationality 2007
 % täiskasvanud alkoholi tarbijatest - % of adult alcohol consumers

	Ei joo üldse (või väga harva) <i>Does not drink (or drinks very rarely)</i>		Joob 1-3 korda kuus <i>Drinks 1-3 times a month</i>		Joob 1-2 korda nädalas <i>Drinks 1-2 times a week</i>		Joob peaaegu iga päev <i>Drinks almost every day</i>		
	Eestlased Estonians	Mitte-eestlased Other nationalities	Eestlased Estonians	Mitte-eestlased Other nationalities	Eestlased Estonians	Mitte-eestlased Other nationalities	Eestlased Estonians	Mitte-eestlased Other nationalities	
Viin	61	47	35	40	3	11	1	2	Vodka
Viski, konjak, rumm, džinn, liköör	56	55	41	40	2	5	1	0	Whiskey, brandy, rum, gin, liqueur
Vein, vahuvein	32	48	58	47	9	5	1	0	Wine, sparkling wine
Õlu	48	39	28	36	18	16	6	9	Beer
Siider	81	83	16	13	3	3	0	1	Cider
Long drink, kokteilid	72	72	25	24	3	4	0	0	Long drink, cocktails

Allikas: Alkoholi tarbimine ja alkoholipoliitika (elanike hinnangute alusel), Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: *Alcohol Consumption and Alcohol Policy (based on inhabitants' estimation), Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 56. Elanike hinnang alkoholi kättesaadavusele 1998-2005
Inhabitants' assessment about the accessibility of alcohol 1998-2005
 % täiskasvanud alkoholi tarbijatest - % of adult alcohol consumers

	Raskesti kättesaadav <i>Accessibility is difficult</i>	Normaalselt kättesaadav <i>Normally accessible</i>	Liiga kättesaadav <i>Too easily accessible</i>	Ei oska öelda <i>Do not know</i>
1998	1	63	33	3
1999	0	59	37	4
2000	2	54	41	3
2001	1	60	37	2
2002	2	66	29	3
2003	1	66	32	1
2004	2	67	28	3
2005	2	70	26	2

Allikas: Alkoholi tarbimine ja alkoholipoliitika (elanike hinnangute alusel), Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: *Alcohol Consumption and Alcohol Policy (based on inhabitants' estimation), Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 57. Alkoholi lähima müügikoha kaugus elukohast 2005-2007
Distance to the closest alcohol sales point from living place 2005-2007
 % vastanutest - % of respondents

	2005	2006	2007	
Elumajas või naabermajas	24	23	20	<i>In the dwelling-house or neighbouring building</i>
Aega kulub kuni 10 min	64	64	68	<i>Up to 10 minutes</i>
Aega kulub kuni 30 min	10	9	9	<i>Up to 30 minutes</i>
Aega kulub üle 30 min	2	4	3	<i>More than 30 minutes</i>
Kokku	100	100	100	<i>Total</i>

Allikas: Alkoholi tarbimine ja alkoholipoliitika (elanike hinnangute alusel), Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: *Alcohol Consumption and Alcohol Policy (based on inhabitants' estimation), Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 58. Elanike hinnang alkoholist tulenevate probleemide tõsidusele Eestis 2003-2007
Inhabitants' estimation about how serious are the problems related to consumption of alcoholic beverages in Estonia 2003-2007
 % vastanutest, kes arvas, et probleem on tõsine või väga tõsine
 % of respondents who thought that problem was serious or very serious

	2003	2004	2005	2006	2007	
Salaalkoholi müük	73	75	71	68	58	<i>Sales of illegal alcohol</i>
Üldine soosiv hoiak alkoholi tarbimisele	71	74	<i>General favourable attitude towards alcohol consumption</i>
Alkoholismist põhjustatud töötus*	75	84	82	76	84	<i>Unemployment caused by alcohol*</i>
Alkoholist põhjustatud terviseprobleemid	84	94	90	87	89	<i>Health problems caused by alcohol</i>
Alkoholist põhjustatud kodune vägivald	86	93	86	89	88	<i>Home violence caused by alcohol</i>
Alkoholist soodustatud isikuvastased kuriteod	93	95	91	93	92	<i>Criminal assault favoured by alcohol</i>
Laste ja noorte alkoholi tarbimine	92	...	96	95	96	<i>Consumption of alcohol by children and youth</i>
Alkoholijoobes sõiduki juhtimine	96	98	96	99	98	<i>Drink driving</i>

... andmeid ei kogutud - *not available*

* 2007 alkoholist põhjustatud töötus ja asotsiaalsus - *2007 unemployment and outcast caused by alcohol*

Allikas: Alkoholi tarbimine ja alkoholipoliitika (elanike hinnangute alusel), Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: *Alcohol Consumption and Alcohol Policy (based on inhabitants' estimation), Estonian Institute of Economic Research*

4. Alkoholi tarbimisega seonduvad negatiivsed tagajärjed ühiskonnale

Negative consequences for society related to alcohol consumption

Tabel 59. Mootorsõiduki juhtimine joobeseisundis 1996-2006
Drink driving 1996-2006

	Politsei poolt registreeritud joobes juhtimiste arv	Politsei poolt registreeritud joobes juhtimiste arv 10 000 elaniku kohta	Liiklusõnnetuste arv joobes mootorsõidukijuhi osalusel	Liiklusõnnetuste arv joobes mootorsõidukijuhi osalusel 10 000 elaniku kohta	Hukkunute arv	Vigastatute arv
	<i>Drink driving registered by the police</i>	<i>Drink driving registered by the police per 10 000 inhabitants</i>	<i>Number of accidents involving drunken motorvehicle drivers</i>	<i>Number of accidents involving drunken motorvehicle drivers per 10 000 inhabitants</i>	<i>Number of killed persons</i>	<i>Number of injured persons</i>
1996	317	2,2	57	408
1997	14 174	99,5	379	2,7	68	552
1998	15 441	109,8	423	3,0	69	584
1999	14 416	103,5	322	2,3	55	418
2000	12 780	92,7	318	2,3	40	480
2001	11 729	85,5	391	2,9	54	589
2002	12 224	89,4	494	3,6	68	795
2003	12 664	93,0	394	2,9	45	592
2004	13 026	96,1	394	2,9	44	594
2005	12 406	91,8	432	3,2	49	642
2006	12 902	95,7	517	3,8	53	777

... andmeid ei kogutud - *not available*

Allikad: Statistikaamet, Politseiamet, Maanteeamet

Sources: Statistics Estonia, Estonian Police Board, Estonian Road Administration

Tabel 60. Joobes mootorsõidukijuhi osalusel toimunud liiklusõnnetused 1996-2006
Traffic accidents involving drunken motorvehicle drivers 1996-2006

	Liiklusõnnetused joobes juhi osalusel (% kõikidest liiklusõnnetustest)	Hukkunuid (% kõikidest liiklusõnnetustes hukkunutest)	Vigastatuid (% kõikidest liiklusõnnetustes vigastatutest)
	<i>Accidents involving drunken drivers (% of all traffic accidents)</i>	<i>Killed (% of those who were killed in traffic accidents)</i>	<i>Injured (% of those who were injured in traffic accidents)</i>
1996	24	27	26
1997	25	24	30
1998	26	24	29
1999	22	24	25
2000	21	20	26
2001	21	27	24
2002	23	30	28
2003	20	27	23
2004	18	26	21
2005	18	29	21
2006	20	26	22

Allikad: Statistikaamet, Politseiamet, Maanteeamet

Sources: Statistics Estonia, Estonian Police Board, Estonian Road Administration

Tabel 61. **Alkoholijooobes toime pandud kuritegude osakaal 1997-2006**
Share of crimes committed under influence of alcohol 1997-2006
 % avastatud kuritegudest - % of discovered crimes

	Kokku <i>Total</i>	Isikuvastased <i>Against persons</i>	Avaliku rahu vastased <i>Against public peace</i>	Liikluskuriteod <i>Traffic crimes</i>	Varavastased <i>Against property</i>
1997	27	49	24
1998	25	46	22
1999	25	45	20
2000	25	50	17
2001	22	43	16
2002	20	33	38	77	12
2003	19	33	30	87	9
2004	19	18	20	89	7
2005	19	23	22	85	6
2006	22	22	22	91	6

... andmeid ei kogutud - *not available*

Allikas: Politseiamet
 Source: *Estonian Police Board*

Tabel 62. **Väärteod 2003-2006**
Misdemeanours 2003-2006

	Kokku <i>Total</i>	Alkoholiseaduse vastu <i>Against Alcohol Act</i>	Avaliku rahu vastased <i>Against public peace</i>	Varavastased <i>Against property</i>
2003	227 176	40 151	9 904	6 807
2004	198 461	39 336	8 992	7 444
2005	198 171	38 881	9 460	6 768
2006	206 513	35 417	9 341	5 230

Allikas: Politseiamet
 Source: *Estonian Police Board*

Tabel 63. **Alkoholiseaduse rikkumised 2003-2006**
Offences under Alcohol Act 2003-2006

	Alkoholsete jookide tarbimine või ostmine alaealiste poolt <i>Consumption or purchase of alcoholic beverages by minors</i>	Alkoholsete jookide tarbimine avalikus kohas või avalikku kohta jooanud olekus ilmumine <i>Consumption of alcoholic beverages in public places or appearance in public places while intoxicated</i>	Käitlemiseks mittelubatud alkoholi omandamine, hoidmine ja edasitoimetamine <i>Acquisition, possession and distribution of alcohol which is not permitted to be handled</i>	Muud rikkumised <i>Other offences</i>	Kokku <i>Total</i>
2003	6 458	32 758	450	485	40 151
2004	8 120	30 282	434	500	39 336
2005	8 263	29 809	435	374	38 881
2006	8 148	26 489	386	394	35 417

Allikas: Politseiamet
 Source: *Estonian Police Board*

Tabel 64. Tollis registreeritud rikkumised 2001-2006
Offences recorded by customs authorities 2001-2006
 tuh liitrit - *th litres*

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	
Kinni peetud aktsiisialused kaubad, 100% alkoholis	23	52	22	40	19	6	Seized excise goods in 100% alcohol

Allikas: Eesti Statistika Aastaraamat, Statistikaamet
 Source: *Statistical Yearbook of Estonia, Statistics Estonia*

Tabel 65. Haigestumus alkoholiga seotud haigustesse aastatel 2004-2006
Alcohol-related diseases 2004-2006
 eriarsti poole pöördunud isikute arv - *patients treated by specialists*

	2004	2005	2006	
Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired	6 556	6 532	7 193	<i>Mental and behavioural disorder due to use of alcohol</i>
Alkohoolne kardiomiopaatia	89	113	131	<i>Alcoholic cardiomyopathy</i>
Maksa alkoholitõbi	877	937	1 037	<i>Alcoholic liver disease</i>
Alkoholpolüneuropaatia	492	459	439	<i>Alcoholic polyneuropathy</i>
Alkoholimürgistus	346	234	267	<i>Accidental poisoning by and exposure to alcohol</i>
Alkoholi põhjustatud krooniline pankreatiit	244	244	246	<i>Alcohol-induced chronic pancreatitis</i>
Närvisüsteemi alkoholdegeneratsioon	354	381	441	<i>Degeneration of nervous system due to alcohol</i>
Kokku	8 958	8 900	9 754	<i>Total</i>

Allikas: Eesti Haigekassa
 Source: *Estonian Health Insurance Fund*

Tabel 66. Haigestumus alkoholiga osaliselt seotud haigustesse aastatel 2004-2006
Diseases partly related to alcohol 2004-2006
 eriarsti poole pöördunud isikute arv - *patients treated by specialists*

	2004	2005	2006	
Huule, suuõõne ja neelu pahaloomuline kasvaja	554	567	563	<i>Malignant neoplasm of lip, oral cavity and pharynx</i>
Söögitoru pahaloomuline kasvaja	132	119	131	<i>Malignant neoplasm of esophagus</i>
Mao pahaloomuline kasvaja	1 200	1 185	1 221	<i>Malignant neoplasm of stomach</i>
Käärsoole pahaloomuline kasvaja	1 200	1 185	1 561	<i>Malignant neoplasm of colon</i>
Pärasoole pahaloomuline kasvaja	994	983	1 004	<i>Malignant neoplasm of rectum</i>
Maksa ja maksasiseste sapijuhade pahaloomuline kasvaja	161	176	183	<i>Malignant neoplasm of liver and intrahepatic bile ducts</i>
Rinna pahaloomuline kasvaja	3 786	3 941	4 115	<i>Malignant neoplasm of breast</i>
Kõri pahaloomuline kasvaja	378	361	393	<i>Malignant neoplasm of larynx</i>
Hüpertooniatõbi	60 833	67 351	87 888	<i>Hypertensive disease</i>
Südame isheemiatõved	29 362	28 900	30 256	<i>Ischaemic heart diseases</i>
Peaajuveresoonte haigused	13 046	12 552	12 206	<i>Cerebrovascular diseases</i>
Söögitoru-, mao- ja kaksteistsõrmikuhaigused	34 786	36 118	38 562	<i>Diseases of esophagus, stomach and duodenum</i>
Maksatsirroos	495	564	578	<i>Cirrhosis</i>
Äge pankreatiit	1 142	1 121	1 142	<i>Acute pancreatitis</i>
Kokku	148 069	155 123	179 803	<i>Total</i>

Allikas: Eesti Haigekassa
 Source: *Estonian Health Insurance Fund*

Tabel 67. Alkoholi joobes toimunud vigastuste, mürgistuste ja teatavate muude välispõhjuste toime tagajärgede osakaal kõikidest juhtumitest 2002-2004
Proportion of consequences of external causes in which victims were under influence of alcohol 2002-2004
 %

		Sõiduki- õnnetused* <i>Transport accidents*</i>	Muud õnnetusjuhtumid <i>Other external causes of accidental injury</i>	Tahtlik enese kahjustus <i>Intentional self-harm</i>	Rünne <i>Assault</i>	Muu ja täpsustamata <i>Event of undetermined intent</i>	Kokku <i>Total</i>	
Mehed	2002	5,5	1,9	16,0	15,0	2,6	3,0	Men
	2003	7,2	2,8	8,7	13,5	2,0	3,7	
	2004	5,7	1,6	14,0	13,2	2,3	2,6	
Naised	2002	1,5	0,7	10,9	10,1	1,9	1,1	Women
	2003	2,3	1,3	7,7	6,7	1,7	1,6	
	2004	2,8	0,9	11,5	8,6	2,9	1,4	
Kokku	2002	4,1	1,5	14,3	13,7	2,4	2,3	Total
	2003	5,5	2,2	8,3	11,8	1,9	2,9	
	2004	4,7	1,4	12,9	12,0	2,5	2,2	

* hõlmab lisaks liiklusõnnetustele ka muid sõidukiõnnetusi, k.a mootorita sõidukitega
includes in addition to traffic accidents also other vehicle accidents and accidents with vehicles without engine

Allikas: Eesti tervishoiustatistika aastaraamat 2000-2004, Sotsiaalministeerium
 Source: *Estonian Health Care Statistics Yearbook 2000-2004, Ministry of Social Affairs*

Tabel 68. Haigestumus välispõhjuste tagajärjel aastatel 2004-2006*
*Incidence of diseases from external causes 2004-2006**
 eriarsti poole pöördunud isikute arv - *patients treated by specialists*

	2004	2005	2006	
Sõidukiõnnetused	866	915	908	<i>Transport accidents</i>
Kukkumised	38 201	38 813	40 496	<i>Falls</i>
Uppumised	11	2	4	<i>Accidental drowning and submersion</i>
Suitsu, tule ja leekide toime	135	127	152	<i>Exposure to smoke, fire and flames</i>
Juhuslikud mürgistused (v.a alkoholimürgistused)	104	106	97	<i>Accidental poisoning by and exposure to noxious substances (excl. alcohol)</i>
Tahtlik enese kahjustus	508	439	421	<i>Intentional self-harm</i>
Ründed	35	28	32	<i>Assault</i>
Kokku	39 860	40 430	42 110	<i>Total</i>

* alkoholi joobes toimunud välispõhjuste toime tagajärgede osakaalu kõikidest juhtumitest vaata tabelist 67
for the share of alcohol related diseases from total external causes see table 67

Allikas: Eesti Haigekassa
 Source: *Estonian Health Insurance Fund*

Tabel 69. Alkoholiga seotud haiguste ravikulud 2004-2006
Treatment costs of alcohol-related diseases 2004-2006
 mln EEK - mn EEK

	2004	2005	2006	
Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired	11,1	12,5	14,7	<i>Mental and behavioural disorder due to use of alcohol</i>
Alkoholne kardiomiopaatia	0,5	0,9	1,0	<i>Alcoholic cardiomyopathy</i>
Maksa alkoholitõbi	6,5	7,1	6,7	<i>Alcoholic liver disease</i>
Alkoholpolüneuropaatia	1,1	0,9	1,1	<i>Alcoholic polyneuropathy</i>
Alkoholimürgistus	1,1	1,2	1,1	<i>Accidental poisoning by and exposure to alcohol</i>
Alkoholi põhjustatud krooniline pankreatiit	1,2	1,4	1,6	<i>Alcohol-induced chronic pancreatitis</i>
Närvisüsteemi alkoholdegeneratsioon	1,0	1,1	1,3	<i>Degeneration of nervous system due to alcohol</i>
Kokku	22,6	25,1	27,5	Total

Allikas: Eesti Haigekassa
 Source: Estonian Health Insurance Fund

Tabel 70. Osaliselt alkoholiga seotud haiguste ravikulud 2004-2006
Treatment costs of diseases partly related to alcohol 2004-2006
 mln EEK - mn EEK

	2004	2005	2006	
Huule, suuõõne ja neelu pahaloomuline kasvaja	5,7	6,6	5,8	<i>Malignant neoplasm of lip, oral cavity and pharynx</i>
Söögitoru pahaloomuline kasvaja	3,8	2,5	2,6	<i>Malignant neoplasm of esophagus</i>
Mao pahaloomuline kasvaja	20,9	23,8	24,7	<i>Malignant neoplasm of stomach</i>
Käärsoole pahaloomuline kasvaja	20,9	23,8	32,0	<i>Malignant neoplasm of colon</i>
Pärasoole pahaloomuline kasvaja	14,6	15,7	18,0	<i>Malignant neoplasm of rectum</i>
Maksa ja maksasiseste sapijuhade pahaloomuline kasvaja	1,5	3,3	2,7	<i>Malignant neoplasm of liver and intrahepatic bile ducts</i>
Rinna pahaloomuline kasvaja	32,7	35,8	38,0	<i>Malignant neoplasm of breast</i>
Kõri pahaloomuline kasvaja	3,6	3,6	4,1	<i>Malignant neoplasm of larynx</i>
Hüpertooniatõbi	92,0	104,5	124,2	<i>Hypertensive disease</i>
Südame isheemiatõved	303,2	372,0	455,7	<i>Ischaemic heart disease</i>
Peaajuveresoonte haigused	93,4	104,6	111,2	<i>Cerebrovascular disease</i>
Söögitoru-, mao- ja kaksteistsõrmikuhaigused	43,1	49,0	60,8	<i>Diseases of esophagus, stomach and duodenum</i>
Maksatsirroos	3,0	4,2	4,1	<i>Cirrhosis</i>
Äge pankreatiit	12,8	13,7	17,5	<i>Acute pancreatitis</i>
Kokku	651,0	763,3	901,4	Total

Allikas: Eesti Haigekassa
 Source: Estonian Health Insurance Fund

Tabel 71. Välispõhjustest tingitud haigusseisundite ravikulud 2004-2006*

Treatment costs of consequences of external causes 2004-2006*

mln EEK - mn EEK

	2004	2005	2006	
Sõidukiõnnetused	3,9	4,1	5,2	Transport accidents
Kukkumised	55,6	66,3	75,3	Falls
Uppumised	0,2	0,0	0,0	Accidental drowning and submersion
Suitsu, tule ja leekide toime	2,9	1,9	3,1	Exposure to smoke, fire and flames
Juhuslikud mürgistused (v.a alkoholimürgistused)	0,4	0,3	0,5	Accidental poisoning by and exposure to noxious substances (excl. alcohol)
Tahtlik enesekahjustus	3,1	2,8	3,3	Intentional self-harm
Ründed	0,0	0,0	0,0	Assault
Kokku	66,0	75,4	87,4	Total

* alkoholijoobes toimunud välispõhjuste toime tagajärgede osakaalu kõikidest juhtumitest vaata tabelist 67
for the share of alcohol related diseases from total external causes see table 67

Allikas: Eesti Haigekassa

Source: Estonian Health Insurance Fund

Tabel 72. Alkoholiga seotud haiguste põhjustatud surmad 2001-2006

Deaths caused by alcohol related diseases 2001-2006

<i>Mehed</i>							<i>Men</i>
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	
Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired	42	48	105	107	131	106	Mental and behavioural disorder due to use of alcohol
Alkoholne kardiomiopaatia	126	143	102	102	121	128	Alcoholic cardiomyopathy
Maksa alkoholitõbi	106	109	95	127	120	147	Alcoholic liver disease
Alkoholpolüneuropaatia	2	3	-	3	2	4	Alcoholic polyneuropathy
Alkoholimürgistus	274	152	132	164	134	127	Accidental poisoning by and exposure to alcohol
Alkoholi põhjustatud krooniline pankreatiit	-	8	4	4	2	8	Alcohol-induced chronic pancreatitis
Närvüsteemi alkoholdegeneratsioon	19	17	10	11	17	13	Degeneration of nervous system due to alcohol
Mehed kokku	569	480	448	518	527	533	Total men
<i>Naised</i>							<i>Women</i>
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	
Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired	20	12	43	28	55	37	Mental and behavioural disorder due to use of alcohol
Alkoholne kardiomiopaatia	41	49	41	26	30	26	Alcoholic cardiomyopathy
Maksa alkoholitõbi	70	52	55	54	63	76	Alcoholic liver disease
Alkoholpolüneuropaatia	3	-	-	1	-	1	Alcoholic polyneuropathy
Alkoholimürgistus	72	41	54	41	50	32	Accidental poisoning by and exposure to alcohol
Alkoholi põhjustatud krooniline pankreatiit	-	1	-	1	1	2	Alcohol-induced chronic pancreatitis
Närvüsteemi alkoholdegeneratsioon	-	2	-	3	3	4	Degeneration of nervous system due to alcohol
Naised kokku	206	157	193	154	202	178	Total women

Allikas: Statistikaamet

Source: Statistics Estonia

Tabel 73. **Osaliselt alkoholiga seotud haiguste põhjustatud surmad 2001-2006**
Deaths caused by diseases partly related to alcohol 2001-2006

<i>Mehed</i>							<i>Men</i>
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	
Huule, suuõõne ja neelu pahaloomuline kasvaja	96	79	65	61	94	61	<i>Malignant neoplasm of lip, oral cavity and pharynx</i>
Söögitoru pahaloomuline kasvaja	46	36	38	49	52	48	<i>Malignant neoplasm of esophagus</i>
Mao pahaloomuline kasvaja	191	188	187	184	163	207	<i>Malignant neoplasm of stomach</i>
Käärsoole pahaloomuline kasvaja	95	...	94	107	113	100	<i>Malignant neoplasm of colon</i>
Pärasoole pahaloomuline kasvaja	73	52	61	54	82	92	<i>Malignant neoplasm of rectum</i>
Maksa ja maksasiseste sapijuhade pahaloomuline kasvaja	42	56	39	49	50	40	<i>Malignant neoplasm of liver and intrahepatic bile ducts</i>
Rinna pahaloomuline kasvaja	4	3	3	2	1	2	<i>Malignant neoplasm of breast</i>
Kõri pahaloomuline kasvaja	39	54	42	40	46	34	<i>Malignant neoplasm of larynx</i>
Hüpertooniatõbi	150	179	184	266	281	302	<i>Hypertensive disease</i>
Südame isheemiatõved	2 727	2 611	2 538	2 396	2 268	2 209	<i>Ischaemic heart disease</i>
Peaajuveresoonte haigused	1 022	1 005	1 069	894	888	860	<i>Cerebrovascular disease</i>
Söögitoru-, mao- ja kaksteistsõrmikuhaigused	50	64	42	50	54	53	<i>Diseases of esophagus, stomach and duodenum</i>
Maksatsirroos	67	84	71	57	82	48	<i>Cirrhosis</i>
Äge pankreatiit	22	12	22	29	24	25	<i>Acute pancreatitis</i>
Mehed kokku	4 624	4 423	4 455	4 238	4 198	4 081	<i>Total men</i>

<i>Naised</i>							<i>Women</i>
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	
Huule, suuõõne ja neelu pahaloomuline kasvaja	23	28	13	22	20	16	<i>Malignant neoplasm of lip, oral cavity and pharynx</i>
Söögitoru pahaloomuline kasvaja	6	10	9	13	7	6	<i>Malignant neoplasm of esophagus</i>
Mao pahaloomuline kasvaja	145	154	155	164	150	159	<i>Malignant neoplasm of stomach</i>
Käärsoole pahaloomuline kasvaja	120	...	114	148	126	148	<i>Malignant neoplasm of colon</i>
Pärasoole pahaloomuline kasvaja	64	66	66	74	70	48	<i>Malignant neoplasm of rectum</i>
Maksa ja maksasiseste sapijuhade pahaloomuline kasvaja	37	37	39	34	36	39	<i>Malignant neoplasm of liver and intrahepatic bile ducts</i>
Rinna pahaloomuline kasvaja	257	256	235	234	242	231	<i>Malignant neoplasm of breast</i>
Kõri pahaloomuline kasvaja	3	0	3	5	4	1	<i>Malignant neoplasm of larynx</i>
Hüpertooniatõbi	195	261	295	389	427	426	<i>Hypertensive disease</i>
Südame isheemiatõved	3 152	3 168	3 107	2 772	2 644	2 645	<i>Ischaemic heart disease</i>
Peaajuveresoonte haigused	1 794	1 810	1 695	1 509	1 446	1 368	<i>Cerebrovascular disease</i>
Söögitoru-, mao- ja kaksteistsõrmikuhaigused	32	37	28	27	30	27	<i>Diseases of esophagus, stomach and duodenum</i>
Maksatsirroos	67	67	64	54	53	43	<i>Cirrhosis</i>
Äge pankreatiit	17	14	22	21	15	16	<i>Acute pancreatitis</i>
Naised kokku	5 912	5 908	5 845	5 466	5 270	5 173	<i>Total women</i>

... andmeid ei kogutud - *not available*

Allikas: Statistikaamet
 Source: Statistics Estonia

Tabel 74. **Välispõhjustest tingitud surmad 2001-2006***
*Deaths caused by external causes 2001-2006**

<i>Mehed</i>							<i>Men</i>
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	
Sõidukiõnnetused	181	194	154	154	150	186	<i>Transport accidents</i>
Kukkumised	100	87	100	75	83	82	<i>Falls</i>
Uppumised	105	69	94	67	50	56	<i>Accidental drowning and submersion</i>
Suitsu, tule ja leekide toime	113	106	100	109	<i>Exposure to smoke, fire and flames</i>
Ülemäärase loodusliku külma toime	149	136	118	85	<i>Exposure to excessive natural cold</i>
Juhuslikud mürgistused (v.a alkoholimürgistused)	58	106	50	103	69	61	<i>Accidental poisoning by and exposure to noxious substances</i>
Tahtlik enesekahjustus	315	299	276	264	220	191	<i>Intentional self-harm</i>
Ründed	162	123	108	90	92	72	<i>Assault</i>
Ebaselge tahtlusega sündmused	84	89	114	133	<i>Event of undetermined intent</i>
Mehed kokku	921	878	1 128	1 084	996	975	<i>Total men</i>

<i>Naised</i>							<i>Women</i>
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	
Sõidukiõnnetused	56	53	39	49	53	59	<i>Transport accidents</i>
Kukkumised	39	54	52	41	44	31	<i>Falls</i>
Uppumised	30	22	11	18	9	16	<i>Accidental drowning and submersion</i>
Suitsu, tule ja leekide toime	40	31	36	36	<i>Exposure to smoke, fire and flames</i>
Ülemäärase loodusliku külma toime	40	27	33	33	<i>Exposure to excessive natural cold</i>
Juhuslikud mürgistused (v.a alkoholimürgistused)	14	8	11	15	9	9	<i>Accidental poisoning by and exposure to noxious substances</i>
Tahtlik enesekahjustus	86	72	66	59	53	56	<i>Intentional self-harm</i>
Ründed	45	36	40	19	31	27	<i>Assault</i>
Ebaselge tahtlusega sündmused	16	15	33	43	<i>Event of undetermined intent</i>
Naised kokku	270	245	315	274	301	310	<i>Total women</i>

... andmeid ei kogutud - *not available*

* alkoholihoobes toimunud välispõhjuste toime tagajärgede osakaalu kõikidest juhtumitest vaata tabelist 67
for the share of alcohol related diseases from total external causes see table 67

Allikas: Statistikaamet
 Source: *Statistics Estonia*

Tabel 75. **Alkoholisaldus veres liiklusõnnetustes hukkunutel 2000-2002***
*Alcohol concentration in blood among those who were killed in traffic accidents 2000-2002**

	2000		2001		2002		Kokku - Total 2000-2002		
	Arv Number	Osakaal Proportion	Arv Number	Osakaal Proportion	Arv Number	Osakaal Proportion	Arv Number	Osakaal Proportion	
Kaine	56	34,8	72	48,3	60	31,3	188	37,5	Sober
Kerge joove	10	6,2	12	8,1	33	17,3	55	11,0	Low intoxication
Keskmine joove	35	21,7	25	16,8	49	25,7	109	21,8	Moderate intoxication
Raske joove	60	37,3	40	26,8	49	25,7	149	29,7	High intoxication
Kokku	161	100,0	149	100,0	191	100,0	501	100,0	Total

* alkoholisaldus veres jooeastme lõikes: kerge joove 0,05-0,15 g/ml; keskmine joove 0,151-0,25 g/ml; raske joove üle 0,25 g/ml
alcohol concentration in blood: low intoxication 0,05-0,15 g/ml; moderate intoxication 0,151-0,25 g/ml; high intoxication over 0,25 g/ml

Allikas: Andmed on kogutud Eesti Teadusfondi grandi number 5218 raames Tartu Ülikooli Tervishoiu instituudi poolt
 Source: Estonian Science Foundation. Grant nr 5218, collected by Department of Public Health, University of Tartu

Tabel 76. **Alkoholisaldus veres liiklusõnnetustes hukkunud juhtide hulgas 2000-2002***
*Alcohol concentration in blood among drivers who were killed in traffic accidents 2000-2002**

	2000		2001		2002		
	Arv Number	Osakaal Proportion	Arv Number	Osakaal Proportion	Arv Number	Osakaal Proportion	
Kaine	15	34,9	26	55,4	19	27,6	Sober
Kerge joove	2	4,7	4	8,5	13	18,8	Low intoxication
Keskmine joove	13	30,2	8	17,0	20	29,0	Moderate intoxication
Raske joove	13	30,2	9	19,1	17	24,6	High intoxication
Kokku	43	100,0	47	100,0	69	100,0	Total

* alkoholisaldus veres jooeastmeee lõikes: kerge joove 0,05-0,15 g/ml; keskmine joove 0,151-0,25 g/ml; raske joove üle 0,25 g/ml
alcohol concentration in blood: low intoxication 0,05-0,15 g/ml; moderate intoxication 0,151-0,25 g/ml; high intoxication over 0,25 g/ml

Allikas: Andmed on kogutud Eesti Teadusfondi grandi number 5218 raames Tartu Ülikooli Tervishoiu instituudi poolt
 Source: Estonian Science Foundation. Grant nr 5218, collected by Department of Public Health, University of Tartu

Tabel 77. **Alkoholisaldus veres liiklusõnnetustes hukkunud jalakäijate hulgas 2000-2002***
*Alcohol concentration in blood among pedestrians who were killed in traffic accidents 2000-2002**

	2000		2001		2002		
	Arv Number	Osakaal Proportion	Arv Number	Osakaal Proportion	Arv Number	Osakaal Proportion	
Kaine	14	21,5	17	38,6	16	34,0	Sober
Kerge joove	4	6,2	1	2,3	6	12,8	Low intoxication
Keskmine joove	10	15,4	8	18,2	7	14,9	Moderate intoxication
Raske joove	37	56,9	18	40,9	18	38,3	High intoxication
Kokku	65	100,0	44	100,0	47	100,0	Total

* alkoholisaldus veres jooeastme lõikes: kerge joove 0,05-0,15 g/ml; keskmine joove 0,151-0,25 g/ml; raske joove üle 0,25 g/ml
alcohol concentration in blood: low intoxication 0,05-0,15 g/ml; moderate intoxication 0,151-0,25 g/ml; high intoxication over 0,25 g/ml

Allikas: Andmed on kogutud Eesti Teadusfondi grandi number 5218 raames Tartu Ülikooli Tervishoiu instituudi poolt
 Source: Estonian Science Foundation. Grant nr 5218, collected by Department of Public Health, University of Tartu

Tabel 78. Alkoholisaldus veres hukkunud juhtide hulgas vanusegruppide lõikes 2000-2002*
*Alcohol concentration in blood among drivers who were killed in traffic accidents
 by age groups 2000-2002**

Vanusegrupp Age group	Joobes - Intoxicated		Kained - Sober		Kokku - Total	
	Arv Number	Osakaal Proportion	Arv Number	Osakaal Proportion	Arv Number	Osakaal Proportion
15 - 24	28	68,3	13	31,7	41	100
25 - 34	29	63,0	17	37,0	46	100
35 - 44	23	85,2	4	14,8	27	100
45 - 54	11	45,8	13	54,2	24	100
55 - 64	8	38,1	13	61,9	21	100
Kokku - Total	99	62,3	60	37,7	159	100

* kolme aasta hukkunute summa; alkoholisaldus veres joobeastme lõikes: kerge joove 0,05-0,15 g/ml; keskmine joove 0,151-0,25 g/ml; raske joove üle 0,25 g/ml

sum of killed during three years; alcohol concentration in blood: low intoxication 0,05-0,15 g/ml; moderate intoxication 0,151-0,25 g/ml; high intoxication over 0,25 g/ml

Allikas: Andmed on kogutud Eesti Teadusfondi grandi number 5218 raames Tartu Ülikooli Tervishoiu instituudi poolt
 Source: Estonian Science Foundation. Grant nr 5218, collected by Department of Public Health, University of Tartu

Tabel 79. Alkoholisaldus veres hukkunud jalakäijate hulgas vanusegruppide lõikes 2000-2002*
*Alcohol concentration in blood among pedestrians who were killed in traffic accidents
 by age groups 2000-2002**

Vanusegrupp Age group	Joobes - Intoxicated		Kained - Sober		Kokku - Total	
	Arv Number	Osakaal Proportion	Arv Number	Osakaal Proportion	Arv Number	Osakaal Proportion
15 - 24	10	58,8	7	41,2	17	100
25 - 34	17	73,9	6	26,1	23	100
35 - 44	27	84,4	5	15,6	32	100
45 - 54	30	78,9	8	21,1	38	100
55 - 64	25	62,5	15	37,5	40	100
Kokku - Total	109	72,7	41	27,3	150	100

* kolme aasta hukkunute summa; alkoholisaldus veres joobeastme lõikes: kerge joove 0,05-0,15 g/ml; keskmine joove 0,151-0,25 g/ml; raske joove üle 0,25 g/ml

sum of killed during three years; alcohol concentration in blood: low intoxication 0,05-0,15 g/ml; moderate intoxication 0,151-0,25 g/ml; high intoxication over 0,25 g/ml

Allikas: Andmed on kogutud Eesti Teadusfondi grandi number 5218 raames Tartu Ülikooli Tervishoiu instituudi poolt
 Source: Estonian Science Foundation. Grant nr 5218, collected by Department of Public Health, University of Tartu

5. Suhtumine riigi alkoholipoliitikasse ja muudatustesse alkoholipoliitikas

Attitude towards alcohol policy and towards possible changes in alcohol policy

Tabel 80. Hinnang, milline peaks olema Eesti riigi alkoholipoliitika 2007
Assessment of how Estonian alcohol policy should be designed 2007
 % vastanutest - % of respondents

		Võimalikult liberaalne <i>As liberal as possible</i>	Väheste piirangutega <i>With limited restrictions</i>	Rangete piirangutega <i>With strict restrictions</i>	Ei oska öelda <i>Do not know</i>		
Keskmiselt		3	39	48	10	<i>Average</i>	
Regioon	Põhja-Eesti	4	44	46	6	<i>North-Estonia</i>	<i>Region</i>
	Kesk-Eesti	3	23	56	18	<i>Central-Estonia</i>	
	Kirde-Eesti	3	50	37	10	<i>North-East-Estonia</i>	
	Lääne-Eesti	2	31	57	10	<i>West-Estonia</i>	
	Lõuna-Eesti	2	34	49	15	<i>South-Estonia</i>	
Elukoht	Tallinn	5	43	47	5	<i>Tallinn</i>	<i>Place of residence</i>
	suured linnad	3	47	40	10	<i>large towns</i>	
	väikelinnad	2	29	54	15	<i>small towns</i>	
	maa-asulad	1	35	52	12	<i>rural settlements</i>	
Rahvus	eestlased	3	35	51	11	<i>Estonians</i>	<i>Nationality</i>
	mitte-eestlased	3	48	41	8	<i>other nationalities</i>	
Vanus	18 - 29	2	51	39	8	<i>18 - 29</i>	<i>Age</i>
	30 - 49	2	42	47	9	<i>30 - 49</i>	
	50 - 64	4	34	50	12	<i>50 - 64</i>	
	65 - 74	5	17	65	13	<i>65 - 74</i>	
Sugu	naised	2	34	54	10	<i>women</i>	<i>Gender</i>
	mehed	4	45	41	10	<i>men</i>	
Haridus	alg-, põhiharidus	4	23	51	22	<i>primary</i>	<i>Education</i>
	keskharidus	3	40	46	11	<i>secondary</i>	
	kõrgharidus	2	42	52	4	<i>higher</i>	
Netosissetulek leibkonnaliikme kohta kuus, EEK	<2001	3	40	54	3	<i><2001</i>	<i>Monthly disposable income per household member, EEK</i>
	2001 - 4000	3	31	52	14	<i>2001 - 4000</i>	
	4001 - 6000	3	38	50	9	<i>4001 - 6000</i>	
	6001 - 8000	4	42	45	9	<i>6001 - 8000</i>	
	>8000	2	49	41	8	<i>>8000</i>	

Allikas: Alkoholi tarbimine ja alkoholipoliitika (elanike hinnangute alusel), Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: *Alcohol Consumption and Alcohol Policy (based on inhabitants' estimation), Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 81. **Suhtumine alkoholi müüki bensiinijaamades 2007**
Attitude towards alcohol sales in petrol stations 2007
 % vastanutest - % of respondents

		Pooldab müüki <i>In favour of sales</i>	Ei poolda müüki <i>Not in favour of sales</i>	Ei oska öelda <i>Do not know</i>		
Keskmiselt		23	66	11	<i>Average</i>	
Regioon	Põhja-Eesti	26	62	12	<i>North-Estonia</i>	<i>Region</i>
	Kesk-Eesti	15	75	10	<i>Central-Estonia</i>	
	Kirde-Eesti	22	73	5	<i>North-East-Estonia</i>	
	Lääne-Eesti	21	66	13	<i>West-Estonia</i>	
	Lõuna-Eesti	23	65	12	<i>South-Estonia</i>	
Elukoht	Tallinn	26	63	11	<i>Tallinn</i>	<i>Place of residence</i>
	suured linnad	23	69	8	<i>large towns</i>	
	väikelinnad	20	66	14	<i>small towns</i>	
	maa-asulad	22	67	11	<i>rural settlements</i>	
Rahvus	eestlased	23	65	12	<i>Estonians</i>	<i>Nationality</i>
	mitte-eestlased	24	68	8	<i>other nationalities</i>	
Vanus	18 - 29	38	54	8	<i>18 - 29</i>	<i>Age</i>
	30 - 49	25	61	14	<i>30 - 49</i>	
	50 - 64	12	78	10	<i>50 - 64</i>	
	65 - 74	6	84	10	<i>65 - 74</i>	
Sugu	naised	18	72	10	<i>women</i>	<i>Gender</i>
	mehed	28	60	12	<i>men</i>	
Haridus	alg-, põhiharidus	22	64	14	<i>primary</i>	<i>Education</i>
	keskharidus	24	65	11	<i>secondary</i>	
	kõrgharidus	22	68	10	<i>higher</i>	
Netosissetulek leibkonnaliikme kohta kuus, EEK	<2001	22	74	4	<i><2001</i>	<i>Monthly disposable income per house- hold member, EEK</i>
	2001 - 4000	16	72	12	<i>2001 - 4000</i>	
	4001 - 6000	21	68	11	<i>4001 - 6000</i>	
	6001 - 8000	22	70	8	<i>6001 - 8000</i>	
	>8000	35	52	13	<i>>8000</i>	

Allikas: Alkoholi tarbimine ja alkoholipoliitika (elanike hinnangute alusel), Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Alcohol Consumption and Alcohol Policy (based on inhabitants' estimation), Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 82. Suhtumine alkoholi müüki spordivõistlustel 2007
 Attitude towards alcohol sales at sports contests 2007
 % vastanutest - % of respondents

		Pooldab müüki <i>In favour of sales</i>	Ei poolda müüki <i>Not in favour of sales</i>	Ei oska öelda <i>Do not know</i>		
Keskmiselt		6	89	5	<i>Average</i>	
Regioon	Põhja-Eesti	9	84	7	<i>North-Estonia</i>	<i>Region</i>
	Kesk-Eesti	0	98	2	<i>Central-Estonia</i>	
	Kirde-Eesti	4	95	1	<i>North-East-Estonia</i>	
	Lääne-Eesti	3	93	4	<i>West-Estonia</i>	
	Lõuna-Eesti	4	89	7	<i>South-Estonia</i>	
Elukoht	Tallinn	9	84	7	<i>Tallinn</i>	<i>Place of residence</i>
	suured linnad	5	92	3	<i>large towns</i>	
	väikelinnad	1	96	3	<i>small towns</i>	
	maa-asulad	5	88	7	<i>rural settlements</i>	
Rahvus	eestlased	5	88	7	<i>Estonians</i>	<i>Nationality</i>
	mitte-eestlased	6	93	1	<i>other nationalities</i>	
Vanus	18 - 29	6	88	6	<i>18 - 29</i>	<i>Age</i>
	30 - 49	8	85	7	<i>30 - 49</i>	
	50 - 64	1	95	4	<i>50 - 64</i>	
	65 - 74	2	95	3	<i>65 - 74</i>	
Sugu	naised	2	94	4	<i>women</i>	<i>Gender</i>
	mehed	9	84	7	<i>men</i>	
Haridus	alg-, põhiharidus	2	92	6	<i>primary</i>	<i>Education</i>
	keskharidus	5	91	4	<i>secondary</i>	
	kõrgharidus	6	87	7	<i>higher</i>	
Netosissetulek leibkonnaliikme kohta kuus, EEK	<2001	5	92	3	<i><2001</i>	<i>Monthly disposable income per house- hold member, EEK</i>
	2001 - 4000	3	93	4	<i>2001 - 4000</i>	
	4001 - 6000	4	92	4	<i>4001 - 6000</i>	
	6001 - 8000	4	89	7	<i>6001 - 8000</i>	
	>8000	11	82	7	<i>>8000</i>	

Allikas: Alkoholi tarbimine ja alkoholipoliitika (elanike hinnangute alusel), Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: Alcohol Consumption and Alcohol Policy (based on inhabitants' estimation), Estonian Institute of Economic Research

Tabel 83. Suhtumine alkoholi müüki kontsertidel ja kultuuriüritustel 2007
Attitude towards alcohol sales at concerts or other cultural events 2007
 % vastanutest - % of respondents

		Pooldab müüki <i>In favour of sales</i>	Ei poolda müüki <i>Not in favour of sales</i>	Ei oska öelda <i>Do not know</i>		
Keskmiselt		28	57	15	<i>Average</i>	
Regioon	Põhja-Eesti	35	50	15	<i>North-Estonia</i>	<i>Region</i>
	Kesk-Eesti	16	69	15	<i>Central-Estonia</i>	
	Kirde-Eesti	22	72	6	<i>North-East-Estonia</i>	
	Lääne-Eesti	25	57	18	<i>West-Estonia</i>	
	Lõuna-Eesti	25	56	19	<i>South-Estonia</i>	
Elukoht	Tallinn	36	48	16	<i>Tallinn</i>	<i>Place of residence</i>
	suured linnad	26	65	9	<i>large towns</i>	
	väikelinnad	26	60	14	<i>small towns</i>	
	maa-asulad	22	58	20	<i>rural settlements</i>	
Rahvus	eestlased	29	52	19	<i>Estonians</i>	<i>Nationality</i>
	mitte-eestlased	27	65	8	<i>other nationalities</i>	
Vanus	18 - 29	44	40	16	<i>18 - 29</i>	<i>Age</i>
	30 - 49	31	51	18	<i>30 - 49</i>	
	50 - 64	16	71	13	<i>50 - 64</i>	
	65 - 74	10	78	12	<i>65 - 74</i>	
Sugu	naised	26	59	15	<i>women</i>	<i>Gender</i>
	mehed	30	55	15	<i>men</i>	
Haridus	alg-, põhiharidus	12	71	17	<i>primary</i>	<i>Education</i>
	keskharidus	28	57	15	<i>secondary</i>	
	kõrgharidus	33	52	15	<i>higher</i>	
Netosissetulek leibkonnaliikme kohta kuus, EEK	<2001	20	70	10	<i><2001</i>	<i>Monthly disposable income per house- hold member, EEK</i>
	2001 - 4000	16	69	15	<i>2001 - 4000</i>	
	4001 - 6000	27	55	18	<i>4001 - 6000</i>	
	6001 - 8000	32	53	15	<i>6001 - 8000</i>	
	>8000	43	42	15	<i>>8000</i>	

Allikas: Alkoholi tarbimine ja alkoholipoliitika (elanike hinnangute alusel), Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Alcohol Consumption and Alcohol Policy (based on inhabitants' estimation), Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 84. Suhtumine alkoholi müüki elumajades asuvates kauplustes 2007
Attitude towards alcohol sales at shops located in dwelling-houses 2007
 % vastanutest - % of respondents

		Pooldab müüki <i>In favour of sales</i>	Ei poolda müüki <i>Not in favour of sales</i>	Ei oska öelda <i>Do not know</i>		
Keskmiselt		15	67	18	<i>Average</i>	
Regioon	Põhja-Eesti	19	66	15	<i>North-Estonia</i>	<i>Region</i>
	Kesk-Eesti	8	67	25	<i>Central-Estonia</i>	
	Kirde-Eesti	21	64	15	<i>North-East-Estonia</i>	
	Lääne-Eesti	11	75	14	<i>West-Estonia</i>	
	Lõuna-Eesti	10	67	23	<i>South-Estonia</i>	
Elukoht	Tallinn	20	66	14	<i>Tallinn</i>	<i>Place of residence</i>
	suured linnad	17	62	21	<i>large towns</i>	
	väikelinnad	11	70	19	<i>small towns</i>	
	maa-asulad	12	68	20	<i>rural settlements</i>	
Rahvus	eestlased	11	70	19	<i>Estonians</i>	<i>Nationality</i>
	mitte-eestlased	24	62	14	<i>other nationalities</i>	
Vanus	18 - 29	25	60	15	<i>18 - 29</i>	<i>Age</i>
	30 - 49	17	65	18	<i>30 - 49</i>	
	50 - 64	8	73	19	<i>50 - 64</i>	
	65 - 74	7	72	21	<i>65 - 74</i>	
Sugu	naised	13	70	17	<i>women</i>	<i>Gender</i>
	mehed	18	63	19	<i>men</i>	
Haridus	alg-, põhiharidus	10	70	20	<i>primary</i>	<i>Education</i>
	keskharidus	18	63	19	<i>secondary</i>	
	kõrgharidus	13	72	15	<i>higher</i>	
Netosissetulek leibkonnaliikme kohta kuus, EEK	<2001	15	65	20	<i><2001</i>	<i>Monthly disposable income per house- hold member, EEK</i>
	2001 - 4000	14	65	21	<i>2001 - 4000</i>	
	4001 - 6000	15	69	16	<i>4001 - 6000</i>	
	6001 - 8000	15	69	16	<i>6001 - 8000</i>	
	>8000	20	66	14	<i>>8000</i>	

Allikas: Alkoholi tarbimine ja alkoholipoliitika (elanike hinnangute alusel), Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Alcohol Consumption and Alcohol Policy (based on inhabitants' estimation), Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 85. Suhtumine alkoholi jaemüüki öisel ajal 2007
Attitude towards alcohol retail sales during night time 2007
 % vastanutest - % of respondents

		Pooldab müüki <i>In favour of sales</i>	Ei poolda müüki <i>Not in favour of sales</i>	Ei oska öelda <i>Do not know</i>		
Keskmiselt		16	71	13	<i>Average</i>	
Regioon	Põhja-Eesti	20	67	13	<i>North-Estonia</i>	<i>Region</i>
	Kesk-Eesti	11	76	13	<i>Central-Estonia</i>	
	Kirde-Eesti	19	71	10	<i>North-East-Estonia</i>	
	Lääne-Eesti	8	79	13	<i>West-Estonia</i>	
	Lõuna-Eesti	13	72	15	<i>South-Estonia</i>	
Elukoht	Tallinn	19	69	12	<i>Tallinn</i>	<i>Place of residence</i>
	suured linnad	16	75	9	<i>large towns</i>	
	väikelinnad	14	71	15	<i>small towns</i>	
	maa-asulad	14	71	15	<i>rural settlements</i>	
Rahvus	eestlased	15	71	14	<i>Estonians</i>	<i>Nationality</i>
	mitte-eestlased	19	70	11	<i>other nationalities</i>	
Vanus	18 - 29	24	61	15	<i>18 - 29</i>	<i>Age</i>
	30 - 49	19	67	14	<i>30 - 49</i>	
	50 - 64	9	79	12	<i>50 - 64</i>	
	65 - 74	5	87	8	<i>65 - 74</i>	
Sugu	naised	11	77	12	<i>women</i>	<i>Gender</i>
	mehed	21	66	13	<i>men</i>	
Haridus	alg-, põhiharidus	9	72	19	<i>primary</i>	<i>Education</i>
	keskharidus	17	70	13	<i>secondary</i>	
	kõrgharidus	16	73	11	<i>higher</i>	
Netosissetulek leibkonnaliikme kohta kuus, EEK	<2001	14	72	14	<i><2001</i>	<i>Monthly disposable income per house- hold member, EEK</i>
	2001 - 4000	11	78	11	<i>2001 - 4000</i>	
	4001 - 6000	16	69	15	<i>4001 - 6000</i>	
	6001 - 8000	15	72	13	<i>6001 - 8000</i>	
	>8000	24	63	13	<i>>8000</i>	

Allikas: Alkoholi tarbimine ja alkoholipoliitika (elanike hinnangute alusel), Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Alcohol Consumption and Alcohol Policy (based on inhabitants' estimation), Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 86. **Suhtumine alkoholi reklaami 2004 ja 2007**
Attitude towards advertising alcohol 2004 and 2007
 % vastanutest - % of respondents

	Kange alkohol						
	Lubada Allow		Lubada teatud piirangutega Allow with restrictions		Keelustada Ban		
	2004	2007	2004	2007	2004	2007	
Müügikohad	29	48	47	36	24	16	Sales points
Ajalehed, ajakirjad	4	10	42	40	54	50	Newspapers, magazines
Internet	8	12	37	35	55	53	Internet
TV	3	3	28	28	69	69	TV
Raadio	4	4	30	27	66	69	Radio
Suured väliplakatid tänaval	3	3	12	13	85	84	Large outdoor posters

	Lahja alkohol						
	Lubada Allow		Lubada teatud piirangutega Allow with restrictions		Keelustada Ban		
	2004	2007	2004	2007	2004	2007	
Müügikohad	36	50	45	35	19	15	Sales points
Ajalehed, ajakirjad	11	15	50	44	39	41	Newspapers, magazines
Internet	12	14	42	37	46	49	Internet
TV	11	9	42	37	47	54	TV
Raadio	10	8	41	34	49	58	Radio
Suured väliplakatid tänaval	8	5	22	19	70	76	Large outdoor posters

Allikas: Alkoholi tarbimine ja alkoholipoliitika (elanike hinnangute alusel), Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: *Alcohol Consumption and Alcohol Policy (based on inhabitants' estimation), Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 87. **Alkoholi roll erinevate õigusrikkumiste ja õnnetuste tekkimisel 2007**
Role of alcohol in different accidents and offences 2007
 politsei- ja omavalitsusametnike hinnangute jaotus, % vastanutest
distribution of estimations by police officers and officials of local municipalities, % of respondents

	Väga oluline Very important		Mõnevõrra oluline Somewhat important		Ei ole oluline Not important		Kokku Total		
	POL*	KOV*	POL*	KOV*	POL*	KOV*	POL*	KOV*	
	Liiklusõnnetused	44	42	50	47	6	11	100	
Avaliku korra rikkumised	73	62	24	35	3	3	100	100	Offences of public order
Isikuvastased kuriteod	63	35	32	51	5	14	100	100	Offences against persons
Varavastased kuriteod	8	16	75	60	17	24	100	100	Offences against property
Kodune vägivald	68	58	26	37	6	5	100	100	Home violence
Tulekahjud	14	20	55	56	31	24	100	100	Fire

* POL: politseiametnike hinnangud - estimations by police officers
 KOV: omavalitsusametnike hinnangud - estimations by officials of local municipalities

Allikas: Eesti omavalitsuste alkoholipoliitika, Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: *Alcohol Policy of Local Municipalities in Estonia, Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 88. Meetmete efektiivsus piiramaks alkoholi liigset tarbimist 2007
Efficiency of measures to limit excessive consumption of alcohol 2007
 politseiametnike hinnangute jaotus, % vastanutest
distribution of estimations by police officers, % of respondents

	Kindlasti aitaks <i>Certainly helpful</i>	Pigem aitaks <i>Rather helpful</i>	Pigem ei aitaks <i>Rather not helpful</i>	Kindlasti ei aitaks <i>Certainly not helpful</i>	Kokku <i>Total</i>	
Ennetustegevus haridusasutustes	62	32	6	0	100	<i>Prevention activities in educational institutions</i>
Hoiatavad reklaamkampaaniad alkoholi negatiivsetest mõjudest	48	44	7	1	100	<i>Cautionary campaigns about negative consequences of alcohol consumption</i>
Noortele täiendavate vaba aja veetmise võimaluste loomine	76	14	9	1	100	<i>Creation of additional possibilities for free time activities for youth</i>
Alkoholi jaemüügi piiramine	51	37	11	1	100	<i>Limitations on retail sales of alcohol</i>
Alkoholi reklaami piiramine	47	38	12	3	100	<i>Limitations on advertising alcohol</i>
Rangemate karistuste kehtestamine alkoholiga seotud õigusrikkumistele	34	44	21	1	100	<i>Stricter penalties in case of offences related to alcohol</i>
Politsei kontrolli suurendamine alkoholiseaduse täitmise üle	25	47	22	6	100	<i>Increasing control over implementation of Alcohol Act by police</i>
Alkoholi hinna tõstmine	15	35	35	15	100	<i>Increasing retail price of alcohol</i>

Allikas: Eesti omavalitsuste alkoholipoliitika, Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Alcohol Policy of Local Municipalities in Estonia, Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 89. Tõhusaim alkoholsete jookide jaemüügi piirangute vorm 2007
The most effective measure to limit retail sales of alcohol 2007
 politseiametnike hinnangute jaotus, % vastanutest
distribution of estimations by police officers, % of respondents

Jaemüügi piiramine öisel ajal	92	<i>Limiting retail sales during night time</i>
Ajutine jaemüügi piiramine teatud sündmuste puhul	58	<i>Temporary limitations on certain events</i>
Jaemüügi piiramine teatud müügikohtades	36	<i>Limiting retail sales on certain sales points</i>
Jaemüügi piiramine teatud päevadel või ajaperioodil	15	<i>Limiting retail sales on certain days or periods</i>
Sortimendi piirangud jaemüügis	6	<i>Limiting assortment of alcohol beverages at retail sales</i>
Jaemüügi piiramine pole tõhus	3	<i>Limiting retail sales is not efficient</i>

Allikas: Eesti omavalitsuste alkoholipoliitika, Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Alcohol Policy of Local Municipalities in Estonia, Estonian Institute of Economic Research*

6. Põhjamaade alkoholi statistika ja võrdlus Eestiga

Alcohol statistics in Nordic countries and comparison with Estonia

Tabel 90. Alkoholi tarbimine 2006

Alcohol consumption 2006

liitrit elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita in 100% alcohol

	Registreeritud tarbimine*	Registreerimata tarbimine**	Tarbimine kokku	Registreerimata tarbimise osakaal kogu tarbimises	
	Recorded consumption	Unrecorded consumption	Total consumption	Proportion of unrecorded consumption in total consumption	
Soome	8,4	1,9	10,3	18	Finland
Rootsi	5,5	2,6	8,1	32	Sweden
Norra	5,0	1,2	6,2	19	Norway
Taani	8,4	1,9	10,3	18	Denmark
Island	5,7	0,4	5,6	7	Iceland

* alkohoolsete jookide jaemüük ja tarbimine tootlustusasutustes
retail sales of alcoholic beverages and domestic serving of alcoholic beverages

** Turistide poolt imporditud alkohoolsed joogid, kodus valmistatud alkohoolsed joogid, illegaalse alkoholi valmistamine, salakaubavedu. Soome puhul ka Soome kodanike poolt välisriikides tarbitud alkohol miinus välisriikide poolt Soomes tarbitud alkohol. Rootsi ja Taani puhul turistide poolt välismaal tarbitud alkohol ei sisaldu registreerimata tarbimises.
Alcoholic beverages imported by tourists, home brewed and fermented alcoholic beverages and illegal moonshining, smuggling, substitutes of alcohol. In Finland also alcohol consumed by Finnish tourists abroad minus alcohol consumed by foreign tourists in the country of question. In Sweden and Denmark, the amount of alcohol consumed by tourists abroad is not included in the unrecorded alcohol consumption.

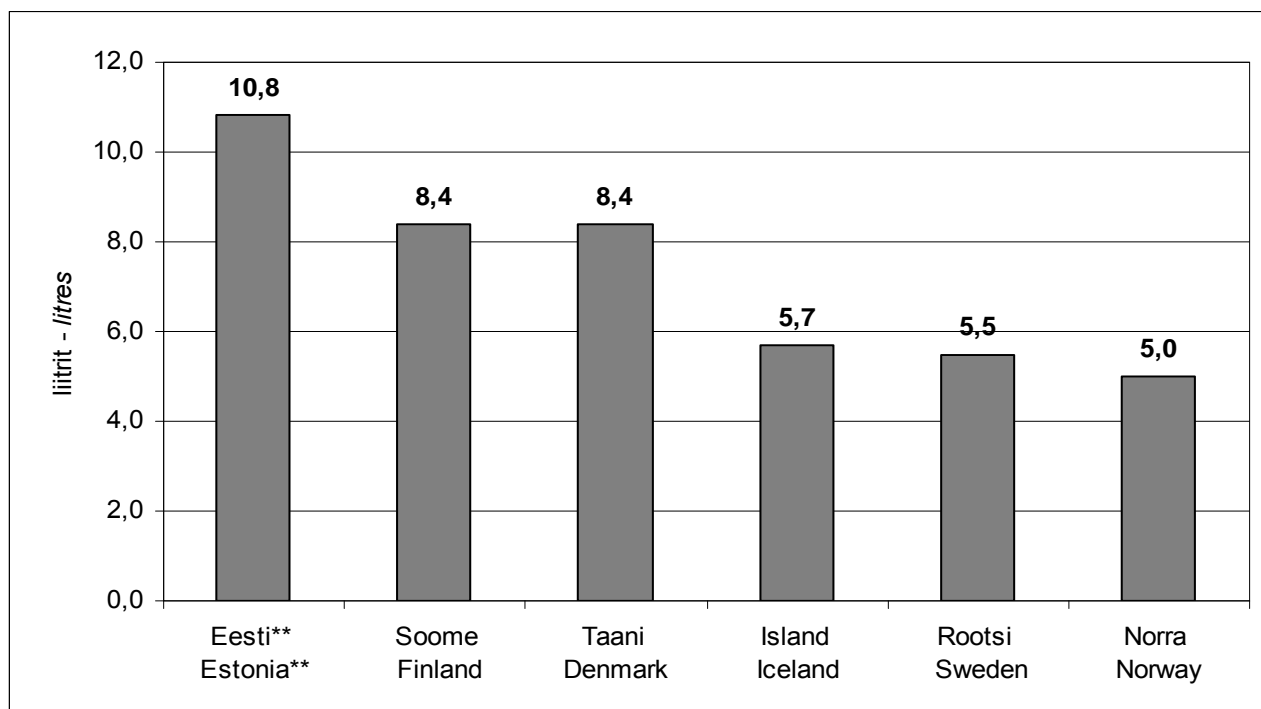
Allikas: Information on Nordic Alcohol Market, Alko, Juuni 2007

Source: Information on Nordic Alcohol Market, Alko, June 2007

Joonis 15. Alkoholi registreeritud tarbimine 2006*

Recorded alcohol consumption 2006*

liitrit elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita in 100% alcohol

* alkohoolsete jookide jaemüük ja tarbimine tootlustusasutustes
retail sales of alcoholic beverages and domestic serving of alcoholic beverages

** turistide kaasaostud ja tarbimine Eestis on maha arvestatud
excluding exports by tourists and consumption by tourists in Estonia

Allikad: Information on Nordic Alcohol Market, Alko, Juuni 2007. Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut

Sources: Information on Nordic Alcohol Market, Alko, June 2007. Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research

Tabel 91. **Riigi tulud alkoholist**
State revenue from alcohol

		Alkoholsete jookide aktsiis, mln EUR	Riigi kogutulu alkoholist*, mln EUR	Riigi kogutulu alkoholist elaniku kohta, EUR	Alkoholist saadud tulu osa- kaal riigi kogutuludes, %	
		<i>Excise duty on alcoholic beverages, mn EUR</i>	<i>Total state alcohol revenue*, mn EUR</i>	<i>Total state alcohol revenue per capita, EUR</i>	<i>Share of alcohol revenue in total state revenue, %</i>	
Soome	2006	1 022	1 701	324	4,2	Finland
Rootsi*	2005	1 182	1 705	189	1,0	Sweden*
Norra	2005	1 131	1 706	368	1,4	Norway
Taani	2005	442	...	81	0,6	Denmark
Island	2006	...	86	278	2,0	Iceland

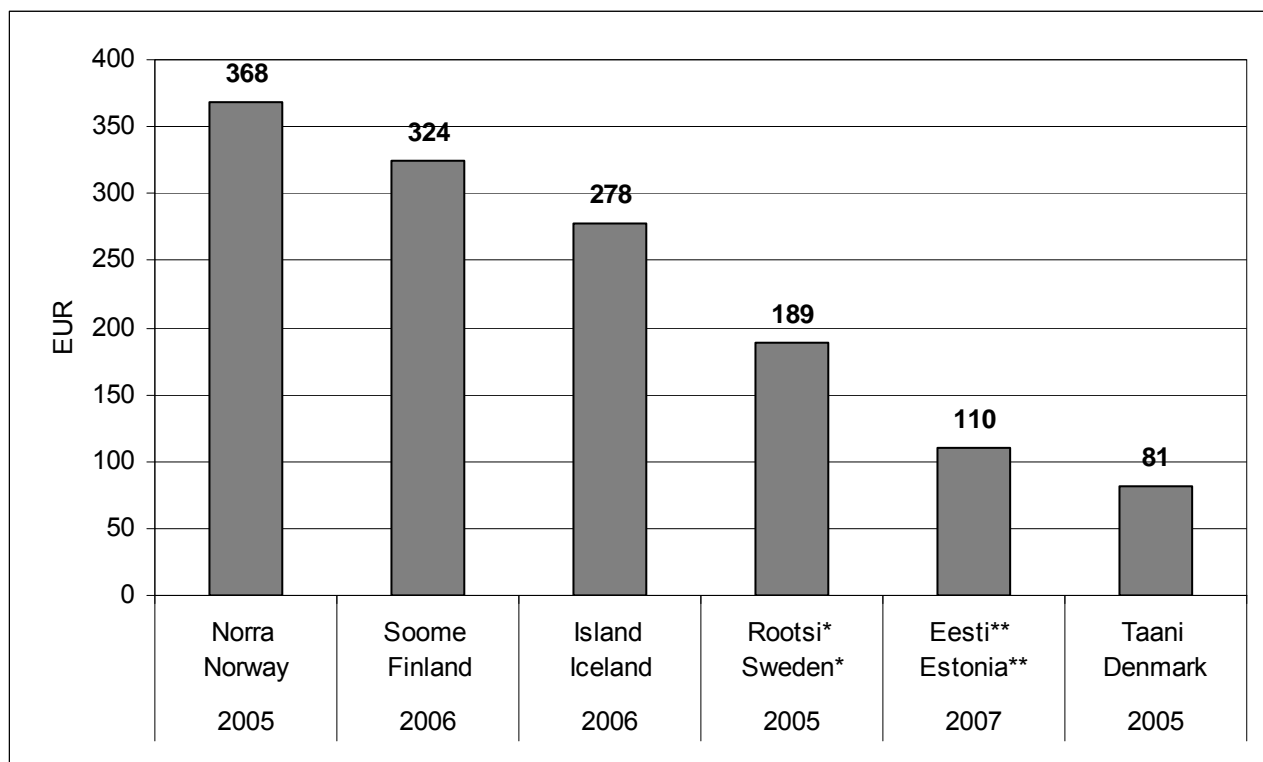
... andmed puuduvad - *not available*

* riigi tulud alkoholist sisaldavad aktsiisimaksu ja käibemaksu - *state revenue from alcohol includes excise duties and VAT*

Allikas: Information on Nordic Alcohol Market, Alko, Juuni 2007

Source: Information on Nordic Alcohol Market, Alko, June 2007

Joonis 16. **Riigi kogutulu alkoholist elaniku kohta**
Total state alcohol revenue per capita

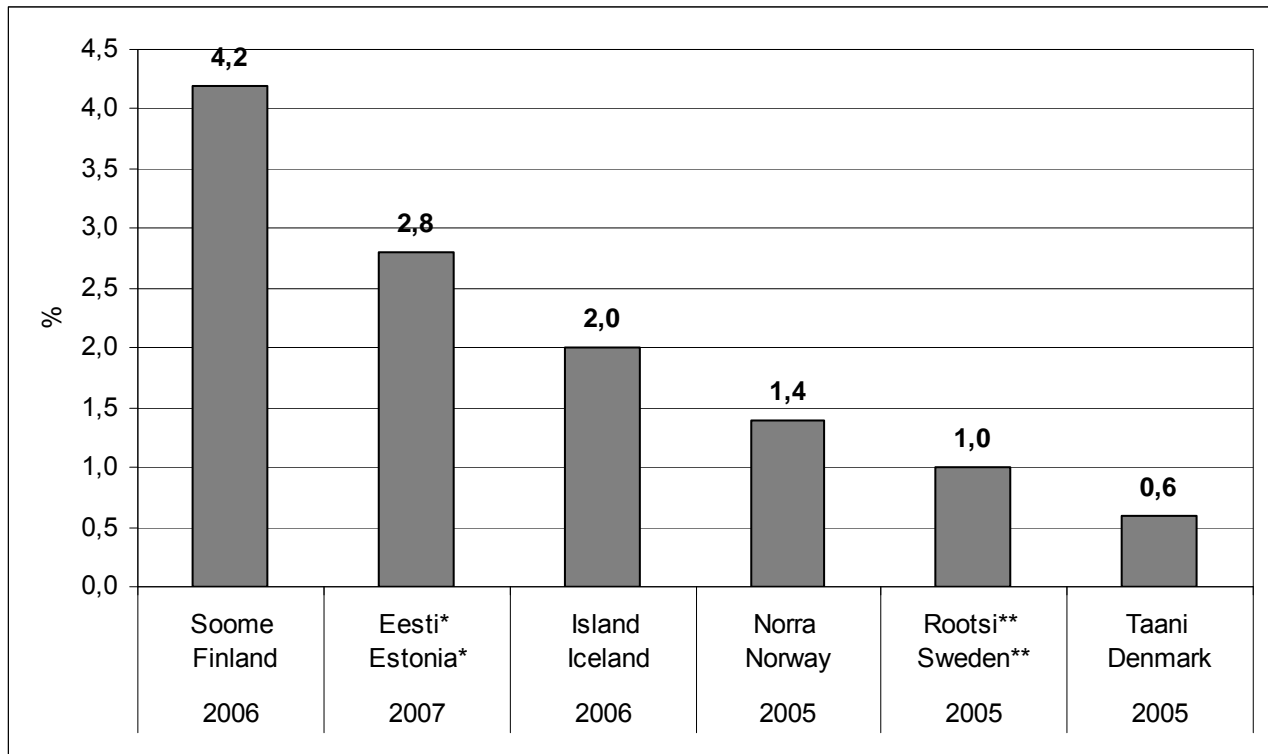
* riigi tulud alkoholist sisaldavad aktsiisimaksu ja käibemaksu - *state revenue from alcohol includes excise duties and VAT*

** tulu alkoholiaktsiisist - *alcohol excise revenue*

Allikad: Information on Nordic Alcohol Market, Alko, Juuni 2007. Rahandusministeerium, Statistikaamet

Sources: Information on Nordic Alcohol Market, Alko, June 2007. Ministry of Finance, Statistics Estonia

Joonis 17. **Alkoholist saadud tulu osakaal riigi kogutuludes**
Share of alcohol revenue in total state revenue

* alkoholiaktsiisi osakaal riigi kogutuludes - *share of alcohol excise revenue in total state revenue*

** riigi tulud alkoholist sisaldavad aktsiisimaksu ja käibemaksu - *state revenue from alcohol includes excise duties and VAT*

Allikad: Information on Nordic Alcohol Market, Alko, Juuni 2007. Rahandusministeerium, Statistikaamet

Sources: Information on Nordic Alcohol Market, Alko, June 2007. Ministry of Finance, Statistics Estonia

Tabel 92. **Alkoholi jaemüügikohtade arv***
*Number of alcohol retail shops**

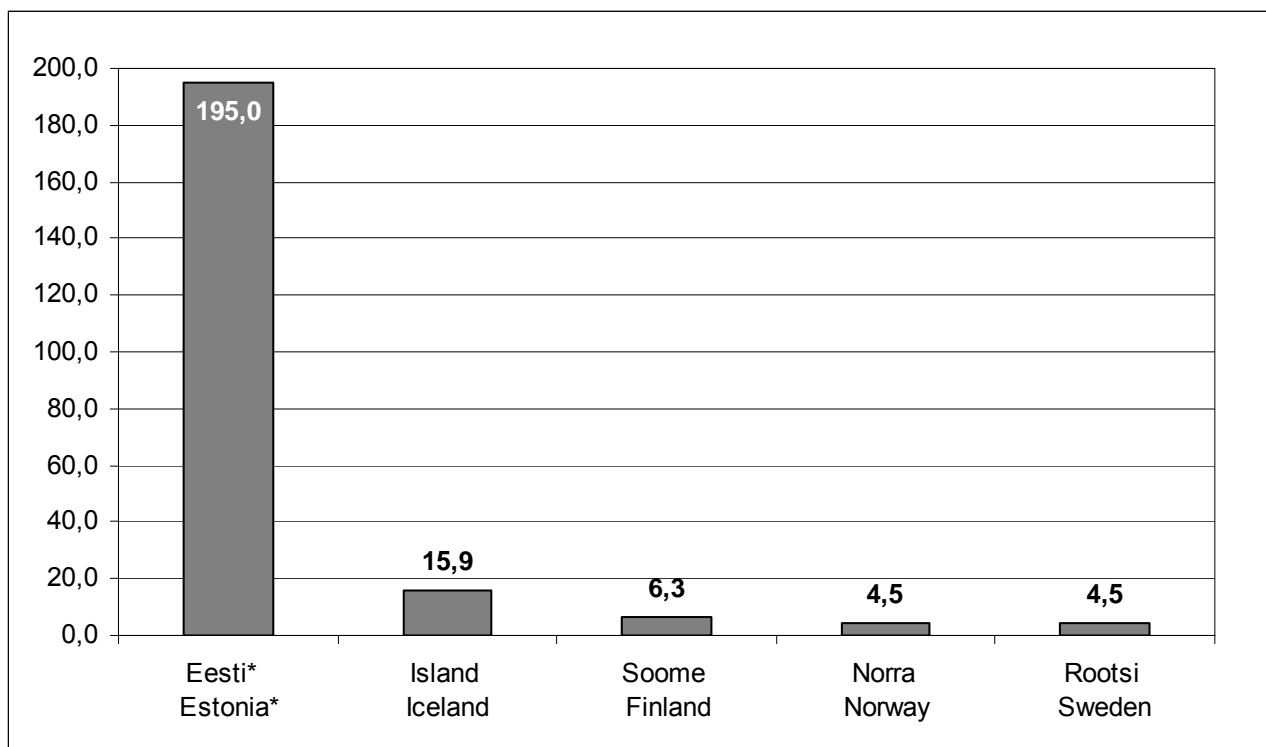
	Poodide arv <i>Number of shops</i>	Poodide arv 100 000 elaniku kohta <i>Number of shops per 100 000 inhabitants</i>	Iseteenindusega poodide osakaal, % <i>Proportion of self- service shops, %</i>	Iseteenindusega poodide arv <i>Number of self service shops</i>	Tellimispunktide arv <i>Number of order points</i>	
Soome	331	6,3	100	331	136	<i>Finland</i>
Rootsi	410	4,5	61	250	552	<i>Sweden</i>
Norra	211	4,5	94	198	0	<i>Norway</i>
Island	46	15,9	89	41	0	<i>Iceland</i>

* seisuga 31.12.2006 - as of 31.12.2006

Allikas: Information on Nordic Alcohol Market, Alko, Juuni 2007

Source: Information on Nordic Alcohol Market, Alko, June 2007

Joonis 18. **Alkoholi jaemüügikohtade arv 100 000 elaniku kohta**
Number of alcohol retail shops per 100 000 inhabitants
 seisuga 31.12.2006 - as of 31.12.2006

* alkoholi jaemüügilitsentside arv seisuga 15.11.2007 - number of alcohol retail sales licences as of 15.11.2007

Allikad: Information on Nordic Alcohol Market, Alko, Juuni 2007. Majandus- ja kommunikatsiooniministeerium, Majandustegevuse register, Statistikaamet

Sources: Information on Nordic Alcohol Market, Alko, June 2007. Ministry of Economic Affairs and Communications, Register of Economic Activities, Statistics Estonia

Tabel 93. Alkohoolsete jookide aktsiisimaks ja käibemaks
Excise duty on alcoholic beverages and value-added tax (VAT)
 EUR liitri 100% alkoholi kohta - *EUR per litre of 100% alcohol*

	Aktsiisimaks - <i>Excise duty</i>				Käibemaks % - <i>VAT %</i>	
	Kanged alkohoolsed joogid <i>Spirits</i>	Vahetoode* <i>Intermediate product*</i>	Vein* <i>Wine*</i>	Õlu <i>Beer</i>		
Soome	28,3	23,6	19,3	19,5	22,0	<i>Finland</i>
Rootsi	53,8	26,9	21,5	15,8	25,0	<i>Sweden</i>
Norra	71,5	43,7	43,7	43,7	24,0	<i>Norway</i>
Taani	20,1	7,9	7,5	6,8	25,0	<i>Denmark</i>
Island	81,0	60,4	48,1	37,0	24,5	<i>Iceland</i>

* aktsiisimaks on arvatatud vahetootele etanoolisisaldusega 18% ja veinile etanoolisisaldusega 11%

excise duty is calculated on the basis of a beverage containing 18% ethyl alcohol by volume for intermediate product and on the basis of a beverage containing 11% ethyl alcohol by volume for wine

Allikas: Information on Nordic Alcohol Market, Alko, Juuni 2007

Source: Information on Nordic Alcohol Market, Alko, June 2007

Tabel 94. Alkohoolsete jookide aktsiisimaksud Euroopa riikides*

*Alcohol excise duties in Europe**aktsiisimaks alkohoolsetele jookidele liitri 100% alkoholi kohta, EUR
excise duty on alcoholic beverages, EUR per litre of 100% alcohol

	Kanged alkohoolsed joogid <i>Spirits</i>	Vahetoode** <i>Intermediate product**</i>	Vein** <i>Wine**</i>	Õlu <i>Beer</i>	
EL aktsiisi alammäär	6	3	0	2	<i>EU minimum excise duty</i>
Rumeenia	6	3	0	2	<i>Romania</i>
Bulgaaria	6	3	0	2	<i>Bulgaria</i>
Küpros	6	3	0	5	<i>Cyprus</i>
Slovakkia	8	4	0	3	<i>Slovakia</i>
Sloveenia	7	3	0	7	<i>Slovenia</i>
Itaalia	8	4	0	6	<i>Italy</i>
Hispaania	8	3	0	2	<i>Spain</i>
Ungari	9	4	0	5	<i>Hungary</i>
Tšehhi	9	9	0	2	<i>Czech Republic</i>
Läti	9	6	4	2	<i>Latvia</i>
Portugal	9	3	0	3	<i>Portugal</i>
Eesti	10	6	6	4	<i>Estonia</i>
Leedu	9	4	4	2	<i>Lithuania</i>
Kreeka	11	3	0	3	<i>Greece</i>
Poola	12	4	3	4	<i>Poland</i>
Austria	10	4	0	5	<i>Austria</i>
Luksemburg	10	4	0	2	<i>Luxemburg</i>
Saksamaa	13	9	0	2	<i>Germany</i>
Prantsusmaa	15	12	0	3	<i>France</i>
Belgia	18	6	4	4	<i>Belgium</i>
Holland	15	6	5	5	<i>The Netherlands</i>
Šveits	18	9	0	3	<i>Switzerland</i>
Taani	20	8	7	7	<i>Denmark</i>
Malta	23	3	0	2	<i>Malta</i>
Suurbritannia	29	19	23	20	<i>UK</i>
Soome	28	24	19	19	<i>Finland</i>
Iirimaa	39	22	25	20	<i>Ireland</i>
Rootsi	54	27	22	16	<i>Sweden</i>
Norra	72	44	44	44	<i>Norway</i>
Island	81	60	48	37	<i>Iceland</i>

* seisuga 01.01.2007 - as of 01.01.2007

** aktsiisimaks on arvatatud vahetootele etanoolisisaldusega 18% ja veinile etanoolisisaldusega 11%

excise duty is calculated on the basis of a beverage containing 18% ethyl alcohol by volume for intermediate product and on the basis of a beverage containing 11% ethyl alcohol by volume for wine

Allikad: Information on Nordic Alcohol Market, Alko, Juuni 2007. Rahandusministeerium

Sources: Information on Nordic Alcohol Market, Alko, June 2007. Ministry of Finance

Tabel 95. Reisidelt kaasa toodud alkohoolsed joogid

Alcoholic beverages imported by travellers

100 % alkoholis - in 100% alcohol

		mln liitrit <i>mn litres</i>	Liitrit elaniku kohta <i>Litres per capita</i>	
Soome	2006	7,4	1,4	Finland
Rootsi	2006	14,3	1,6	Sweden
Norra	2002	3,7	0,8	Norway
Taani	2006	10,4	1,9	Denmark

Allikas: Information on Nordic Alcohol Market, Alko, Juuni 2007

Source: Information on Nordic Alcohol Market, Alko, June 2007

Tabel 96. Alkohoolsete jookide müük aastas

*Annual sales of alcoholic beverages*liitrit 15-aastase ja vanema elaniku kohta - *litres per inhabitant aged 15 years and over*

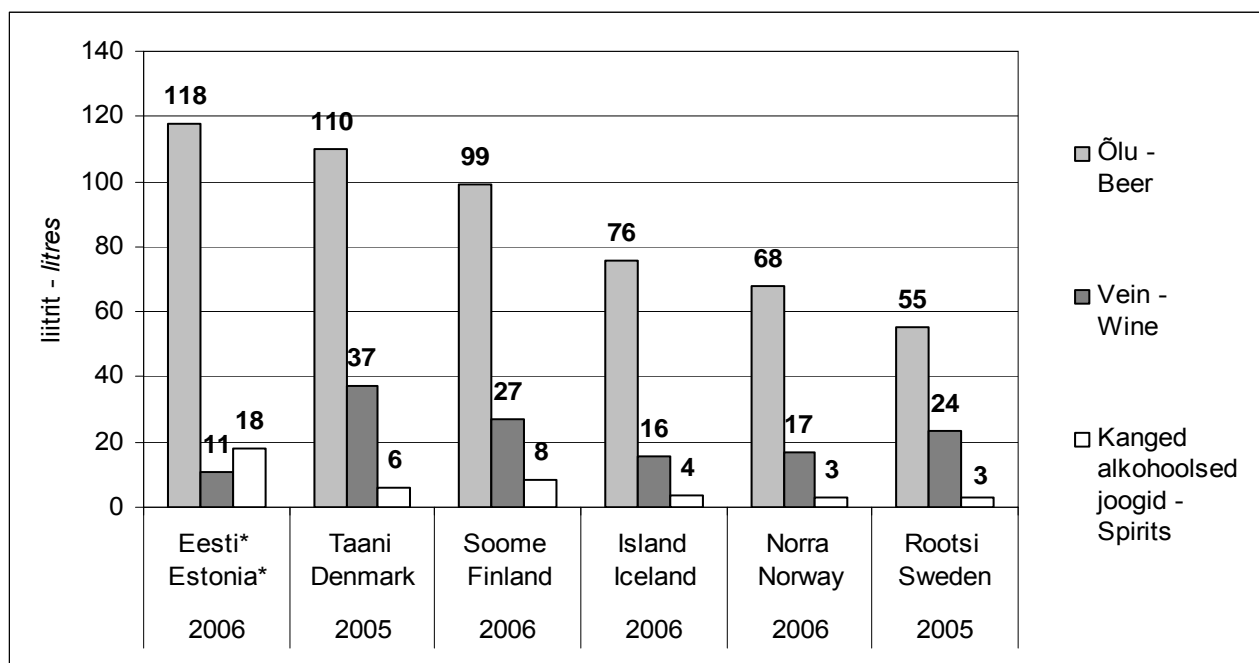
		Kanged alkohoolsed joogid <i>Spirits</i>	Vein <i>Wine</i>	Long drink* <i>Long drink*</i>	Õlu <i>Beer</i>	
Taani	2005	6,27	37,27	...	109,95	Denmark
Soome	2006	8,17	26,75	6,95	99,40	Finland
Norra	2006	3,29	16,95	2,42	67,88	Norway
Rootsi	2005	3,20	23,50	...	55,40	Sweden
Island	2006	3,61	15,67	1,71	75,99	Iceland

... andmed puuduvad - *not available** Norras sisaldab segatud piiritusjooke - *Norway: Fruit drink, includes alcopops*

Allikas: Nordic Alcohol Statistics 2001-2006, STAKES, Statistical summary 15/2007

Source: Nordic Alcohol Statistics 2001-2006, STAKES, Statistical summary 15/2007

Joonis 19. Alkohoolsete jookide müük aastas

*Annual sales of alcoholic beverages*liitrit 15-aastase ja vanema elaniku kohta - *litres per inhabitant aged 15 years and over** sisaldab turistide kaasaostusid ja tarbimist - *including exports and consumption by tourists*Allikad: Nordic Alcohol Statistics 2001-2006, STAKES, Statistical summary 15/2007. Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut
Sources: Nordic Alcohol Statistics 2001-2006, STAKES, Statistical summary 15/2007. Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research

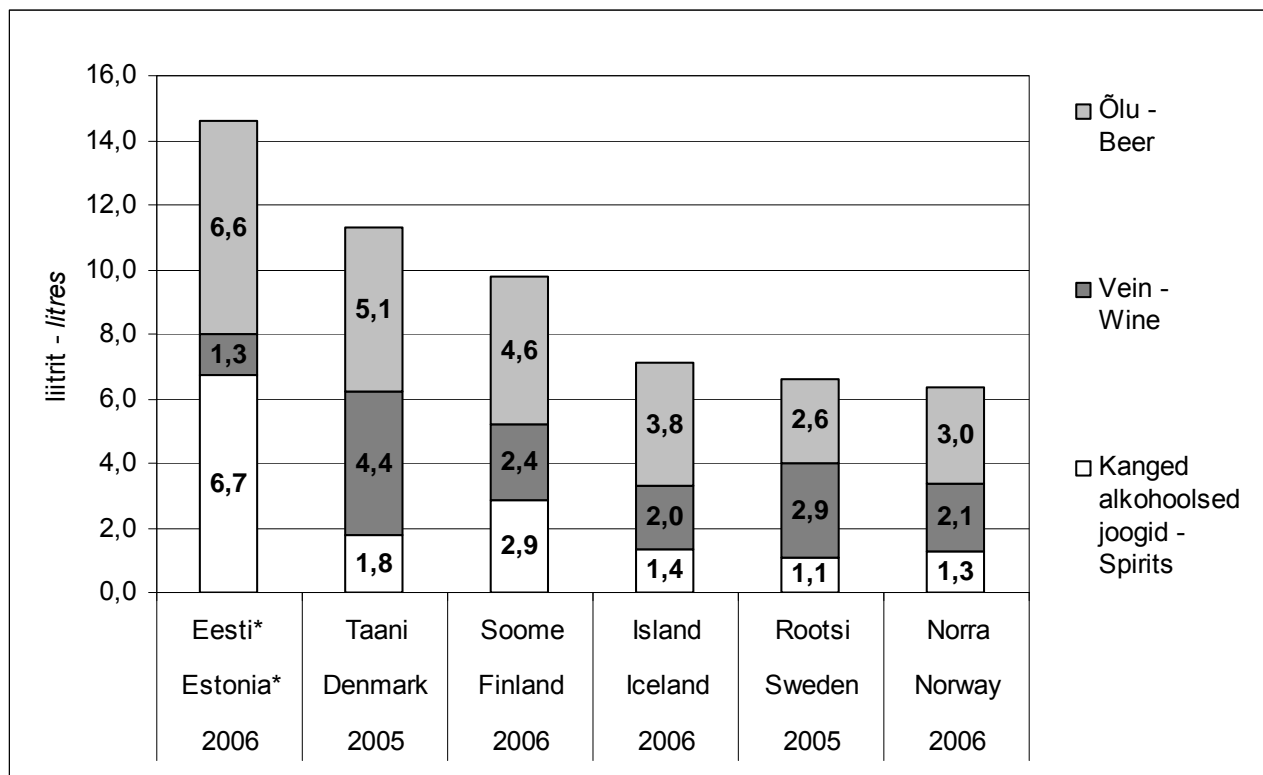
Tabel 97. **Alkoholsete jookide müük aastas***Annual sales of alcoholic beverages*liitrit 15-aastase ja vanema elaniku kohta 100% alkoholis
litres per inhabitant aged 15 years and over in 100% alcohol

	Soome <i>Finland</i>	Rootsi <i>Sweden</i>	Norra <i>Norway</i>	Taani <i>Denmark</i>	Island <i>Iceland</i>	
	2006	2005	2006	2005	2006	
Kanged alkohoolsed joogid	2,86	1,10	1,30	1,78	1,36	<i>Spirits</i>
Vein	2,35	2,90	2,05	4,43	1,97	<i>Wine</i>
Long drink*	0,36	...	0,11	...	0,09	<i>Long drink*</i>
Õlu	4,57	2,60	3,01	5,06	3,78	<i>Beer</i>
Kokku 100% alkoholi 15-aastase ja vanema elaniku kohta	10,14	6,60	6,46	11,27	7,20	<i>Total litres of 100% alcohol per inhabitant aged 15 years and over</i>
Kokku 100% alkoholi elaniku kohta	8,41	5,50	5,17	9,15	5,66	<i>Total litres of 100% alcohol per capita</i>

... andmed puuduvad - *not available** Norras sisaldab segatud piiritusjooke - *Norway: Fruit drink, includes alcopops*

Allikas: Nordic Alcohol Statistics 2001-2006, STAKES, Statistical summary 15/2007

Source: Nordic Alcohol Statistics 2001-2006, STAKES, Statistical summary 15/2007

Joonis 20. **Alkoholsete jookide müük aastas***Annual sales of alcoholic beverages*liitrit 15-aastase ja vanema elaniku kohta 100% alkoholis
litres per inhabitant aged 15 years and over in 100% alcohol* sisaldab turistide kaasaostusid ja tarbimist - *including exports and consumption by tourists*Allikad: Nordic Alcohol Statistics 2001-2006, STAKES, Statistical summary 15/2007. Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut
Sources: Nordic Alcohol Statistics 2001-2006, STAKES, Statistical summary 15/2007. Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research

Tabel 98. **Alkoholipoodide lahtiolekuajad**
Opening hours of the alcohol shops

Levinumad lahtiolekuajad seisuga 01.01.2007

The most common opening hours as of 01.01.2007

	E	T	K	N	R	L	P	Lahtiolekuae	Lahtiolekuae
	Mon	Tue	Wed	Thu	Fri	Sat	Sun	nädalas, tundi	Total hours per week
Soome	9-20	9-20	9-20	9-20	9-20	9-18	kinni - closed	64	Finland
Rootsi	10-18	10-18	10-18	10-18	10-18	10-14	kinni - closed	45	Sweden
Norra	10-17	10-17	10-17	10-18	9-18	10-17	kinni - closed	45	Norway
Island	11-18	11-18	11-18	11-18	11-19	11-18	kinni - closed	43	Iceland

Pikimad lahtiolekuajad seisuga 01.01.2007

Longest opening hours as of 01.01.2007

	E	T	K	N	R	L	P	Lahtiolekuae	Lahtiolekuae
	Mon	Tue	Wed	Thu	Fri	Sat	Sun	nädalas, tundi	Total hours per week
Soome	9-20	9-20	9-20	9-20	9-20	9-18	kinni - closed	64	Finland
Rootsi	10-20	10-20	10-20	10-20	10-20	10-15	kinni - closed	54	Sweden
Norra	10-18	10-18	10-18	10-18	9-18	9-15	kinni - closed	47	Norway
Island	9-20	9-20	9-20	9-20	9-20	11-18	kinni - closed	62	Iceland

Allikas: Information on Nordic Alcohol Market, Alko, Juuni 2007

Source: Information on Nordic Alcohol Market, Alko, June 2007

Tabel 99. **Vanusepiirang alkoholsete jookide jaemüügil***
*Age limits of selling alcoholic beverages**

	Lahjad alkohoolsed joogid	Kanged alkohoolsed joogid	
	Light alcoholic beverages	Strong alcoholic beverages	
Soome	18	20	Finland
Rootsi	20	20	Sweden
Norra	18	20	Norway
Taani	16	16	Denmark
Island	20	20	Iceland

* seisuga 01.07.2007 - as of 01.07.2007

Allikas: Information on Nordic Alcohol Market, Alko, Juuni 2007

Source: Information on Nordic Alcohol Market, Alko, June 2007

Tabel 100. **Litsentsitud alkoholi müügikohtade arv**
Number of establishments licenced to sell alcohol

		Kõik alkohoolsed joogid*	Ainult õlu**	Kokku	
		All alcoholic beverages*	Beer only**	Total	
Soome	2006	331	6 398	6 729	Finland
Rootsi	2005	411	8 600	9 011	Sweden
Norra	2005	198	4 314	4 512	Norway
Island	2006	46	...	46	Iceland

... andmed puuduvad - not available

* Norra ja Rootsi: kanged alkohoolsed joogid, veinid ja kange õlu - Norway and Sweden: spirits, wines and strong beer

** Norra: keskmise kangusega õlu. Rootsi: 2. klassi õlu. Soome: kääritatud alkohoolsed joogid kangusega ≤4,7%
Norway: medium beer. Sweden: class 2 beer. Finland: beverages produced by fermentation and containing ≤4.7% ethyl alcohol

Allikas: Nordic Alcohol Statistics 2001-2006, STAKES, Statistical summary 15/2007

Source: Nordic Alcohol Statistics 2001-2006, STAKES, Statistical summary 15/2007

Tabel 101. **Alkoholijoobes vahistatute arv**
Number of cases taken in custody for drunkenness

		Kokku* <i>Total*</i>	Kokku pealinnas <i>Total in the capital</i>	Kokku 100 000 elaniku kohta <i>Total per 100 000 inhabitants</i>	
Soome	2006	99 559	15 139	1 887	<i>Finland</i>
Rootsi	2002	44 163	...	485	<i>Sweden</i>
Norra	2005	3 599	609	77	<i>Norway</i>
Taani**	2006	3 809	285	70	<i>Denmark</i>
Island	2006	1 129	604	368	<i>Iceland</i>

... andmed puuduvad - *not available*

* Norra: Rakendatud karistuste arv - *Norway: Number of sanctions*

** Pealinn hõlmab Kopenhaagenit, Frederiksbergi ja Gentofte - *The capital district includes Copenhagen, Frederiksberg and Gentofte*

Allikas: Nordic Alcohol Statistics 2001-2006, STAKES, Statistical summary 15/2007

Source: Nordic Alcohol Statistics 2001-2006, STAKES, Statistical summary 15/2007

Tabel 102. **Joobes juhtimiste arv**
Cases of drink driving

	Soome Finland 2005	Rootsi Sweden 2006	Norra Norway 2005	Taani Denmark 2005	Island Iceland 2005	
Joobes juhtimiste arv*						Cases of drink driving*
Kokku	26 012	17 420	4 915	14 963	1 946	Total
1000 auto kohta	8,7	7,3	9,1	per 1000 motorvehicles
1000 15-aastase ja vanema elaniku kohta	6,0	2,3	1,3	3,4	8,3	per 1000 inhabitants aged 15 years and over
Joobes juhtimise tõttu toimunud õnnetused, kus on inimesed vigastada saanud						Cases of drink driving involving accidents with injuries of people
Alkoholiga seotud juhtumid	857	870	35	Cases involving alcohol
% liiklusõnnetustest	12	16	5	% of road accidents
Registreeritud autode arv, tuh	2 975	2 366	202	Registered motor vehicles, th

... andmed puuduvad - not available

* Taani ja Rootsi: Kohtutes menetletud juhtumid - Denmark and Sweden: Cases examined by courts

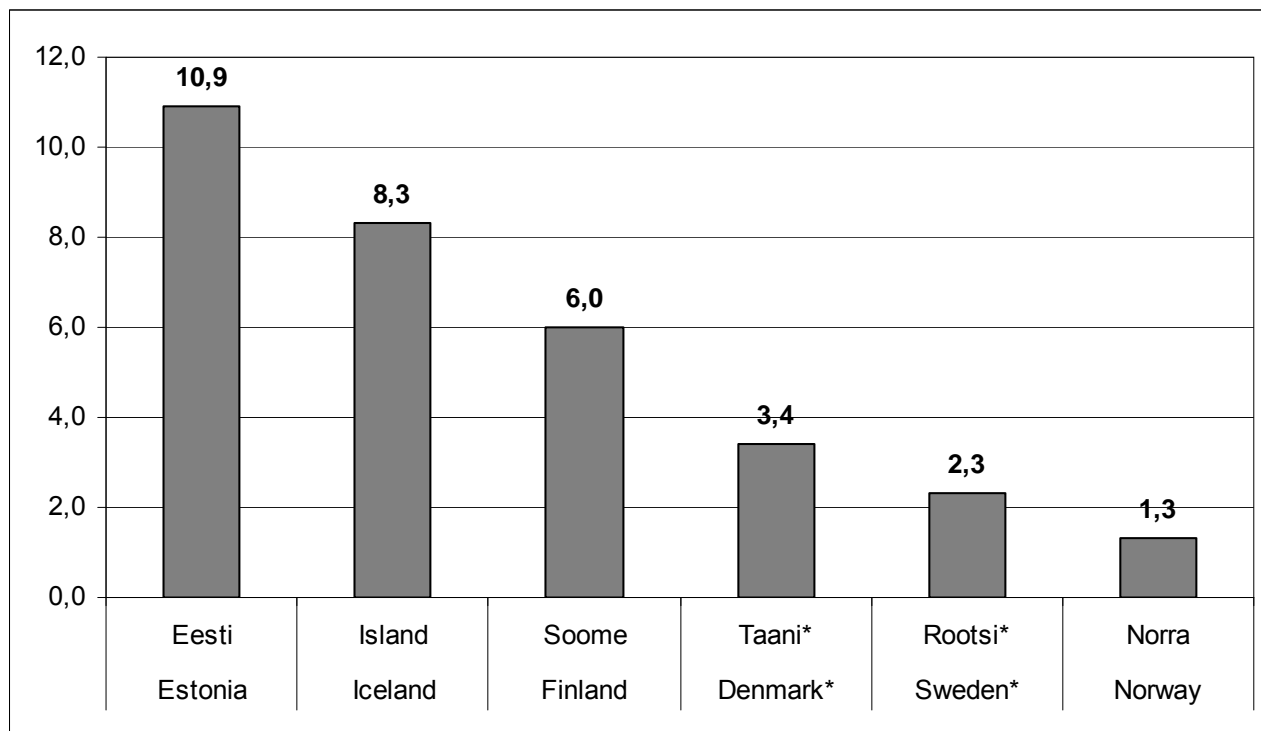
Allikas: Nordic Alcohol Statistics 2001-2006, STAKES, Statistical summary 15/2007

Source: Nordic Alcohol Statistics 2001-2006, STAKES, Statistical summary 15/2007

Joonis 21. **Joobes juhtimiste arv 2005**

Number of cases of drink driving 2005

1000 15-aastase ja vanema elaniku kohta - per 1000 inhabitants aged 15 years and over

* kohtutes menetletud juhtumid; Rootsi 2006 - cases examined by courts; Sweden 2006

Allikad: Nordic Alcohol Statistics 2001-2006, STAKES, Statistical summary 15/2007. Politseiamet, Maanteeamet

Sources: Nordic Alcohol Statistics 2001-2006, STAKES, Statistical summary 15/2007. Estonian Police Board, Estonian Road Administration

Tabel 103. **Surmade arv alkoholist põhjustatud haiguste tagajärjel**
Number of deaths from alcohol related illnesses

		Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired	Maksa- tsirroos	Alkoholi maksahaigus	Alkoholi mürgistus	Kokku	100 000 15-aastase ja vanema elaniku kohta	
		<i>Alcohol psychosis and alcohol dependence</i>	<i>Cirrhosis of the liver</i>	<i>Alcoholic liver disease</i>	<i>Alcohol poisoning</i>	<i>Total</i>	<i>Number per 100 000 inhabitants aged 15 years and over</i>	
Soome	2005	173	...	976	561	2 033	46,7	<i>Finland</i>
Rootsi	2002	301	590	...	139	1 030	14,1	<i>Sweden</i>
Norra	2004	169	208	208	40	417	11,3	<i>Norway</i>
Island	2005	4	11	9	1	16	6,9	<i>Iceland</i>

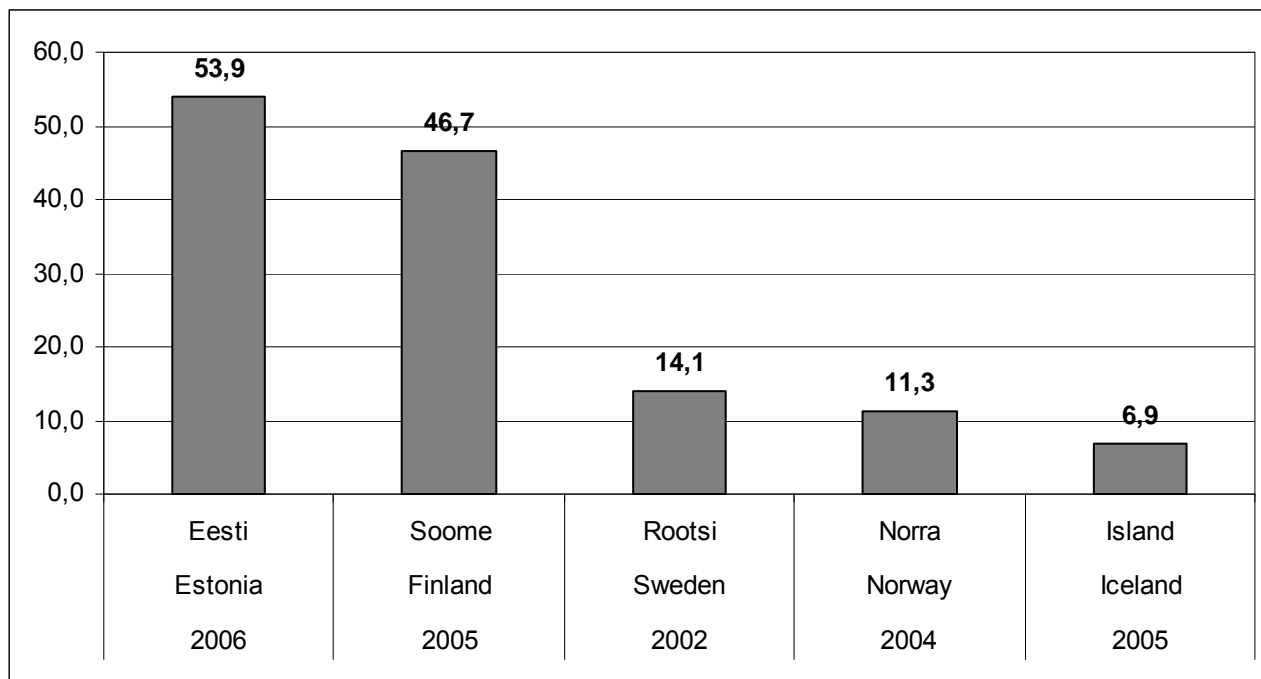
... andmed puuduvad - *not available*

Allikas: Nordic Alcohol Statistics 2001-2006, STAKES, Statistical summary 15/2007

Source: Nordic Alcohol Statistics 2001-2006, STAKES, Statistical summary 15/2007

Joonis 22. **Surmade arv alkoholist põhjustatud haiguste tagajärjel***
*Number of deaths from alcohol related illnesses**

100 000 15-aastase ja vanema elaniku kohta - *per 100 000 inhabitants aged 15 years and over*

* alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired, alkoholi maksahaigus, alkoholi mürgistus, maksatsirroos
alcohol psychosis and alcohol dependence, alcoholic liver disease, alcohol poisoning, cirrhosis of the liver

Allikad: Nordic Alcohol Statistics 2001-2006, STAKES, Statistical summary 15/2007. Statistikaamet

Sources: Nordic Alcohol Statistics 2001-2006, STAKES, Statistical summary 15/2007. Statistics Estonia